

KÖZBESZERZÉSI HATÓSÁG
KÖZBESZERZÉSI DÖNTŐBIZOTTSÁG
1026 Budapest, Riadó u. 5.
Tel.: 06-1/882-8594
Elektronikus kapcsolattartás: kozbeszerzes.hu

Iktatószám: D.329/22/2025.

A tanács tagjai: Hubáné Dr. Szabó Ágnes közbeszerzési biztos, az eljáró tanács elnöke, Bán János közbeszerzési biztos, Dr. Petró Szilvia közbeszerzési biztos

A kérelmező: VJD Trans Kft.
(Hajdúhadház, Béke u. 159.)
A kérelmező képviselője: Dr. Farkas Edit ügyvéd
(Budapest, Lajos u. 51. II/16.)

Az ajánlatkérő: Hajdúböszörmény Város Önkormányzata
(Hajdúböszörmény, Bocskai tér 1.)
Az ajánlatkérő képviselője: Dr. Berecz Orsolya Zsuzsa állami közbeszerzési szaktanácsadó

A részvételi szándékát jelző érdekelt: SZÉP HÁZAK – 6. PILLÉR Kft.
(Hajdúböszörmény, Káplár Miklós u. 1.)
Az érdekelt képviselője: Dr. Sári Szilvia kamarai jogtanácsos

A közbeszerzés tárgya, értéke: TOP PLUSZ 1.2.3. belterületi utak 2. – 1., 2., 3., 4., 5. részek
1. rész: Alföld utca, 41.816.315.-Ft; 2. rész: Baktai utca, 55.420.175.-Ft; 3. rész: Beke utca, 38.906.959.-Ft; 4. rész: Orbán utca, 61.294.834.-Ft; 5. rész: Vidtelke utca, 55.747.316.-Ft
Az eljárás EKR azonosítószáma: EKR001622922024

A Közbeszerzési Döntőbizottság (a továbbiakban: Döntőbizottság) a Közbeszerzési Hatóság nevében meghozta az alábbi

H A T Á R O Z A T –ot.

A Döntőbizottság a közbeszerzési eljárás 1-5. részei tekintetében megállapítja, hogy az ajánlatkérő megsértette a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény (a továbbiakban: Kbt.) 73. § (2) bekezdésére tekintettel a Kbt. 69. § (1)-(2) bekezdését.

A Döntőbizottság ezért megsemmisíti az ajánlatkérő 2025. május 7. napján kelt összegezését a kérelmező ajánlatának érvénytelenné nyilvánítása tekintetében a közbeszerzési eljárás 1-5. részeket érintően.

A Döntőbizottság az ajánlatkérővel szemben 3.000.000.-Ft, azaz hárommillió forint bírságot szab ki.

A Döntőbizottság felhívja az ajánlatkérőt, hogy a bírság összegét a határozat kézbesítésétől számított 15 napon belül a Közbeszerzési Hatóság Magyar Államkincstárnál vezetett 10032000-01040360-00000000 számú központosított beszedési számlájára átutalással teljesítse.

A Döntőbizottság kötelezi az ajánlatkérőt, hogy a határozat kézbesítésétől számított 8 napon belül fizessen meg a kérelmező részére 60600149-11041867-00000000 számú számlájára 300.000.-Ft,

azaz háromszázezer forint igazgatási szolgáltatási díjat, valamint 400.000.-Ft, négyszázezer forint ügyvédi munkadíjat, mint eljárási költséget.

A Döntőbizottság felhívja a Közbeszerzési Hatóság Titkárságát, hogy a kérelmező részére a jelen határozat kézbesítésétől számított 8 napon belül utaljon vissza 1.206.474.-Ft, azaz egymillió-kétszázhatvan-négyszázhetvennégy forint igazgatási szolgáltatási díjat.

A jogorvoslati eljárás során felmerült további költségeiket a felek maguk viselik.

A határozat ellen fellebbezésnek nincs helye. A határozat ellen a Fővárosi Törvényszék előtt közigazgatási per indítható, a határozat kézbesítésétől számított tizenöt napon belül. A keresetlevelet a Fővárosi Törvényszékhez címezve, de kizárólag a Döntőbizottsághoz kell elektronikus úton benyújtani. A keresetlevél benyújtásának a határozat végrehajtására/közigazgatási cselekmény hatályosulására nincs halasztó hatálya.

I N D O K O L Á S

A jogorvoslat alapjául szolgáló tényállás

1. Az ajánlatkérő a Kbt. Harmadik rész 112. § (1) bekezdés a) pontja szerinti nyílt közbeszerzési eljárást indított a bevezető részben megjelölt építési beruházás tárgyában, melynek 2024. november 25-én feladott ajánlati felhívása 2024. november 28-án 21686/2024 iktatószám alatt jelent meg a Közbeszerzési Értesítőben.

Az ajánlatkérő a felhívást egy alkalommal módosította, amelyről a 2024. december 7-én feladott korrigendum 2024. december 10-én jelent meg a Közbeszerzési Értesítőben 22509/2024 iktatószám alatt.

2. A módosított felhívás – jogorvoslati eljárás szempontjából releváns – rendelkezései:

II.1.4) A közbeszerzés rövid ismertetése:

1. részajánlat: Alföld utca
2. részajánlat: Baktai utca
3. részajánlat: Beke utca
4. részajánlat: Orbán utca
5. részajánlat: Vidtelke utca

II.2.4) A közbeszerzés mennyisége:

1. részajánlat (Alföld utca):

A szakaszon 4,00 m széles burkolatszélességű, kétirányú forgalom lebonyolítására alkalmas út kivitelezése a feladat. Az utcában a csapadékvíz elvezető rendszer ki van építve. Hajdúböszörmény belterületén a Fürdő utca és a Téglagyár utca között található, kétoldalt lakóingatlanok találhatóak, az út szerepét tekintve lakóút, a szakaszon földút található. Az utcában 4,00 m szélességben aszfaltburkolatot szükséges kivitelezni, mindkét oldalt változó 0,75-0,75 m szélességű nemesített és 1,00 - 1,00 m széles föld padkával. A kezdeténél szilárd burkolatú úthoz az Alföld utca útburkolatához a szakasz végén szintén szilárd burkolatú úthoz az Téglagyár utca útburkolatához csatlakozik.

A szakasz: 0+000 - 0+278,38 km. szelvények között.

Összesen: 278,38 méter

2. részajánlat (Baktai utca):

A szakaszon 4,00 m széles burkolatszélességű, kétirányú forgalom lebonyolítására alkalmas út kivitelezése a feladat. Az utcában a csapadékvíz elvezető rendszer ki van építve. Hajdúböszörmény belterületén a Pély Gábor utca és a Csiha Antal utca között található, kétoldalt lakóingatlanok találhatóak, az út szerepét tekintve lakóút, a szakaszon földút található.

Az utcában 4,00 m szélességben aszfaltburkolatot szükséges kivitelezni, mindkét oldalt változó 0,75-0,75 m szélességű nemesített és 1,00 - 1,00 m széles föld padkával. A szakasz a kezdeténél szilárd burkolatú úthoz a Pély G. utca útburkolatához a szakasz végén szintén szilárd burkolatú úthoz a Csiha A. utca útburkolatához csatlakozik.

A szakasz: 0+000 - 0+418,67 km. szelvények között.

Összesen: 418,67 méter

3. részajánlat (Beke utca):

A szakaszon 4,00 m széles burkolatszélességű, kétirányú forgalom lebonyolítására alkalmas út kivitelezése a feladat. Az utcában a csapadékvíz elvezető rendszer ki van építve. Hajdúböszörmény belterületén a Csiha Antal utca és a 7009 hrsz utca között található, kétoldalt lakóingatlanok találhatóak, az út szerepét tekintve lakóút, a szakaszon földút található. Az utcában 4,00 m szélességben aszfaltburkolatot szükséges kivitelezése, mindkét oldalt változó 0,75-0,75 m szélességű nemesített és 1,00 - 1,00 m széles föld padkával. A szakasz a kezdeténél szilárd burkolatú úthoz az Alföld utca útburkolatához a szakasz végén szintén szilárd burkolatú úthoz a Téglagyár utca útburkolatához csatlakozik.

A szakasz: 0+000 - 0+334,52 km. szelvények között.

Összesen: 334,52 méter

4. részajánlat (Orbán utca):

A szakaszon 4,00 m széles burkolatszélességű, kétirányú forgalom lebonyolítására alkalmas út kivitelezése a feladat. Az utcában a csapadékvíz elvezető rendszer ki van építve. Hajdúböszörmény belterületén a Hétvezér utcából nyílik, kétoldalt lakóingatlanok találhatóak, az út szerepét tekintve lakóút, a szakaszon földút található. Az utcában 4,00 m szélességben aszfaltburkolatot szükséges kivitelezni, mindkét oldalt változó 0,75-0,75 m szélességű nemesített és 1,00 - 1,00 m széles föld padkával. A szakaszt két ütemre van osztva, ütemenként külön tengellyel jelölve.

I.ütem : Orbán Balázs 1. utca

II.ütem : Orbán Balázs 2. utca

Orbán Balázs 1. utca - I.ütem

A szakasz a kezdeténél szilárd burkolatú úthoz a Hétvezér utca útburkolatához a tervezési szakasz végén földúthoz csatlakozik.

A szakasz: 0+000 - 0+104,14 km. szelvények között.

Orbán Balázs 2. utca - II.ütem

A szakasz a kezdeténél földút, a tervezési szakasz végén földúthoz csatlakozik.

A 0+103,72 km szelvényben csatlakozik az Orbán Balázs 1. utca tervezett burkolatához.

A tervezés szakasz: 0+000 - 0+368,03 km. szelvények között.

Összesen: 472,17 méter

5. részajánlat (Vidtelke utca):

A szakaszon 5,50 m széles burkolatszélességű, kétirányú forgalom lebonyolítására alkalmas út kivitelezése a feladat. Az utcában a csapadékvíz elvezető rendszer ki van építve. Hajdúböszörmény belterületén a Pacsirta utcából nyílik, kétoldalt lakóingatlanok találhatóak, az út szerepét tekintve lakóút, a szakaszon földút található. Az utcában 5,50 m szélességben aszfaltburkolatot szükséges kivitelezni, mindkét oldalt változó 0,50 - 0,50 m szélességű nemesített és 0,50 - 0,50 m széles föld padkával. A szakasz a kezdeténél szilárd burkolatú úthoz a Pacsirta utca útburkolatához a szakasz végén földúthoz csatlakozik.

A tervezés szakasz: 0+000 - 0+346,28 km. szelvények között.

Összesen: 346,28 méter

II.2.5) Értékelési szempontok

Ár szempont:

1. Nettó ajánlati ár (Ft-ban megadva) / Súlyszám: 70

Minőségi szempont:

2. M1. alk. köv.ben bemutatott, a teljesítésbe bevonni kívánt szakember alkalmassági követelményt meghaladó többlettapasztalata (min. 0 hónap, max. 36 hónap) / Súlyszám: 15

3. Kötelező 36 hónapon felül vállalt többlet jótállás időtartamban (min. 0, max 24 hónap) / Súlyszám: 15

II.2.12) Európai uniós alapokra vonatkozó információk

A beszerzés európai uniós alapokból finanszírozott projekttel és/vagy programmal kapcsolatos: igen

Projekt száma vagy hivatkozási száma: TOP_PLUSZ 1.2.3-21-HB1-2022-00060 azonosítószámú Belterületi közutak fejlesztése.

III.1.3) Műszaki, illetve szakmai alkalmasság

Alkalmassági minimumkövetelmény(ek): (1) Alkalmatlan az ajánlattevő, ha nem vonja be a szerződés teljesítésébe legalább az alábbi szakembereket:

Valamennyi részajánlat tekintetében:

M1) 1 fő olyan szakember, aki a 266/2013. (VII.11.) Korm. rendelet szerinti MV-KÉ (vagy azzal egyenértékű) jogosultsággal vagy a jogosultság megszerzéséhez szükséges (vagy azzal egyenértékű) végzettséggel és gyakorlati idővel rendelkezik.

Az M1) szerinti szakember vonatkozásában ugyanaz a szakember több részben is bemutatatható.

M2) Alkalmatlan az ajánlattevő a szerződés teljesítésére, ha nem mutat be a felhívás feladásának napjától visszafelé számított 60 hónapban befejezett (sikeres műszaki átadás-átvétellel lezárult), az előírásoknak és a szerződésnek megfelelően teljesített az 1. részajánlat esetében: legalább 150 m út építésére és/vagy felújítására és/vagy bővítésére; a 2. részajánlat esetében: legalább 230 m út építésére és/vagy felújítására és/vagy bővítésére; a 3. részajánlat esetében: legalább 180 m út építésére és/vagy felújítására és/vagy bővítésére, a 4. részajánlat esetében: legalább 260 m út építésére és/vagy felújítására és/vagy bővítésére, a 5. részajánlat esetében: legalább 200 m út építésére és/vagy felújítására és/vagy bővítésére vonatkozó referenciát.

A referencia több szerződésből teljesíthető, értve ez alatt a mennyiségekre és a tevékenységekre vonatkozó előírásokat is.

VI.3.4) További információk:

4. Az ajánlathoz csatolandó nyilatkozatok és dokumentumok: Kbt. 66. § (2) bekezdése szerinti nyilatkozat, Kbt. 66. § (6) bekezdés a)-b) pontja szerinti nyilatkozat, Kbt. 67. § (4) bekezdése szerinti nyilatkozat az EKR-ben alkalmazott elektronikus űrlap formájában, Kbt. 65. § (7)-(8) bekezdés szerinti nyilatkozat.

6. Az ajánlattevő köteles megfelelni a környezetvédelmi, szociális és munkajogi követelményeknek, amelyeket a jogszabályok vagy kötelezően alkalmazandó kollektív szerződés, illetve a Kbt. 4. mellékletben felsorolt környezetvédelmi, szociális és munkajogi rendelkezések írnak elő.

9. Ajánlatkérő figyelemmel a Kbt. 81. § (4)-(5) bekezdéseire az ajánlatok bírálatát – ideértve annak az aránytalanul alacsony ár vizsgálatára vonatkozó részét is – az ajánlatok értékelését követően végzi el.

11. A felelősségbiztosítás mértéke, terjedelme: 1. részajánlat tekintetében legalább 20.000.000 Ft/kár és 40.000.000 Ft/év; 2. részajánlat tekintetében legalább 25.000.000 Ft/kár és 50.000.000 Ft/év; 3. részajánlat tekintetében legalább 15.000.000 Ft/kár és 30.000.000 Ft/év; 4. részajánlat tekintetében legalább 30.000.000 Ft/kár és 60.000.000 Ft/év, 5. részajánlat tekintetében legalább

25.000.000 Ft/kár és 50.000.000 Ft/év mértékű felelősségbiztosítási szerződést köteles kötni a szerződés hatálybalépését követő 5. napon vagy meglévő felelősségbiztosítását kiterjeszteni Ajánlatkérő által jelen eljárásban előírt mértékű és terjedelmű felelősségbiztosításra. Ajánlattevőnek ajánlatában erre vonatkozóan cégszerűen nyilatkoznia kell. Folyamatban lévő változásbejegyzési eljárás esetében csatolni kell a cégbírósághoz benyújtott változásbejegyzési kérelmet és az annak érkezéséről a cégbíróság által megküldött igazolást, illetve ha nincs ilyen folyamatban, a nemleges nyilatkozatot is (EKR elektronikus űrlap formájában).

12. Ajánlattevőknek árazott költségvetést kell ajánlatukhoz csatolniuk a közbeszerzési dokumentumban meghatározottak szerint. Ajánlattevőnek ajánlatához szakmai ajánlatot kell benyújtania, melyből a minőség értékelésére alkalmas részszempontra tett megajánlása, vagyis a szakemberek neve egyértelműen megállapítható. E körben Ajánlattevőnek be kell nyújtania: - az Ajánlatkérő által kiadott árazatlan költségvetést az ajánlattevő által beárazva. Mindezen dokumentumok a szakmai ajánlat részét képezik, be nem nyújtásuk, illetve a szakemberek meg nem nevezése a Kbt. 71. § (8) szakaszának b) pontja és a Kbt. 73. §-a szerinti érvénytelenséget vonja maga után.

14. Ajánlatkérő előírja, hogy az ajánlatban meg kell jelölni a közbeszerzésnek azt (azokat) a részét (részeit), amelynek teljesítéséhez az ajánlattevő alvállalkozót kíván igénybe venni, az ezen részek tekintetében igénybe venni kívánt és az ajánlat benyújtásakor már ismert alvállalkozókat.

22. Jelen közbeszerzési eljárás a Kbt. 117. §-a alapján a Kbt. Második Részben foglalt szabályok által nem kötött, önálló eljárási szabályok kialakításával kerül lefolytatásra. A Kbt. 117. § szerinti önállóan kialakított eljárási szabályok a következők:

i) A Kbt. 80. § (1) b) szerinti esetben előzetes vitarendezés az ajánlattételi határidő lejártáig kezdeményezhető. Ajánlatkérő a 73. § (1) - (2) bekezdése és 72. § szerinti érvénytelenségi okokat alkalmazza.

25. A szerződéskötés feltétele- amelynek meglétéről az ajánlatban nyilatkozni szükséges, hogy ajánlattevő rendelkezzen mélyépítésre tevékenységre vonatkozóan:

-ISO 9001,

-ISO 14001

-ISO 45001

tanúsítvánnyal, vagy a 321/2015. (X.30.) Korm. rendelet 24. § (3) bekezdése szerinti, ezekkel egyenértékű dokumentumokkal, vagy ezen irányítási rendszerekkel egyenértékű intézkedések leírásával.

27. A teljes kivitelezés során be kell tartani a szerződéskötéskor érvényben lévő, hatályos rendeleteket, szabványokat, előírásokat. A kivitelezési munkának mindenben meg kell felelnie az összes, a szerződéskötéskor érvényben lévő Útügyi Műszaki Előírásnak, attól függetlenül, hogy esteleg a kiviteli terv már nem érvényes Útügyi Műszaki Előírások alapján készült, vagy arra hivatkozik. A kivitelezés során a beépített termékeknek meg kell felelnie a 275/2013. (VII. 16.) Korm. rendeletnek (az építési termék építménybe történő betervezésének és beépítésének, ennek során a teljesítmény igazolásának részletes szabályairól).

3. Az ajánlatkérő által „Közbeszerzési dokumentum” néven kiadott irat „VIII. Az ajánlatot alkotó dokumentumok” fejezete szerint:

„1. Az Ajánlatkérő a Kbt. 57. § (1) bekezdésében foglaltaknak megfelelően tájékoztatja az Ajánlattevőt, hogy az ajánlatokhoz a következő dokumentumokat, igazolásokat, nyilatkozatokat kell – lehetőleg az alábbi sorrendben – csatolni:

Valamennyi részajánlat tekintetében:

15. Szakmai ajánlat keretében:

- Árazott költségvetés pdf és excel formátumban

- Nyilatkozat bemutatott szakemberekről (10. számú melléklet) – EKR űrlap szerint: Ajánlattevőnek ajánlatához szakmai ajánlatot kell benyújtania, Ajánlatkérő szakmai ajánlatnak csak a szakember nevét és a felolvasólap szerinti megajánlását tekinti

17. Nyilatkozat felelősségbiztosításról illetve ISO tanúsítványokról (17. számú melléklet)

2. Az ajánlatban benyújtandó dokumentumok részletezése

Szakmai ajánlat részeként:

1.) Árazott költségvetés:

Az árazott költségvetés elkészítése során az alábbiakat szükséges figyelembe venni:

- Az árazatlan költségvetés tételeinek tartalmát elsődlegesen úgy kell értelmezni, hogy azok a megnevezésük szerinti munka minden közvetlen és közvetett munkaműveleti és dologi elemét magukban foglalják az előkészítéstől a szerződésben megfogalmazott és az egyéb vonatkozó előírásokat mindenben kielégítő módon történő teljes elkészítésig, azaz a tételekhez tartozó egységárakat ÁFA (Általános Forgalmi Adó) nélkül kell megadni, de tartalmazniuk kell minden egyéb járulékos költséget is, valamennyi szükséges munka elvégzését teljesen készen, továbbá minden vámot adót és egyéb illetéket, amit a vállalkozónak a szerződés alapján vagy bármely más okból kell fizetnie.

- Ha egy munkafázis tétele nem került külön kiírásra, de az abban foglalt tevékenységre szükség van, akkor azok költségeit a munkatételek egységárában kell figyelembe venni.

- A megadott egységáraknak a műszaki tartalom megvalósításához szükséges ráfordítás összegén túl a munkák teljes befejezéséig várható árváltozásból eredő költségeket is tartalmaznia kell, ezért az egységárak rögzítettek és nem változtathatók a szerződés időtartama alatt.

A költségvetés(ek) Microsoft Office Excel formátumban állnak az Ajánlattevők rendelkezésére, amelyet kitöltve kell az ajánlatukhoz csatolniuk az EKR rendszerben aláírt PDF-ben és szerkeszthető excelben is.

- Ajánlatkérő felhívja Ajánlattevők figyelmét a Kbt. 71. § (8) bekezdés b) pontjára, mely szerint átalánydíjas szerződés esetén az árazott költségvetés (részletes árajánlat) valamely tétele és egységára pótolható, módosítható, kiegészíthető vagy törölhető, amelynek változása a teljes ajánlati árat vagy annak értékelés alá eső részösszegét és az Ajánlattevők között az értékeléskor kialakuló sorrendet nem befolyásolja.

Ajánlatkérő az ajánlatokat a Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontja alapján érvénytelennek nyilváníthatja az alábbi esetekben, amennyiben a következő változtatások bármelyike esetén Ajánlatkérő nem lenne képes az ajánlatok közbeszerzési dokumentumokban foglaltaknak megfelelő értékelésére:

- Ajánlattevő nem nyújt be árazott költségvetést,

- Ajánlattevő a költségvetés sorait Ajánlatkérő erre vonatkozó jóváhagyása nélkül (pl. kiegészítő tájékoztatás) új sorral egészíti ki, vagy

- Ajánlattevő a költségvetés sorait Ajánlatkérő erre vonatkozó jóváhagyása nélkül összevonja, vagy

- Ajánlattevő Ajánlatkérő erre vonatkozó jóváhagyása nélkül a költségvetés tételeit, mennyiségi adatait módosítja, vagy

- egyéb módon olyan módosítást eszközöl Ajánlattevő az árazatlan költségvetésen, mely alapján az nem felel meg a közbeszerzési dokumentumokban és a vonatkozó jogszabályokban foglaltaknak.

3.) Ajánlattevőknek árazott költségvetést kell ajánlatukhoz csatolniuk a közbeszerzési dokumentumban meghatározottak szerint. Ajánlattevőnek ajánlatához szakmai ajánlatot kell benyújtania, melyből a minőség értékelésére alkalmas részszempontra tett megajánlása, vagyis a szakemberek neve egyértelműen megállapítható. E körben Ajánlattevőnek be kell nyújtania: - az Ajánlatkérő által kiadott árazatlan költségvetést az ajánlattevő által beárazva. Mindezen dokumentumok a szakmai ajánlat részét képezik, be nem nyújtásuk, illetve a szakemberek meg nem nevezése a Kbt. 71. § (8) szakaszának b) pontja és a Kbt. 73. §-a szerinti érvénytelenséget vonja maga után.

Ajánlatkérő rögzíti, hogy árándoklás-kérés esetében, amennyiben Ajánlatkérő szükségesnek tartja a felelős gazdálkodás elvét szem előtt tartva figyelembe kívánja venni a 275/2013. (VII. 16.) Korm. rendelet az építési termék építménybe történő betervezésének és beépítésének, ennek során a teljesítmény igazolásának részletes szabályairól szóló rendelet alapján megjegyezni kívánja, hogy az elvárt műszaki teljesítményre vonatkozóan az alábbiakat rögzíti:

(2) Az építési termék elvárt műszaki teljesítménynek való megfelelését
a) általános esetben az építési termék gyártói teljesítménynyilatkozat igazolja.”

4. A „Közbeszerzési dokumentum” részeként az ajánlatkérő által kiadott „Nyilatkozatminták” között 17. számú mellékletként szerepelt a „Nyilatkozat felelősségbiztosításról, illetve ISO tanúsítványokról” nyomtatvány, amelynek része volt a következő nyilatkozat is: „Nyilatkozom továbbá, hogy a szerződéskötés időpontjára az ISO 9001 illetve ISO 14001, ISO 45001 szabvány tanúsítványával cégünk rendelkezik.”

5. Az ajánlatkérő által az egyes részekhez kiadott szerződéstervezetekben – többek között – a következő előírások szerepeltek:

„II. A SZERZŐDÉS TÁRGYA

1. Jelen szerződés alapján vállalkozó feladata a közbeszerzési eljárás során, különösen a dokumentáció Műszaki Leírásaiban (a továbbiakban: Műszaki Leírás) meghatározott kivitelezési munkák teljes körű végrehajtása (a továbbiakban: munka) a jelen szerződésben meghatározott díjért.

IV. A TELJESÍTÉS HELYE ÉS A TELJESÍTÉS FELTÉTELEI

2.2. A vállalkozó kijelenti, hogy jelen szerződés tárgyát képező építési munkákban jártas kivitelező cégtől elvárható fokozott gondossággal tanulmányozta a közbeszerzési eljárás feltételeit, és jelen szerződést ezek ismeretében köti meg.

Vállalkozó nem válik jogosulttá semmiféle többletdíjazásra, amennyiben a vállalkozó hibás vagy nem kellően gondos helyzetfelmérése miatt nehézségek merülnének fel a teljesítés során.

3. Teljesítés elősegítése

Vállalkozó kijelenti, hogy a szerződés teljes időtartamára rendelkezik mélyépítési tevékenységre kiterjedő MSZ EN ISO 9001 szabvány szerinti minőségirányítási rendszer, MSZ EN ISO 14001 szabvány szerinti környezetirányítási rendszer, ISO 45001 munkahelyi egészségvédelem és biztonságirányítási rendszer (MEBIR) alkalmazását igazoló tanúsítvánnyal (vagy az Európai Unió más tagállamában bejegyzett szervezettől származó ezzel egyenértékű tanúsítvánnyal) vagy a 321/2015. (X.30.) Korm. rendelet 24. § (3) bekezdése szerinti, ezekkel egyenértékű dokumentumokkal, vagy ezen irányítási rendszerekkel egyenértékű intézkedések leírásával. A tanúsítványok, egyenértékű dokumentumok, vagy ezen irányítási rendszerekkel egyenértékű intézkedések leírásának egyszerű másolatát Vállalkozó köteles a vállalkozási szerződés hatálybalépésének időpontjára bemutatni. Ennek elmaradása a Kbt. 131. § (4) bekezdése szerinti visszalépésnek minősül. Megrendelő a tanúsítványok, az egyenértékű dokumentumok, vagy ezen irányítási rendszerekkel egyenértékű intézkedések leírásának érvényességét ellenőrzi a szerződés teljesítése során.

14.2 A Megrendelő nem korlátozhatja a Vállalkozó jogosultságát alvállalkozó bevonására, csak akkor, ha az eljárás során a 65. § (10) bekezdése szerinti lehetőséggel élt. A Vállalkozó a szerződés megkötésének időpontjában, majd – a később bevont alvállalkozók tekintetében – a szerződés teljesítésének időtartama alatt köteles előzetesen a Megrendelőnek valamennyi olyan alvállalkozót bejelenteni, amely részt vesz a szerződés teljesítésében. [...]

X. VEGYES RENDELKEZÉSEK

7. Szerződő felek kijelentése:

7.1. Vállalkozó kijelenti, hogy:

- kész és képes megrendelő szerződéses céljának megfelelő teljes körű, gondos és magas színvonalú teljesítésre;
- megrendelő által rendelkezésére bocsátott információk alapján a díj kialakításához szükséges lényeges információk rendelkezésére állnak;
- ajánlatának szakmai kialakítása során figyelembe vette a megrendelő által rendelkezésére bocsátott információkat;
- megrendelő által elvárt munkát teljesíthetőnek minősíti;

- a teljesítéshez szükséges szakmai, szellemi, személyi és anyagi feltételekkel rendelkezik, és azokkal a szerződés teljes időtartama alatt rendelkezni fog;
- nincs olyan függőben levő kötelezettsége, vagy érdekkörében lévő más körülmény, amely kedvezőtlenül hathat a jelen szerződésben, illetőleg az egyedi megállapodásokban foglaltak érvényességére, teljesítésére vagy saját teljesítési készségére, illetve képességére,
- a nemzeti vagyronról szóló 2011. évi CXCVI. törvény 3. § (1) bekezdés 1. pontja szerinti átlátható szervezetnek minősül, melynek változásáról a vállalkozó köteles haladéktalanul a megbízót írásban értesíteni.

A kivitelezés során a beépített termékeknek meg kell felelnie a 275/2013. (VII. 16.) Korm. rendeletnek (az építési termék építménybe történő betervezésének és beépítésének, ennek során a teljesítmény igazolásának részletes szabályairól).”

6. A 2024. december 17-i ajánlattételi határidőig a közbeszerzési eljárás mind az öt részére 10 ajánlat érkezett, valamennyi részben ajánlatot tett a kérelmező is. A kérelmező ajánlati ára az 1. részben 28.284.642.-Ft, a 2. részben 38.114.459.-Ft, a 3. részben 26.759.128.-Ft, a 4. részben 37.869.261.-Ft, az 5. részben 39.055.042.-Ft volt.

7. Az ajánlatkérő 2025. január 21-én árandokolást kért a közbeszerzési eljárás 1-5. részek tekintetében a kérelmezőtől. A kérelmezőtől mind az öt rész tekintetében a következőket tartalmazta az indokoláskérés:

„... a Kbt. 72. § (1) bekezdése alapján az Ajánlatkérő árandokolást kér ajánlattevőtől, melynek keretében ajánlattevő adjon indokolást különösen az alábbiakra:

- A nettó [ajánlat szerinti] Ft ajánlati árát részletezze, mutassa be saját árképzésének mechanizmusát, mely tartalmazzon számszerű kimutatást, alátámasztást.

- írásbeli indokolásában részletezze, mutassa be, hogy a teljesítés során milyen és mekkora összegű költségekkel számolt [különösen munkavállalók szállítási költsége, adminisztratív költségek, egyéb költségek, iparűzési adó, a teljesítés során igénybe venni kívánt személyek (pl. szakmunkások, az ajánlat felolvasólapján szereplő építésvezető szakemberek, felelős műszaki vezető, stb.) munkabér, bér jellegű ráfordításai (az élömunka-ráfordítás mértéke), közterhek, az eljárást megindító felhívásban az építésszerelési munkára vonatkozóan előírt legalább [felhívás szerinti] Ft/esemény és [felhívás szerinti] Ft/év mértékű lefedő felelősségbiztosítás díja], valamint mutassa be nyereségét/árrését a mindösszesen nettó [ajánlat szerinti] Ft ajánlati áron belül.

Olyan indokolást, annak keretében olyan számszerűsíthető adatokat adjon meg ajánlattevő, mely a mindösszesen nettó [ajánlat szerinti] Ft ajánlati áron belül tartalmazzon valamennyi, az eljárást megindító felhívásban, a közbeszerzési dokumentumban és a jogszabályokban felsorolt minden költséget.

- Felhívjuk a figyelmet, hogy az építőipari kivitelezési tevékenységről szóló 191/2009. (IX. 15.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Épkiv.) 3. § (5) bekezdése szerint a vállalkozói díjnak magában kell foglalnia egyrészt a közvetlen költséget, mely tartalmazza az anyagköltséget és a közvetlen gépköltséget a fuvarozási és rakodási költséggel együtt, valamint az építőipari rezsiorádij alapján számított munkadíjat, másrészt a fedezetet, ennek keretében a közvetlen költségek között nem szereplő általános költségeket, illetve a tervezett nyereséget, amennyiben azt a rezsiorádij nem tartalmazza. Kérjük, hogy Ajánlattevő árandokolása tartalmazza az Épkiv. 3. § (5) bekezdése szerinti költségek ismertetését. Kérjük, hogy az adatokat ajánlattevő úgy vezesse le, hogy azok végén összesítve is jelenjen meg a teljesítéssel összefüggésben felmerült összes költsége, valamint nyeresége/árrése is. Kérjük Ajánlattevőt, szíveskedjen kitérni a teljesítéshez szükséges feladatok ismertetésére, az egyes feladatok ellátásához szükséges személyi és tárgyi feltételekre, az építési beruházás gazdaságosságára.

- Kérjük az ajánlattevőt, indokolásában adja meg, hogy – figyelemmel a 322/2015 Korm. rendelet 25. § (2) bekezdésére – milyen összegű rezsiorádijjal számolt, és a rezsiorádij kiszámításakor egyes – az építőipari kivitelezési tevékenységről szóló 191/2009. (IX. 15.) Korm. rendeletben

meghatározottak szerint az építőipari minimális rezsioradíj elemeit képező – költségeket milyen összeggel és módon vett figyelembe.

- Kérjük az ajánlattevőt, hogy árindokolásban ismertesse, milyen mértékben, összegben kalkulált ajánlattevő a szerződéstervezet VIII.2. pontja szerinti jótállás időtartama alatti esetleges többletköltségekkel, és ez hol jelenik meg a mindösszesen nettó [ajánlat szerinti] Ft ajánlati áron belül.
- az indokolásban ajánlatkérő kéri részletesen kifejteni, hogy milyen műszaki és/vagy gazdasági és/vagy pénzügyi és/vagy egyéb tények és körülmények (adatok), valamint indokok alapozzák meg a mindösszesen nettó [ajánlat szerinti] Ft ajánlati árát.
- a mindösszesen nettó [ajánlat szerinti] Ft ajánlati árát érintő megajánlását érintő további, egyéb adatokkal alátámasztott indokolást is adhat ajánlattevő. Az ajánlattevő kötelessége az ajánlati ára megalapozottságára vonatkozó minden tény, adatot, kalkulációt ajánlatkérő rendelkezésére bocsátani ahhoz, hogy megfelelő mérlegelés eredményeként az ajánlatkérő döntést hozhasson az ajánlati ár megalapozottságáról.”

8. A kérelmező az árindokolását határidőben megadta részenként, a közbeszerzési eljárás 1-5. részei tekintetében, melyeket üzleti titokká nyilvánított. Az indokolásában részenként excel táblázatban ismertette a kivitelezés kapcsán felmerülő összes költségét, melyben 6764 és 6765 Ft rezsioradíjjal számolt a munkadíjak kapcsán, megjelölte a megvalósulási tervek elkészítésének költségét is. Emellett csatolta további indokolását, melyben bemutatta a rezsioradíjat alkotó költségelemeket és azok mértékét, valamint megjelölte a teljesítés során használandó gépek, eszközök listáját, a teljesítés során kalkulált létszámot. Rögzítette, hogy az építési anyagköltség és bedolgozás költségét a mellékelt táblázat tartalmazza. Bemutatta továbbá – egyebek mellett – az MV-KÉ felelős műszaki vezető költségét, személyét, a felelősségbiztosítás kalkulált díját, a tartalék mértékét. Emellett árajánlatokat csatolt, köztük az MV-KÉ felelős műszaki vezetői megbízási díj tekintetében, valamint a forgalomkorlátozási tervek elkészítése tekintetében egy Tervező Bt. ajánlatát a tervező részéről, továbbá egy Kft. árajánlatát a kivitelezési munkákhoz szükséges anyagokra (homokos kavics, zúzott kő, beton, aszfalt) vonatkozóan, valamint egy Bt. árajánlatát (szintbe helyezendő beton burkolat, közúti táblák elhelyezése beton alappal, burkolati jelek festése, csatorna építése ágyazattal, építendő támfal, gépszállítás, ... kapcsán). Csatolt továbbá gépbérleti keretszerződést.

9. Az ajánlatkérő 2025. március 3-án kiegészítő árindokolást kért a közbeszerzési eljárás 1-5. részek tekintetében a kérelmezőtől. A kérelmezőtől mind az öt rész tekintetében a következőket tartalmazta a kiegészítő indokoláskérés:

„... a Kbt. 72. § (1) bekezdése alapján az Ajánlatkérő kiegészítő árindokolást kér ajánlattevőtől, melynek keretében ajánlattevő adjon indokolást különösen az alábbiakra:

Hibás rezsioradíj, önköltség számítás

Ajánlattevő az árindoklásában bemutatja az rezsioradíját (..... Ft/ rezsiora) és az azt felépítő tételeket táblázatos formában. A rezsioradíjat számító táblázat sorai és mechanikája megegyezik a 44/2024. (XII.20.) az ajánlott építőipari rezsioradíj mértékéről szóló ÉKM rendelettel.

Az ajánlattevő a rezsioradíj számításnál helyesen határozta meg az alapbér [2025. évben havi8 800 Ft alapbérrel (garantált bérminimum) és 174 munkaórával számolva] és ..05 Ft/óra-t

Az Ajánlattevő a többi tételsorra is saját költségét határozta meg, és kalkulálta a teljes rezsioradíjat.

További sorainak értéke megegyeznek a jogszabályi értékkel, de vannak alacsonyabban és magasabban meghatározott értékek is. Az Ajánlattevő a Pótlék, és kiegészítésre .60 Ft-ot határozott meg, a 44/2024. (XII.20.) jogszabályban lévő 605 Ft helyett, ami 24%-kal alacsonyabb érték. Ennek a pótlék érték számítás alátámasztásra az árindoklásban nem tért külön ki.

Továbbá a »Biztosítások« sorra 18 Ft helyett .. Ft-ot határozott meg, amely 95%-al alacsonyabb érték. Innovációs járulékra 0,3% ra nem adott értéket az ajánlattevő.

Ajánlattevő a 22. sorban összegzi a 1+21. sorokat, abban a közbelső számítása, összeadása hibás.

Az 1. – 21 . sorokat összeadva az Ajánlattevő ..89 Ft-ot határozott meg, azonban a helyes számítás 5471 Ft, ami 18 Ft/ rezsiorádjával kevesebb.

Az ajánlattevő a hibás közbenső értékkel dolgozik tovább a 24. sorban, a 26. sorban, 28. sorban, (képletet is ír a sorokba, és hivatkozik a 22. sorra) és ezen érték kihat a 29. sor Mindösszesen sorban, ahol felsorolja mely értéket ad össze.

A 24. soron a produktivitási érték számítási értéke helyesen az 5471 Ft-hoz tartozóan 782 Ft lenne, de az Ajánlattevő ..5 Ft határozott meg.

A 26. soron a veszteségi költség helyesen 356 Ft lenne, de az ajánlattevő ..5 Ft határozott meg.

A 28. soron az elvart eredmény értéke 132 Ft lenne, de az ajánlattevő ..3 Ft határozott meg.

Az ajánlattevő rezsiorádjája a bemutatott mechanizmus szerint 6741 Ft/óra lenne, ha a 1-21 sor összeadás számítás helyesen elvégzi.

A 44/2024. (XII.20.) az ajánlott építőipari rezsiorádj mértékéről szóló kormányrendelet minimális rezsiorádj értéke 6764 Ft/óra, amelytől az ajánlattevő helyes rezsiorádjája ..41 Ft/óra, amely alacsonyabb az előírtaknál.

Az Ajánlattevő által meghatározott szöveges árindoklás rezsiorádját kimutató és számító táblázat számítási hibát tartalmaz.

Kérjük a 22. sorban számítási hibát javítsa az 1-21. sorban meghatározott költségek helyes összeadásával, valamint az így kapott érték további sorok kiinduló értéke, így a 24. sor, 26. sor, a 28. sor, és a 29. sor értékét is kérjük újra számolni, a táblázatban meghatározott képlet és értékek szerint.

A Közbeszerzési Hatóság keretében működő Tanács útmutatója az aránytalanul alacsony ár vizsgálatával kapcsolatban (2024.09.12.)

https://kozbeszerzes.hu/media/documents/Ar%C3%A1nytalanul_alacsony_%C3%A1r_%C3%BAtmutat%C3%B3_RgBLZon.pdf

A Közbeszerzési Hatóság keretében működő Tanács felhívja a figyelmet arra, hogy a 322/2015. (X. 30.) Korm. rendelet 25. §-át nemcsak az uniós rezsím szerinti építési beruházások esetén kell kötelezően alkalmazni, hanem a nemzeti rezsímbe tartozó építési beruházások esetén is. A 322/2015. (X. 30.) Korm. rendelet 25. § (1) bekezdése azonban maga állapítja meg azt, hogy – amennyiben a rezsiorádj mértéke az eljárásban a Kbt. 76. §-a szerint önállóan értékelésre kerül – az építésügyért felelős miniszter által rendeletben megállapított értéket el nem érő rezsiorádj aránytalanul alacsony árajánlatnak minősül, az ajánlatkérő erre irányuló vizsgálata nélkül. Ebben az esetben tehát azt, hogy az árajánlat aránytalanul alacsony, nem az ajánlatkérő vizsgálata, hanem a 322/2015. (X. 30.) Korm. rendelet 25. §-a alapján kerül megállapításra. Az ajánlat aránytalanul alacsony volta pedig automatikusan a Kbt. 72. §-a szerinti indokoláskérés kötelezettségét vonja maga után eljárási rezsimtől függetlenül.

A 322/2015. (X. 30.) Korm. rendelet 25. § (2) bekezdése vonatkozik a Kbt. 72. § (1) bekezdés szerinti árindokolás kérés általános esetére, amikor az építőipari rezsiorádj nem kerül önállóan értékelésre. Ebben az esetben – mivel a jogalkotó nem határoz meg e körben olyan körülményt, amelynél fogva az ajánlati ár vagy annak valamely eleme automatikusan aránytalanul alacsonynak minősülne – a Kbt. 114. § (6a) bekezdésének előírásai érvényesülnek, tehát az ajánlatkérő nem köteles vizsgálni az aránytalanul alacsony árat és ez alapján árindokolást kérni. Természetesen abban az esetben, ha az ajánlatkérő él a Kbt. 114. § (6a) bekezdése alapján is nyitva álló lehetőséggel, és azt állapítja meg, hogy az ár aránytalanul alacsony, akkor köteles árindokolást kérni, és a 322/2015. (X. 30.) Korm. rendelet 25. § (2) bekezdésében foglaltaknak megfelelően a rezsiorádjáról is tájékoztatást kell kérni.

Amikor az építőipari rezsiorádj nem kerül önállóan értékelésre, az ajánlatkérőnek a Kbt. 72. § (1) bekezdése szerinti indokolás kérése keretében nemcsak arra vonatkozóan kell tájékoztatást kérnie, hogy az aránytalanul alacsony árat benyújtó ajánlattevő az ajánlatát milyen adatokkal, tényekkel tudja alátámasztani, hanem arra is, hogy az ajánlatában milyen összegű rezsiorádjával számolt, és hogy a rezsiorádj kiszámításakor egyes – az 191/2009. (IX. 15.) Korm. rendeletben meghatározottak szerint az építőipari minimális rezsiorádj elemeit képező – költségeket milyen összeggel és módon vett figyelembe. Ha az ajánlattevő által alkalmazott rezsiorádj alacsonyabb,

mint az Építőipari Ágazati Párbeszéd Bizottság ajánlása alapján az építésügyért felelős miniszter rendeletében megállapított minimális építőipari rezsioradíj mértéke, az ajánlatkérőnek különös figyelemmel kell vizsgálnia a Kbt. 72. § (4) bekezdése szerinti körülmények fennállását.

Szállítási útvonal

Ajánlattevő az árindoklás táblázatában a munkagépek felvonulásának költségénél szükséges távolságnak »30 km (Hajdúhadház-Hajdúböszörmény munkaterület oda-vissza)« -t jelölt meg, és ezek mellé útdíj költséget nem tartalmazott a számítása.

A költségszakértő megállapította, hogy Hajdúhadház-Hajdúböszörmény települések közötti útszakasz, 3507 sz. út, amely megfelel az ajánlattevő által megjelölt távolsággal, alsóbbrendű összekötő útszakasz. Ezen útszakasz a 1/1975. (II. 5.) KPM–BM együttes rendelet a közúti közlekedés szabályairól 48.§ pontja egyértelmű, hogy a 7,5 t meghaladó jármű szerelvényekkel, vagyis a nehéz tehergépkocsikkal csak abban az esetben használható, ha az Ajánlattevő telephelye az útszakaszon van, vagy az építési munkaterület az útszakaszon van.

Egyéb esetekben az Ajánlattevő nehézgépjárművel csak autópályán, autóúton és főútvonalon közlekedhetnek. A kivitelezési munkaterület nem az adott útszakaszon van, valamint közhiteles adatbázis szerint az ajánlattevőnek nincs telephelye az útszakaszon.

Hajdúhadház és Hajdúböszörmény egymás között egyéb főútvonalon is megközelíthető (a 4. sz ; 354 sz. és a 35. számú útvonalon keresztül), viszont azok útdíjköteles útszakaszok.

A megnövekedett távolsággal és útdíjjal az Ajánlattevő nem kalkulált az árindoklásában.

Kérjük az Ajánlattevőt, hogy mutassa be térképes megjelenéssel, az ajánlatában megjelölt 30 km (Hajdúhadház-Hajdúböszörmény munkaterület oda-vissza)« útszakaszt, és mutassa be az útszakasz használatára vonatkozó engedélyét.”

10. A kérelmező a kiegészítő árindoklását határidőben megadta, részenként, a közbeszerzési eljárás 1-5. részek tekintetében, melyeket üzleti titokká nyilvánított.

Az ajánlatkérő kiegészítő indokolásadásra való felhívásában megjelölt és kifogásolt költségelemek tekintetében megindokolta a kérelmező, hogy miért akkora mértékű költségekkel számolt, továbbá az ajánlatkérő által előírtak szerint javította a számítási hibát a rezsioradíj bemutatása kapcsán. Rögzítette, hogy a számítási hiba, annak javítása nem hat ki a költségkalkulációra, mivel az ajánlati ára megalapozása kapcsán költségkalkulációjában a rezsioradíj kapcsán jelentkező 23.-Ft-os eltérés tartalék költségnek, az árindoklás további részén nem változtatott.

Az úthasználattal kapcsolatban felhívta az ajánlatkérő figyelmét annak tévedésére, miszerint a 30 km-es távolságot a személyszállítással kapcsolatban adta meg, a nehézgépjárműves szállításra alvállalkozói ajánlatot mutatott be, amely a vállalási árat Ft/forduló alapon tartalmazza, annak minden szükségszerű költségével együtt.

11. Az ajánlatkérő 2025. május 7-én elkészítette az eljárást lezáró összegezést, amely szerint a kérelmező ajánlata érvénytelen lett mind az öt részben a következő indokokkal:

„Érvénytelenítés jogcíme: Kbt. 73.§ (2) bekezdés: Az (1) bekezdésben foglaltakon túl az ajánlat érvénytelen, ha aránytalanul alacsony ellenszolgáltatást (vagy költséget) tartalmaz [72. §]

Érvénytelenség indoka:

A VJD TRANS Korlátolt Felelősségű Társaság (4242 Hajdúhadház, Béke Utca 159.) ajánlattevő ajánlata aránytalanul alacsony összeget tartalmazott az értékelési szempontként figyelembe vett ár tekintetében.

A Kbt. 72. § (1) bekezdése alapján az ajánlatkérő az értékelés szempontjából általa lényegesnek tartott ajánlati elemek tartalmát megalapozó adatokat, valamint indokolást kért 2025. január 21. napján, amelyre vonatkozóan Ajánlattevő benyújtotta dokumentumait.

A Kbt. 72. § (3) bekezdése alapján az ajánlatkérő az indokolás elfogadhatóságának megítéléséhez – tekintettel arra, hogy az elfogadhatóság kétséges volt – további kiegészítő indokolást kért több alkalommal:

• 1. sz. kiegészítő árándokoláskérés 2025. március 03. napján az ajánlattevőtől, a többi ajánlattevő egyidejű értesítése mellett. Ajánlatkérő felhívta a figyelmet arra, hogy az ajánlattevő kötelessége az ajánlati ára megalapozottságára vonatkozó minden tény, adatot, kalkulációt az ajánlatkérő rendelkezésére bocsátani ahhoz, hogy megfelelő mérlegelés eredményeként az ajánlatkérő döntést hozhasson az ajánlati ár megalapozottságáról.

A műszaki szakértő megvizsgálta a benyújtott dokumentumokat és megállapította, hogy ajánlattevő ajánlati ára nem került alátámasztásra az alábbi indokok miatt:

1. Hibás rezsioradíj, önköltség számítás

Az Ajánlattevő a kiegészítő árándoklásában a rezsioradíj táblázatában lévő számítási hibát javította és bemutatta, hogy a rezsioradíját a .41 Ft / óra, ami a 44/2024. (XII.20.) az ajánlott építőipari rezsioradíj mértékéről szóló rendeletben meghatározott .64 Ft/óra értéktől 23 Ft-tal alacsonyabb. A rezsioradíj eltérését az Ajánlattevő azzal magyarázza, hogy az a benne lévő sorok értékei a valós gazdasági működését mutatja, mivel az alacsony értékek érvelésénél 44/2024 (XII.20.) ÉKM szerint »rendelet 1. számú mellékletének címében is fellelhető, ez csupán az ajánlott építőipari rezsioradíj költségnemeit és értékeit tartalmazza« szöveget idézi. A 44/2024 (XII.20.) ÉKM szerinti meghatározás valóban egy ajánlás. A rezsioradíjat bemutató táblázat költségnemei és értékei ajánlások. Bármely építési beruházás tárgyú közbeszerzési eljárás során amennyiben bármely Ajánlattevő a rendeletben lévő megnevezést és értékeket alkalmazza, akkor az árándoklás megfelelően alátámasztott, azonban ettől szabadon el lehet térni. Ajánlattevőnek a kiegészítő árándoklásában szereplő azon érvelése nem helytálló, hogy »más egyedi költségsort nem szűrhet be« a saját egyedi rezsioradíj táblázatában. Az árándoklásában nem, csupán a kiegészítő árándoklásában mutatta be, hogy az tartalmazta volna a 23 Ft-os »tartalék« kategóriába sorolható költségnemet, amely a táblázattal érintett tételek vonatkozásában »az előre nem látható, nem tervezhető költségek fedezetül szolgál.«

A rezsioradíj a magyar építészetéről szóló 2023. évi C. törvény 16. § Fogalommeghatározása szerint:

»40. építőipari rezsioradíj: a vállalkozó kivitelező vagy az alvállalkozó kivitelező szakági építési-szerelési termelő tevékenységének elvégzéséhez szükséges, egy aktív munkaóraára vetített – a kivitelező tényköltségei alapján számított vagy tervezett – összes költsége, amely tartalmazza a személyi jellegű költségeket, az ellátási költségeket, a fizikai dolgozók rezsijellegű költségeit, az irányítási és az ügyviteli költségeket, és amely nem tartalmazza a beépítésre kerülő betervezett és az üzemszerű használathoz szükséges beépítésre kerülő építési anyagok, szerkezetek és berendezések közvetlen költségeit, a közvetlen építési anyagok fuvarozási és rakodási költségeit, a közvetlen gépköltségeket, a kivitelezési dokumentáció tervezési díját, a szükségessé váló minőség-ellenőrzések díját, az üzempróba, beüzemelés szolgáltatási díját;

Ajánlattevő azon érvelése nem helytálló, hogy a rezsioradíj tekintetében külön még számolni kell a »tartalék, az előre nem látható és tervezhető költségek«-re. Rezsioradíj a teljes gazdasági tevékenység, aktív munkaóraára vonatkozó általános működési költséget mutat be, és rezsioradíj kalkulálásánál minden költség előre számítható, mint a fogalommeghatározása is mutatja. Az Ajánlattevő az árándoklásában bemutatta, hogy az elvégzendő építési kivitelezés során már kalkulált tartalék összeggel, amely az adott kivitelezésre vonatkozó előre nem látható feladatok elvégzésre ad fedezetet, de az nem lehet azonos a »rezsioradíjra vonatkozó tartalékkal«.

Továbbá az aránytalanul alacsony ár a 191/2009. (IX. 15.) az építőipari kivitelezési tevékenységről szóló kormányrendelet 3. § (6) pontos meghatározása:

»Aránytalanul alacsony árájánlatnak minősül, ha a vállalkozó kivitelező által alkalmazott rezsioradíj alacsonyabb az Építőipari Ágazati Párbeszéd Bizottság ajánlása alapján az építésgazdaságért felelős miniszter rendeletében megállapított minimális építőipari rezsioradíj mértékénél.«

2. Bemutatott anyagok minőségi kérdései

Ajánlattevő az ajánlatában meghatározott egységárait jóval a piaci és az Építési Norma Gyűjteményben meghatározott egységárak alatt jelölte meg. Ajánlatkérő meg kívánt győződni arról, hogy a tárgyi beruházáshoz felhasznált építőanyagok az alacsony ár mellett is a megfelelő

minőségben kerülnek a beruházás területére és megfelelő minőségben kerülnek beépítésre. Ajánlattevő úgy nyilatkozott, hogy rendelkezik ISO 9001 tanúsítvánnyal, amely az MSZ EN ISO 9001:2015 szabvány által előírtaknak megfelelő minőségirányítási rendszert működtet. Az MSZ EN ISO 9001:2015 szabvány előírása szerint, minden saját és külső erőforrás (alvállalkozó vagy beszállító) alkalmazása esetén, a termékekre és szolgáltatásokra alkalmazható jogszabályi és egyéb szabályozó követelményeknek meg kell felelni. Valamint a szervezetnek gondoskodnia kell arról, hogy a külső forrásból biztosított folyamatok a minőségirányítási rendszerének felügyelete alatt maradjanak. A szervezetnek dokumentált információt kell megőrizni ezekről a tevékenységekről és minden, az értékelések alapján szükségessé váló intézkedésről. A minőségirányítási szabvány szerint a minőségirányítási rendszert alkalmazó szervezet (jelen esetben az Ajánlattevő), a vevőkkel (jelen esetben Ajánlatkérővel) folytatott kommunikációnak tartalmaznia kell a termékekkel és szolgáltatásokkal kapcsolatos információk átadását.

A beadott árindokolás vizsgálata során megállapítható volt, hogy a beszállítók egymással is kapcsolatban állnak, valamint a teljesítésbe bevont vállalkozások közül (pl.: az aszfaltgyártó cég) továbbra is ismeretlen. Az aszfalt, mint építőanyag, a természeténél fogva a keveréstől számítottan órákon belül (kihűlése előtt) beépítésre kell kerüljön. Az árindokolásban a piaci ártól jóval kedvezőbb árra azért hivatkozott Ajánlattevő, hogy meglévő, és régi kialakult beszállítói hálózattal rendelkezik. Amennyiben korábban volt már aszfaltbeszállítás, úgy azok dokumentumainak az ISO 9001 tanúsítás miatt rendelkezésre kell álljon, mely alapján az árindokolásban és a kiegészítő árindokolásban a feltett kérdésre nyilatkozni kellett volna. Valamint a 305/2011/EU rendeletben a forgalmazók és a gyártók kötelesek rendelkezésre bocsátani a termékek teljesítménynyilatkozatait.

Ekörben iránymutatásul szolgálnak az alábbi döntőbizottsági határozatok és jogerős bírósági ítéletek:

- D.278/16/2022.

Az árindokolás körében kért alátámasztó dokumentumok becsatolásának hiánya nem keletkeztetett olyan kötelezettséget az ajánlatkérő számára, hogy azokat kiegészítő árindokolás körében pótolassa az ajánlattevővel.

- Fővárosi Törvényszék Kf. 650.120/2014/8. számú ítélete

Amennyiben ajánlatkérő indokoláskérése egyértelmű a tekintetben, hogy mely ajánlati elemek vonatkozásában és milyen információk megadását várja el, és ajánlattevő nem adja meg a kért információkat, ajánlatkérőnek nem kell további tájékoztatáskérés keretében bekérni az ár megalapozottságának megítéléséhez szükséges adatokat. A további tájékoztatáskérésre csak az ajánlattevő által megadott indokolás tekintetében kerülhet sor.

- Fővárosi Törvényszék a 3. Kf. 650.120/2014/8. számú ítélete

Ha egyértelmű felhívásra az ajánlattevő nem ad megfelelő tartalmú választ, nem lehet helye ismételt indokoláskérésnek.

- D.490/21/2022.

Ajánlattevőnek az indokolást olyan szerkezetben és tartalommal kell megadnia, ahogyan azt az ajánlatkérő kérte. A Közbeszerzési Döntőbizottság rámutatott, hogy ajánlatkérő a saját felhívásához maga is kötve van, azaz az indokolást csak akkor fogadhatja el, ha az általa elvárt információt teljeskörűen tartalmazza. A további kiegészítő árindokolás-kérés ilyen esetben nem alkalmazható, mivel nem helye ismételt indokolásadásra vonatkozó felhívásnak, mert a Kbt. 72.§ (3) bekezdése csak további, a megadott indokolásra épülő tájékoztatáskérés lehetőséget biztosítja.

- D.484/22/2022.

Jogszerű az ajánlat érvénytelenné nyilvánítása, amennyiben ajánlattevő az árindokolásban és kiegészítő árindokolásban nem adja meg az ajánlatkérő által kifejezetten kért megbontásban és adattartalommal az adatokat, vagy akkor is, ha eltérő fogalomhasználattal adja meg az indokolását, amely alapján a kimutatni és alátámasztani kért költségek nem azonosíthatók be az ajánlatkérő előírása szerint.

3. Jogonalap nélküli tevékenység végzése

- Útépítési tevékenység

Az Ajánlattevő az árindoklásában bemutatta, hogy az Útépítési tevékenység (TEÁOR '08 kódja: 4211) egy részét alvállalkozóval, mégpedig SZ. Bt. bevonásával kívánja elvégezni. Az alvállalkozásba bevont Sz. Bt. a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara által vezetett kivitelezői nyilvántartó »ténylegesen végzett tevékenységi kör« kategóriában nem szerepel útépítési tevékenységi kör, viszont a bemutatott árindoklásban ezt a típusú munkát végezné (pl.: közúti tábla elhelyezés, burkolati jelek festése).

A Kamarai Vállalkozói Információs Rendszer (<https://kavir.mkik.hu/search>) tájékoztatása szerint az Útépítési tevékenységi kör (TEÁOR '08 kódja: 4211) nem engedélyköteles tevékenység, VISZONT bejelentéshez kötött tevékenységi kör, amelyet a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara által vezetett kivitelezői nyilvántartó rendszerben kell feltüntetni. (<https://knyr.mkik.hu/Kivreg/Nyilvantarto/Kereses>)

A Magyar Kereskedelmi és Iparkamara Kivitelezői nyilvántartásában az alvállalkozó Sz. Bt. profiljában a »vállalkozás/vállalkozó által ténylegesen végzett – bejelentett – építőipari kivitelezési tevékenységi köre(i)« részben nem szerepel az útépítési tevékenységi kör (TEÁOR '08 kódja: 4211), így a Kamarai jogszabály értelmében saját maga útépítési tevékenységi kört nem végezhet. A fenti előírást a Hajdú-Bihar Vármegyei Kereskedelmi és Iparkamara 2928-1/2024/02.08 iktatószámú tájékoztatója is megerősítette.

Ajánlattevő a jogszerű szerződésteljesítés során nem csak a saját feladatainak elvégzése miatt, de a kivitelezésbe bevont beszállítók/alvállalkozók által ellátott feladatokért is felelős. Az ajánlattétel során Ajánlattevőnek meg kell győződnie, hogy a bevont alvállalkozó jogszerűen ad-e ajánlatot. Ezen ellenőrzést amennyiben elvégezte, akkor az árindoklásában nem csatolta be, ezen lényeges információt.

- Megvalósulási terv készítése

Az Ajánlattevő az ajánlatában, a kiadott költségvetési táblázatba összegszerű ajánlatot adott a »10-01-02 Megvalósulási terv« feladat elvégzésére (.. 000 Ft).

Az árindoklásban bemutatott (»ÖNKÖLTSEG SZÁMÍTÁS«) táblázatában az Általános költségek kategóriában, amelyben összesen öt feladat összevonását mutatja be, összesen ..0*000 Ft-ot jelölt meg.

- Szakfelügyelet, esetleges közmű költségek,
- Organizációs és felvonulási költségek, tervezési díjak, lerakóhelyi díj, deponálási költségek,
- Minősítés, vizsgálatok díjai,
- Kitűzés, geodéziai költségek,
- Megvalósulási terv készítés

A kamarai törvény, valamint az építésügyi és az építésüggyel összefüggő szakmagyakorlási tevékenységekről szóló 266/2013. (VII. 11.) Korm. rendelet előírásai értelmében cég csak abban az esetben folytathat szakmagyakorlási jogosultsághoz kötött tervezési feladatot, ha a cég teljesíti a kamarai törvényben előírt regisztrációs kötelezettségét. A Magyar Mérnöki Kamara által vezetett cégnyilvántartásban (<https://www.mmk.hu/kereses/tarsasagok?uj=1>) nem szerepel.

Az árindoklások során az Ajánlattevő nem mutatott be olyan céget, vagy szakembert, aki jogosult lenne a megvalósulási tervek készítésére. A VJD Trans Kft. árindoklásában arra hivatkozik, hogy a megvalósulási terv készítése elhanyagolható összegű tétel a teljes beruházás tekintetében, viszont annak elkészítését összegtől függetlenül is jogosultsághoz kötött tevékenységi kör. Összegezve tehát, a VJD Trans Kft. a fenti okok miatt, jogalap nélkül végezné a tárgyi közbeszerzési munkálatokat.

Összegezve: Mindezek alapján megállapítható, hogy Ajánlattevő ajánlati ára a fentebb felsorolt indokok miatt nem került alátámasztásra, ami azt jelenti, hogy Ajánlattevő által vállalt ellenszolgáltatásért a jelen közbeszerzési eljárás tárgya nem megvalósítható és az ajánlat a gazdasági észszerűséggel nem összeegyeztethető. A csatolt dokumentumok és szöveges indoklás, kiegészítő árindoklás alapján Ajánlattevő ajánlata indokolatlanul alacsony árat, kirívóan alacsony ellenszolgáltatást tartalmaz, továbbá hibás az önköltségszámítása (releváns tételek figyelmen kívül hagyása), a bemutatott anyagok minősége nem alátámasztott, ezért érvénytelen.

A csatolt dokumentumok és szöveges indoklás nem támasztják alá, hogy a szerződés az adott áron vagy költséggel teljesíthető, a Kbt. 72. § (3) bekezdésében foglaltakat figyelembe véve az ajánlata érvénytelen a Kbt. 73.§ (2) bekezdés alapján (az ajánlat aránytalanul alacsony ellenszolgáltatást vagy más teljesíthetetlen feltételt tartalmaz).”

12. A kérelmező 2025. május 12-én előzetes vitarendezést kezdeményezett, mivel álláspontja szerint az ajánlatkérő jogsértően nyilvánította érvénytelenné az ajánlatát, az érvénytelenség indokai jogsértőek. A kérelmező előzetes vitarendezési kérelmében a jogorvoslati kérelemben előadottakkal tartalmában azonos indokokat adott elő.

13. Az ajánlatkérő 2025. május 15-én elutasította a kérelmező előzetes vitarendezési kérelmét a jogorvoslati eljárásban tett észrevételével tartalmában megegyező indokokkal.

A jogorvoslati kérelem

14. A kérelmező 2025. május 23-án nyújtotta be jogorvoslati kérelmét ajánlata érvénytelenné nyilvánításának jogszerűsége miatt a közbeszerzési eljárás 1-5. része tekintetében. Kérte jogsértés megállapítását, a kérelmező ajánlatát érvénytelenné nyilvánító döntésnek a megsemmisítését és ajánlatának bevonását az ajánlatok értékelésébe, valamint az ajánlatkérő kötelezését a kérelmezőnél felmerült eljárási költségek, így az igazgatási szolgáltatási díj és az ügyvédi munkadíj viselésére. Ügyvédi munkadíjként 1.097.280.-Ft költséget jelölt meg, melynek alátámasztására díjigazolást csatolt.

A Döntőbizottság a közbeszerzési eljárás egyes részei tekintetében előterjesztett jogorvoslati kérelmeket D.325/2025, D.326/2025, D.327/2025, D.328/2025 és D.329/2025 számon iktatta, majd a jogorvoslati eljárásokat 2025. június 12-én kelt végzéseivel a D.329/2025 számon egyesítette.

15. A kérelmező az ajánlata érvénytelensége kapcsán megjelölt első érvénytelenségi indok, a Hibás rezsioradíj, önköltség számítás kapcsán az ajánlatkérő kizárólag arra hivatkozott, hogy „aránytalanul alacsony árajánlatnak minősül, ha a vállalkozó kivitelező által alkalmazott rezsioradíj alacsonyabb az Építőipari Ágazati Párbeszéd Bizottság ajánlása alapján az építésgazdaságért felelős miniszter rendeletében megállapított minimális építőipari rezsioradíj mértékénél”. A kérelmező álláspontja szerint még az sem eredményezné az ajánlata érvénytelenségét, ha az ajánlatában szereplő rezsioradíj alacsonyabb lenne az építőipari rezsioradíj kormányrendeletben rögzített mértékénél. Önmagában a kormányrendeletben rögzített mértéknél alacsonyabb építőipari rezsioradíj automatikus érvénytelenséget nem eredményez.

16. A Közbeszerzési Hatóság keretében működő Tanács aránytalanul alacsony ár vizsgálatával kapcsolatos útmutatójában (2024. szeptember 12.) foglaltak szerint: „ha az ajánlattevő által alkalmazott rezsioradíj alacsonyabb, mint az Építőipari Ágazati Párbeszéd Bizottság ajánlása alapján az építésügyért felelős miniszter rendeletében megállapított minimális építőipari rezsioradíj mértéke, az ajánlatkérőnek különös figyelemmel kell vizsgálnia a Kbt. 72. § (4) bekezdése szerinti körülmények fennállását” az építési beruházások, valamint az építési beruházásokhoz kapcsolódó tervezői és mérnöki szolgáltatások közbeszerzésének részletes szabályairól szóló 322/2015. (X. 30.) Korm. rendelet 25. §-ával összhangban.

Ugyancsak a Közbeszerzési Hatóság keretében működő Tanács aránytalanul alacsony ár vizsgálatával kapcsolatos útmutatója (2024. szeptember 12.) rögzíti az alábbiakat: „A 191/2009. (IX. 15.) Korm. rendelet 3. § (6) bekezdése értelmében aránytalanul alacsony árajánlatnak minősül, ha a vállalkozó kivitelező által alkalmazott rezsioradíj alacsonyabb az Építőipari Ágazati Párbeszéd Bizottság ajánlása alapján az építésgazdaságért felelős miniszter rendeletében megállapított minimális építőipari rezsioradíj mértékénél. A kivitelezési szerződés megkötésekor az aránytalanul alacsony ár vizsgálata során az építésgazdaságért felelős miniszter által

működtetett honlapon található elektronikus költségvetési kiírási programban meghatározott élőmunka szükségleti normatívákat irányadónak lehet tekinteni. Ha az ajánlattevő által megajánlott rezsioradíj alacsonyabb, mint az illetékes miniszter rendeletében megállapított minimális építőipari rezsioradíj, akkor az az ajánlatkérő vizsgálati és indokoláskérési kötelezettségét vonja maga után a fentiek alapján, azonban nem jelenti azt, hogy ez egyúttal az ajánlat érvénytelenségét is eredményezi.”

17. A hivatkozott jogszabály és az azon alapuló útmutató tehát egyértelművé teszi, hogy nem érvénytelenségi jogkövetkezmény automatikus alkalmazását, hanem az adott áron való teljesíthetőség vizsgálatát kell az ajánlatkérőnek elvégeznie. A kérelmező tehát nem ért egyet ajánlatkérővel tekintetben, hogy az építési tárgyú közbeszerzési eljárások esetében a kormányrendeletben ajánlottként meghatározott rezsioradíjat „kötelezően alkalmazandó minimumként határozza meg a jogszabály”, ahogyan azt az ajánlatkérő a vitarendezési kérelemre vonatkozó válaszában kifejtette.

A Kbt. 72. § szerinti árvizsgálat eredményeként az adott áron való teljesíthetlenség megállapíthatóságának hiányában, illetve konkrét érvénytelenséget eredményező indok nélkül csak azon az alapon, hogy a bemutatott rezsioradíj – az ajánlatkérő álláspontja szerint – az építésgazdaságért felelős miniszter rendeletében megállapított minimális építőipari rezsioradíj mértékénél alacsonyabb, az ajánlat érvénytelenné nyilvánítására, nincs jogszerű lehetőség. Ez önmagában az érvénytelenné nyilvánítás indokául nem szolgálhat, így ajánlatkérő döntésével megsértette a Kbt. 69. § (1) és (2) bekezdését, a Kbt. 72. (3) bekezdését, és 73. § (2) bekezdését.

18. A kérelmező hangsúlyozta, hogy az általa kalkulált rezsioradíj mértéke nem alacsonyabb a kormányrendeletben rögzített mértéknél. A rezsioradíj ugyanis az adott vállalkozás tényleges költségnemeihez és költségeihez igazodó költségbemutatás, szerkezetében és költségnemeiben is eltérhet a kormányrendeletben rögzített költségnemektől, ha az adott gazdasági szereplő ténylegesen felmerülő költségei eltérőek. Az árindokolás-kérés körében az alkalmazott rezsioradíj bemutatására való felhívásnak, és az erre vonatkozó jogszabályi rendelkezéseknek éppen az a lényege, hogy az érintett gazdasági szereplő valós költségstruktúrájához igazodó költségek kerüljenek bemutatásra.

A Közbeszerzési Hatóság keretében működő Tanács aránytalanul alacsony ár vizsgálatával kapcsolatos útmutatója (2024. szeptember 12.) is lehetővé teszi a rezsioradíj kormányrendeletben rögzített költségelemeinek változását is. E tekintetben rögzíti, hogy már az indokoláskérésnek is az esetleges költségnem változásokhoz kellene igazodnia: „Az ajánlatkérőnek célszerű ezen mellékletben felsorolt tételek alapul vételével elkészítenie az árindokolás kérését a rezsioradíj tekintetében azzal, hogy az adott beszerzés olyan speciális körülményei miatti eltérések beépítése is célszerű, amelyekre a 18/2023. (X. 5.) ÉKM rendelet nem tért ki.”

Mindezek alapján a kérelmezői vállalkozásra jellemző, és irányadó költségnemek és költségösszegek rezsioradíj keretében való bemutatása nem tiltja az egyes költségnemek tekintetében megvalósuló tartalékképzést sem, hiszen maga a kormányrendelet is rögzít az egyes költségnemek között tényleges költségnek nem minősülő elemet, pl. az elvárt eredmény tekintetében.

A fent kifejtett indokok, és az építési beruházások, valamint az építési beruházásokhoz kapcsolódó tervezői és mérnöki szolgáltatások közbeszerzésének részletes szabályairól szóló 322/2015. (X. 30.) Korm. rendelet 25. § (2) bekezdése alapján ajánlatkérő jogsértő módon állapította meg az ajánlat érvénytelenségét önmagában azon okból, hogy – hivatkozása szerint – kérelmező rezsioradíja az építésgazdaságért felelős miniszter rendeletében megállapított minimális építőipari rezsioradíj mértékénél alacsonyabb.

19. A kérelmező a második érvénytelenségi indok, a Bemutatott anyagok minőségi kérdései kapcsán előadta, az ajánlatkérő érdemben arra hivatkozott, hogy „amennyiben korábban volt már aszfaltbeszállítás, úgy azok dokumentumainak az ISO 9001 tanúsítás miatt rendelkezésre kell

állniuk, mely alapján az árandokolásban és a kiegészítő árandokolásban a feltett kérdésre nyilatkozni kellett volna. Valamint a 305/2011/EU rendeletben a forgalmazók és a gyártók kötelesek rendelkezésre bocsátani a termékek teljesítménynyilatkozatait”.

A kérelmező e körben hangsúlyozta, hogy az ajánlatkérő nem tett az árandokolás keretében arra vonatkozó felhívást, hogy az ajánlattevőnek be kellene mutatnia az aszfaltbeszállításra vonatkozó minőséget tanúsító dokumentumokat. E tekintetben az ajánlatkérőnek nem volt olyan feltett kérdése, amelyre kérelmezőnek az árandokolás keretében nyilatkozni kellett volna, és amelyre figyelemmel rendelkezésre kellett volna bocsátania a termékek teljesítménynyilatkozatait.

Egyértelmű a jogértelmezési gyakorlat atekintetben, hogy az árandokolás során vizsgálandó teljesítési körülményeket az ajánlatkérőnek kell meghatározni, neki kell a vizsgálódása irányát egyértelműen megadnia. Az ajánlatkérő által hivatkozott valamennyi határozat is azt támasztja alá, hogy kizárólag az ajánlatkérő által kért, egyértelműen meghatározott, de megadni elmulasztott információk, vagy becsatolni elmulasztott dokumentumok okozhatják az ajánlat érvénytelenségét. Hivatkozott a Döntőbizottság D.278/16/2022. és D.484/22/2022. számú határozataira a D.22/2023. számú jogorvoslati eljárásban hozott határozatára, valamint a Fővárosi Törvényszék 3.Kf.650.120/2014/8. számú ítéletére.

Mindaddig tehát, amíg konkrét, és egyértelműen megfogalmazott felhívást az ajánlatkérő nem adott ki az építési termék elvárt műszaki teljesítménynek való megfelelésének igazolására, az ajánlatkérő az érvénytelenséget – a műszaki megfelelés igazolásának hiányán alapulóan – nem állapíthatja meg.

A már hivatkozott Közbeszerzési Hatóság keretében működő Tanács aránytalanul alacsony ár vizsgálatával kapcsolatos útmutatója (2024. szeptember 12.) e körben a következőt rögzíti: „Az ajánlattevők csak akkor vannak abban a helyzetben, hogy megfelelő magyarázatot adjanak az áraikra vonatkozóan, ha ajánlatkérő pontosan megfogalmazza, hogy mely elemeket tartja aránytalanul alacsonynak, valamint megadja, hogy az ajánlattevők az indokolás során milyen adatokat nyújtsanak be. Ezek meghatározásánál ajánlatkérő tekintettel kell, hogy legyen az arányosság elvére, így többek között fontos, hogy az árandokolás kérelmben olyan tételeket emeljen ki, amelyek relevánsak az ajánlati ár alátámasztása szempontjából. Amennyiben az ajánlatkérő csak az általánosság szintjén kér indokolást az aránytalanul alacsonynak tekintett árról, illetve nem vagy csak példálózó jelleggel sorolja fel azokat a költségelemeket, amelyek figyelembevételét szükségesnek tartja, utóbb nem alapíthatja arra az ajánlat érvénytelenségét, hogy bizonyos – az ajánlatkérő által korábban fel nem sorolt, illetőleg nem kifogásolt – árelemeket nem szerepeltetett vagy nem indokolt meg, nem támasztott alá az ajánlattevő.”

20. Az ajánlatkérő azon tájékoztatása hiányában, hogy milyen körben vizsgálja a szerződés adott áron való teljesíthetőségét, és e körben szükségesnek tartja a meglévő anyagok minőségét igazoló dokumentumok bemutatását, nem állapítható meg az ajánlat érvénytelensége. A már meglévő termékek teljesítménynyilatkozatainak bemutatására vonatkozó felhívás hiányában ugyanis csupán ajánlatkérői feltételezés a minőségi követelményeknek való meg nem felelés. Az érvénytelenség, mint legsúlyosabb jogkövetkezmény ugyanakkor feltételezésen nem alapulhat.

Hivatkozott a Döntőbizottság D.881/2016. számú határozatára, mely rögzítette, hogy „megfelelő indokolás nyújtása ajánlattevőn kizárólag akkor kérhető számon, ha az ajánlatkérő az indokoláskérésben pontos és kellően részletezett iránymutatást adott az ajánlati ár kétségeségének okáról és az indokolás elvárt tartalmáról. Az ajánlattevő hátrányára az elő nem írt adattartalom hiánya nem értékelhető”.

Mindebből kifolyólag az ajánlatkérő jogsértő módon állapította meg termékek teljesítménynyilatkozatai becsatolásának hiánya miatti érvénytelenséget, és jogsértő módon, a tényekkel szembehelyezkedve állította, hogy e körben kifejezett kérdést fogalmazott volna meg, amelyre a kérelmezőnek az árandokolásban és a kiegészítő árandokolásban nyilatkozni kellett volna.

Mindezek alapján az ajánlatkérő döntése sérti a Kbt. 69. § (1)-(2), valamint a Kbt. 72. § (3) bekezdését, és jogsértő az ajánlat Kbt. 73. § (2) bekezdésére alapított érvénytelenségének megállapítása is.

21. A kérelmező a harmadik érvénytelenségi indok, a Jogalap nélküli tevékenység végzése az Útépítési tevékenység körében, előadta, hogy mint ahogyan arra az ajánlatkérő is helyesen hivatkozott, az útépítési tevékenységi kör (TEAOR 08 kódja: 4211) nem engedélyköteles, hanem bejelentéshez kötött tevékenységi kör, amely bejelentés a tevékenység megkezdése előtt jogszerűen gyakorolható. Ebből kifolyólag mindaddig nem kerül sor jogsértő feladatellátásra, amíg a tevékenység megkezdése előtt a bejelentés megvalósul. Figyelemmel arra, hogy a tevékenység megkezdésére nem került sor, e tekintetben jogsértés, vagy mulasztás sem merülhet fel, így a jogalap nélküli útépítési tevékenység végzése fel sem merül. A kérelmező hangsúlyozta, hogy nem az útépítési tevékenységre vonatkozó vállalkozói ajánlat megtétele a bejelentéshez kötött, hanem a tevékenység végzésének megkezdése, így minden jogalapot nélkülöz az az ajánlatkérői állítás, hogy „az ajánlattétel során Ajánlattevőnek meg kell győződnie, hogy a bevont alvállalkozó jogszerűen ad-e ajánlatot.”

22. A kérelmező kiemelte, hogy az a tény, hogy a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara (a továbbiakban: MKIK) kivitelezői nyilvántartásában nem tüntette fel az érintett alvállalkozó ezt a tevékenységet a „ténylegesen végzett építőipari kivitelezési tevékenységi kör” mezőben, még nem jelenti, hogy annak jogszerű végzésére ne lenne jogosult a jövőben. Az ajánlatkérő tévesen jutott arra a következtetésre is, hogy az alvállalkozó jogszerűen nem végezhet a jövőben ilyen tevékenységet.

A MKIK kivitelezői nyilvántartása a magyar építészetéről szóló 2023. évi C. tv. és a kapcsolódó végrehajtási rendeletek alapján kizárólag tájékoztató jellegű adatokat tartalmaz a vállalkozások bejelentett tevékenységi köreiről. A nyilvántartás aktualizálása a vállalkozás kötelezettsége, ennek elmaradása esetén pedig csupán egy feltételezés az ajánlatkérő részéről. Érvénytelenséget pedig jövőbeni kötelezettség elmulasztására vonatkozó feltételezésre nem alapíthat az ajánlatkérő. A bejelentési kötelezettség ténylegesen még nem következett be, a tevékenység jogalap nélküli végzése pedig csupán hipotézis az ajánlattétel időszakában, amikor ténylegesen a kivitelezés még nem kezdődik meg. Mivel semmi nem tilalmazza az alvállalkozó vonatkozásában, hogy 4211 TEAOR 08 kódú útépítési tevékenység körébe eső feladatokat végezzen, és e körben további feltételek teljesítésére sincsen kötelezettsége, amely alapján a feladatellátási jogosultsága kétséges lenne, csupán a még nem esedékes bejelentési kötelezettség miatt a feladatellátásra való jogosultságának hiánya nem állapítható meg. Az árajánlatot adó gazdasági társaság – 19A68747 nyilvántartási számon – a MKIK által bejegyzett, jogszerűen működő építőipari kivitelező vállalkozás. A bejelentési kötelezettség a kivitelezés megkezdéséhez kapcsolódik, így az MKIK-nyilvántartás kiegészítése az adott tevékenységi körrel a szerződés teljesítése előtt jogszerűen megtehető.

Nem releváns az ajánlatkérő előzetes vitarendezési kérelemre vonatkozó válaszában tett azon hivatkozása sem, hogy a Bt. státuszát 2025. március 27-én egy napra „eltiltott”-ra változtatta a MKIK, mint ahogyan az sem, hogy csak 2025. május 12-én került sor az útépítési tevékenység végzésének bejelentésére. Ezen hivatkozásai azon túl, hogy nem befolyásolják az alvállalkozó későbbi feladatellátását, és nincsenek kihatással a szerződés adott áron való teljesíthetőségére, azért sem vehetők figyelembe, mert az érvénytelenné nyilvánító döntésben nem jelennek meg. Újabb, az összegzésben nem szereplő hivatkozás pedig érvénytelenségi okot nem jelent, és az érvénytelenségi ok alátámasztására sem szolgál. Az érvénytelenségről szóló döntésben nem szereplő, abból nem kiolvasható indokra utóbb sem alapítható az ajánlat érvénytelensége. Hivatkozott a Fővárosi Törvényszék 106.K.704.340/2023/18. számú ítéletére és a Fővárosi Bíróság 13. K. 32.658/2005/20. számú ítéletére.

23. A kérelmező előadta, hogy tekintettel arra, hogy az MKIK nyilvántartásában a „ténylegesen végzett építőipari kivitelezési tevékenységi kör” mezőre vonatkozóan az útépitési tevékenység bejelentése egy adminisztratív aktusként minden további feltételvizsgálat és igazolás nélkül megtehető, amelyet a vállalkozás a tevékenység tényleges megkezdése előtt bármikor jogszerűen megtehet, és azóta egyébként meg is tett, mulasztás, vagy hiányosság nem áll és nem állt fenn. Mindebből kifolyólag pedig az ajánlatkérő által hivatkozott ezen érvénytelenségi ok nem tekinthető relevánsnak a közbeszerzési szerződés megajánlott áron való teljesíthetőségének megítélése szempontjából.

Az ajánlatkérő döntése azon túl, hogy sérti a Kbt. 69. § (1)-(2), valamint a Kbt. 72. § (3) bekezdését, valamint a Kbt. 73. § (2) bekezdését, azért is jogsértő, mivel az aránytalanul alacsony ár vizsgálata körében lefolytatott eljárása túlmutat a Kbt. adta kereteken, és az e körben jogszerűen lefolytatható, a szerződés tényleges teljesíthetőségi vizsgálatán. Olyan okból és vizsgálat eredményeképpen mondta ki az ajánlat érvénytelenségét, amely a bírálati szakaszban – időelőttiége okán – nem képezheti akadályát a szerződés teljesítésének, és amely a bírálati szakaszra irányadó bejelentési kötelezettség hiányában mulasztást nem jelent.

Utalt a Közbeszerzési Hatóság keretében működő Tanács aránytalanul alacsony ár vizsgálatával kapcsolatos útmutatójára (2024. szeptember 12.), amely a következőképpen fogalmaz: „(...) ajánlatkérő tekintettel kell, hogy legyen az arányosság elvére, így többek között fontos, hogy az árandokolás kérelmben olyan tételeket emeljen ki, amelyek relevánsak az ajánlati ár alátámasztása szempontjából”.

E szerint az aránytalanul alacsony ár miatt a szerződés adott áron való teljesíthetőségének vizsgálata kizárólag a teljesítés jogszerűsége szempontjából releváns tényekre korlátozódhat összhangban az arányosság elvével. Időelőtti, jogszabály szerint még nem kötelezően megvalósítandó és a szerződés adott áron való teljesíthetőségén túlmutató feltételek vizsgálatába nem kezdhet az ajánlatkérő, ez ugyanis sérti az arányosság és jóhiszeműség követelményét, kifejezetten hátrányos helyzetbe hozva az ajánlattevőt. A vizsgált Bt. alvállalkozó cégkivonatában 2016. januárja óta bejegyzett tevékenységi kör az útépitési tevékenység (TEÁOR '08: 4211), amely alapján nem állapítható meg, hogy ilyen tartalmú feladatellátás tervezésére, ilyen feladat ellátására ne lenne jogosultsága. Az arányosság és jóhiszeműség elvét kifejezetten sérti ezen túlmutató, és kizárólag a feladat tényleges megkezdéséhez szükséges bejelentés meglétének vizsgálata az ajánlatkérő részéről.

Mindezek alapján az ajánlatkérő döntése sérti a Kbt. 69. § (1)-(2), valamint a Kbt. 72. § (3) bekezdését, a Kbt. 2. § (3) bekezdését, és jogsértő az ajánlat Kbt. 73. § (2) bekezdésére alapított érvénytelenségének megállapítása is.

24. A kérelmező a Jogalap nélküli tevékenység végzése a Megvalósulási terv készítése érvénytelenségi indok kapcsán előadta, hogy az ajánlatkérő azt jelölte meg az érvénytelenség indokának, hogy „az árandoklások során az Ajánlattevő nem mutatott be olyan céget, vagy szakembert, aki jogosult lenne a megvalósulási tervek készítésére”. Az ajánlatkérő tehát nem az e tekintetben kalkulált költség bemutatásának elmaradását, vagy nem megfelelő összegben való kalkulációját kifogásolta, hanem kifejezetten azt, hogy a kérelmező nem jelölte meg, hogy ki fogja ezen feladatot ellátni.

Sem a közbeszerzési dokumentumokban nem szerepelt azon ajánlatkérői elvárás, hogy be kellene mutatni a megvalósulási terv készítőjének személyét, sem az árandokolás keretében nem volt kifejezett felhívás – a teljesítés során igénybevételre kerülő – a megvalósulási tervet készítő megjelölésére.

Hivatkozott a Kúria Kfv.38.105/2018/8., és Kf.V.39.084/2021/4. számú döntésire, amik alapján az irányadó kúriai gyakorlat szerint az árandokolás-kérés és a kiegészítő árandokolás-kérés annak eszköze, hogy az ajánlat megadott áron történő teljesíthetőségéről az ajánlatkérő meg tudjon győződni.

A kérelmező a megvalósulási terv elkészítésének költségével kalkulált, azt vitathatatlanul bemutatta. Az árandokolásban foglaltak alapján az árképzése tehát kiterjed ezen feladat

elvégzésére. Amennyiben az ajánlatkérő a jogosultság meglétének ellenőrzése miatt fontosnak tartotta a megvalósulási terv készítőjének bemutatását is, úgy erre kifejezett, és egyértelmű felhívást kellett volna kiadnia. Nem tekinthető az árandokolás céljával, rendeltetésével összefüggőnek egy olyan hivatkozás – jelen esetben az, hogy a kérelmező nem mutatott be olyan céget vagy szakembert, aki jogosult lenne a megvalósítási tervek elkészítésére – amelyet nem előzött meg a hiányolt információ megadására vonatkozó felhívás. Az ajánlatkérő ugyanis az árandokolás keretében érvénytelenségét kizárólag akkor állapíthat meg, ha a szerződés adott áron való teljesíthetőségi vizsgálata körében a hiányolt költség nem vagy költségösszeg bemutatására és az esetlegesen azzal összefüggő egyéb körülmények alátámasztására kifejezetten felhívta az ajánlattevőt. Az ajánlatkérőnek az indokoláskérésben konkrétan meg kell jelölnie azokat az általa lényegesnek tartott ajánlati elemeket, amelyekre vonatkozóan kéri az adatok és az indokolás benyújtását. Az ajánlatkérő feladata, hogy konkrétan nevesítse, mely ajánlati elemekkel kapcsolatosan kér és milyen tartalmú indokolást az ajánlattevőtől. Konkrét tartalmú árandokolásra vonatkozó felhívás, és annak teljesítésének elmulasztása hiányában az érvénytelenség nem állapítható meg. Az erre vonatkozó kérelmezői álláspont a második érvénytelenségi indoknál részletesen kifejtésre került. Az ott leírtak, és az ott hivatkozott jogalkalmazói álláspontok jelen pontban kifejtettekre is irányadók (D.22/2023, D.881/2016.).

25. Az ajánlatkérő sem az árandokolásában, sem pedig a kiegészítő árandokolásában nem kérte kifejezetten bemutatni a megvalósítási terv készítőjét. Mindennek hiányában ezen kifogásra az érvénytelenségi ok nem alapítható.

Az ajánlatkérőnek egyértelműen meg kell jelölnie, hogy az ajánlati ár mely árelemeit kifogásolja, és erre figyelemmel mely ajánlati árelemek, költségek, információk megadására kell az ajánlattevőnek sort kerítenie. Hivatkozott a Döntőbizottság D.593/2019. számú jogorvoslati eljárásban hozott határozatára.

Az ajánlatkérőnek sem a megvalósulási terv elkészítéséhez kapcsolódó költségadatok, sem pedig a feladatot ellátó személy bemutatására nem volt kifejezett felhívása, így e körben a kérelmező által megtett nyilatkozatból további feltételezéseket – a feladat tervezői jogosultság nélküli ellátására – nem tehetett volna. A tervezési feladatok jogosultság hiányában való elvégzése csupán feltételezés az ajánlatkérő részéről, érvénytelenségi ok pedig ajánlatkérői feltételezésen nem alapulhat. Erre vonatkozó konkrét kérdés, a bevonásra kerülő tervező szakember bemutatására, a tervezői jogosultság meglétének igazolására vonatkozó konkrét felhívás hiányában az ajánlatkérőnek nem volt jogszerű lehetősége az ajánlat érvénytelenítésére. Hivatkozott a Döntőbizottság D.881/32/2016. számú határozatára. Álláspontja szerint az ajánlatkérő nem következtethet a megvalósulási terv jogosultság nélküli elkészítésére, a megvalósulási tervet elkészítő szakember bemutatására való felhívás hiányában.

26. Az aránytalanul alacsony vállalatokra vonatkozó előírások elsődleges célja, hogy a közbeszerzési eljárás folyamatában kezelhetővé váljanak azok a versenyellenes magatartások, amelyek nem egyeztethetőek össze sem a hatékony közpénzfelhasználás, sem az átláthatósági és a verseny nyilvánossága követelményével. Ugyanakkor az ajánlatkérő az aránytalanul alacsony ár vizsgálatára vonatkozó eljárását nem gyakorolhatja öncélúan, és ez nem szolgálhat az ajánlat érvénytelenségének megállapítására az azt lehetővé tevő tényleges indokok és körülmények fennállása nélkül.

Az árandokolás rendeltetése a Kbt. 81. § (11) bekezdése alapján ajánlati kötöttséggel terhelt ajánlat értelmezése, magyarázata annak érdekében, hogy az ajánlatkérő meggyőződhessen az ajánlati ár megalapozottságáról, a szerződés teljesíthetőségéről. A Kbt. a hiánypótlás felvilágosítás-kérés, árandokolás-kérés alkalmazásával segíti az ajánlat érvényessé tételét, amely szabályokra mind az ajánlattevőknek, mind az ajánlatkérőnek figyelemmel kell lennie. Ennek megfelelően az ajánlatkérőnek olyan konkrét felhívásokat kell előterjesztenie, amelyek összhangban vannak a Kbt. elveivel, és amelyek az ajánlatok/árandokolások valós hiányosságainak pótlására szolgálnak.

Az a tény, hogy az ajánlatkérő az árindokolás-kérés keretében a költségkalkuláció számszaki adatain túl a megfelelő minőségre vagy a feladat ellátási jogosultságra vonatkozó vizsgálatot is lefolytathat, nem jelenti azt, hogy ezen vizsgálatát erre vonatkozó kifejezett kérdés, vagy felhívás nélkül lefolytathatná, mellőzve ajánlattevő tájékoztatását a vizsgálat irányáról, vagy annak egyes konkrét elemei tekintetében felmerülő kérdéseiről. Hivatkozott a Fővárosi Törvényszék 103.K.700.536/2019/13. és Kf.650.120/2014/8. számú ítéleteire. Ezek alapján az ajánlat érvénytelenné nyilvánítására kizárólag akkor kerülhet sor, amennyiben az ajánlatkérő indokoláskérése egyértelmű a tekintetben, hogy mely ajánlati elemek vonatkozásában és pontosan milyen információk megadását várja el az ajánlatkérő, és mindezek ellenére az ajánlattevő nem adja meg ezeket a kért információkat.

27. A kérelmező szerint a Kbt. 2. § szerinti verseny tisztaságát, az esélyegyenlőség, a jóhiszeműség és arányosság követelményét is sértő módon járt el az ajánlatkérő, amikor az ajánlatát érvénytelenné nyilvánította. A Kbt. 2. § (3) bekezdés szerint az ajánlatkérő és a gazdasági szereplők a közbeszerzési eljárásban a jóhiszeműség és a tisztesség követelményeinek megfelelően kötelesek eljárni. A joggal való visszaélés tilos. A Kbt. tehát a jóhiszeműséget és a tisztességes eljárást várja el a közbeszerzés résztvevőitől. Különösen indokolt ezen eljárás tanúsítása a versenyt koordináló, az ajánlatokat bíráló és értékelő és a közpénzek felhasználásakor a hatékony és felelős gazdálkodás elvét szem előtt tartó ajánlatkérőtől, aki kizárólagos döntési jogosultsággal bír az ajánlatok bírálata, értékelése, a bírálat keretében az érvényesség-érvénytelenség meghatározása tekintetében. A jóhiszeműség és tisztesség elve pedig szorosan összefügg a verseny tisztaságának elvével, és az egyenlő elbánás, valamint esélyegyenlőség biztosításának kötelezettségével.

Az, hogy az ajánlatkérő a kérelmező ajánlatát

- önmagában (hivatkozása szerint) a kormányrendeletben rögzített építőipari rezsióradijnal alacsonyabb volta miatt,
- erre vonatkozó kifejezett felhívás hiányában a beépítésre kerülő anyag minőségi követelményeknek való meg nem felelése miatt,
- jogalap nélküli útépítési tevékenység feltételezése miatt,
- illetve erre vonatkozó kifejezett felhívás hiányában a tervezői jogosultság feltételezett hiánya miatt

érvénytelennek nyilvánította, a Kbt. 69. § (1), (2), a Kbt. 72. § (3), és 73. § (2) bekezdéseinek megsértésén túlmutató jogsértés.

A hivatkozott tételesjogi rendelkezések ugyanis általános szabályokat rögzítenek az ajánlat bírálatára és az árindokolás-kérés jogintézménye körében az ajánlatkérő eljárására. Jelen esetben azonban a kérelmezői árindokolások tartalmának elbírálására, különösen a második, harmadik érvénytelenségi indok tekintetében olyan okok mentén került sor, amely vizsgálati tartalom egyrészt a teljesítés jogszerűsége tekintetében nem bír relevanciával, másrészt a vizsgálati tartalomról az ajánlatkérő nem tájékoztatta a kérelmezőt, és a szükséges nyilatkozatok, vagy dokumentumok becsatolására sem hívta fel. Ezzel pedig elzárta a kérelmezőt az általa feltételezett hiányosságok tekintetében a nyilatkozattétel lehetőségétől.

A Kbt. 72. § (3) bekezdése ugyan csupán lehetőségként rögzíti a további kiegészítő indokolás kérését, azonban amennyiben szükségszerű valamely irányú vizsgálat lefolytatása és korábban egyértelmű felhívással nem élt az ajánlatkérő, azt nem mellőzheti, és nem kerülheti meg. Az ajánlat érvénytelenné nyilvánítása ugyanis feltételezéseken nem alapulhat. Nem alkalmazható a Kbt. 72. § (3) bekezdésének harmadik fordulata szerinti érvénytelenné nyilvánítás (az ajánlatkérő köteles érvénytelennek nyilvánítani az ajánlatot, ha a közölt információk nem indokolják megfelelően, hogy a szerződés az adott áron vagy költséggel teljesíthető) sem anélkül, hogy az ajánlatkérő az elvárt információk tekintetében kifejezett felhívással élt volna. Ez ugyanis sérti a verseny tisztaságát, az esélyegyenlőség és az egyenlő elbánás, valamint az ajánlatkérőtől is elvárt jóhiszeműség követelményét, alapvető hátrányt okozva az árindokoláskéréssel érintett

ajánlattevőnek, megfosztva attól, hogy az ajánlatkérő általi vizsgálat irányát megismerve, abban a körben is igazolja a szerződés általa megajánlott áron való teljesíthetőségét.

A kérelmező a Kbt. 72. § (3) bekezdésének megsértésén túlmutató azon többlettényállási elemre hivatkozott az alapelvi jogsértés tekintetében, amely kizárólag a tételes rendelkezések alkalmazásával nem bírálható el (D.295/2018.). Hivatkozott a Kúria Kfv.IV.37.950/2019/8. számú döntésére.

A kérelmező kiemelte, hogy az alapelvi jogsértésre hivatkozása ugyanazon ajánlatkérői jogsértő magatartáson alapulóan alapelvi sérelmet is okozhat, és ez nem képez új kérelmi elemet. Hivatkozott a Döntőbizottság D.295/41/2022. számú határozatára.

28. A fentiek alapján a kérelmező szerint az ajánlatkérő a Kbt. 69. § (1)-(2) bekezdése és a Kbt. 72. § (3) bekezdése alapján jogsértő módon állapította meg, hogy a kérelmező ajánlata a Kbt. 73. § (2) bekezdés alapján érvénytelen, és jogsértő módon mellőzte a Kbt. 69. § (3) bekezdése alapján az ajánlata értékelését, továbbá megsértette a Kbt. 77. § (4) bekezdését, mert jogsértő módon nem őt nevezte meg nyertes ajánlattevőnek az 1-5 részekben. A kérelmező álláspontja szerint az ajánlatkérői magatartás és jogsértés a Kbt. tételes rendelkezéseiben maradéktalanul nem képezhető le, így a Kbt. 69. § (1)-(2), valamint a Kbt. 72. § (3) bekezdése szerinti tételes szabályok megsértése mellett a Kbt. 2. § (1), (2) és (3) bekezdése szerinti hivatkozott alapelvi követelményekbe is ütközik.

29. A kérelmező a közbeszerzési eljárás 1-5. része tekintetében mindösszesen 1.506.474.-Ft igazgatási szolgáltatási díj megfizetését igazolta.

30. A kérelmező az ajánlatkérő észrevétele kapcsán az első érvénytelenné nyilvánítási indok vonatkozásában előadta, hogy az ajánlatkérő által hivatkozott Közbeszerzési Hatóság keretében működő Tanács aránytalanul alacsony ár vizsgálatával kapcsolatos útmutatóban (2024. szeptember 12.) foglaltakat az ajánlatkérő félreértelmezi. A 2025. március 1-től hatályba lépett, a Kbt. 72. §-át érintő jogszabályváltozás előtt a jogalkotó aránytalanul alacsony ár fogalmát két esetre használta. Egyrészt ennek kellett tekinteni a megajánlást, ha a Kbt. 72. § (1) bekezdése szerint indokolással érintettnek minősült, és az ajánlatkérőnek a szerződés adott áron való teljesíthetőségét kellett vizsgálnia, másrészt pedig ugyancsak így nevezték azt a megajánlást, amely tekintetében az árvizsgálat eredményeként a szerződés adott áron való teljesíthetősége nem nyert igazolást. Ez a Kbt. 73. § (2) bekezdés szerinti esete, amely szerint „az (1) bekezdésben foglaltakon túl az ajánlat érvénytelen, ha aránytalanul alacsony ellenszolgáltatást vagy más teljesíthetetlen feltételt tartalmaz [72. §]”

Az útmutatóban foglalt idézet az aránytalanul alacsony ár első esetére, vagyis a teljesíthetőségre vonatkozó vizsgálati kötelezettséget érintően rögzíti, hogy „az építésügyért felelős miniszter által rendeletben megállapított értéket el nem érő rezsióradij aránytalanul alacsony árajánlatnak minősül, az ajánlatkérő erre irányuló vizsgálata nélkül”. Ez azonban nem jelenti és nem jelentheti az ajánlat automatikus érvénytelenné nyilvánításának lehetőségét, csak azt, hogy az ajánlatkérőnek kötelessége a szerződés adott áron való teljesíthetőségét megvizsgálnia. Maga az ajánlatkérő által idézett utolsó mondat is rögzíti, hogy a szóban forgó eset „automatikusan a Kbt. 72. § -a szerinti indokoláskérés kötelezettségét vonja maga után.”

Ugyanennek az értelmezésnek felel meg az építőipari kivitelezésről szóló 191/2009. (IX. 15.) kormányrendelet ajánlatkérő által idézett 3. § (6) bekezdése is, amelynek az ajánlatkérő által nem idézett második mondata egyébként ugyancsak utal az árvizsgálat szükségességére, amelyből egyértelműen következik, hogy önmagában még a minimális építőipari rezsióradij mértékénél alacsonyabb alkalmazott rezsióradij sem okozza az ajánlat érvénytelenségét.

Tekintettel arra, hogy minden vállalkozásnak egyedi költségstruktúrája lehet, és a tényleges költségek felmerültét és nagyságát minden esetben az adott vállalkozás adottságai, felépítése, működési struktúrája, feladatellátása határozza meg, azok nyilvánvalóan eltérhetnek az építésügyért felelős miniszter által rendeletben megállapított egyes költségnemektől és azok

értékétől. Sőt, az áringokolás lényege éppen az adott vállalkozás tekintetében a feladatellátással összefüggésben ténylegesen felmerülő költségek bemutatása. Ez igaz a rezsioradíj számítását képező költségelemekre is. Azt tehát az ajánlatkérő nem kifogásolhatja, hogy a kérelmező a rezsioradíj költségelemeinek mértékét „saját maga határozta meg”.

Az előírtnál alacsonyabb rezsioradíj vonatkozásában a kérelmező hivatkozott a Döntőbizottság D.569/13/2019. számú határozatára, amelyben a Döntőbizottság a vagyonsvédelmi rezsioradíj vonatkozásában mutatott rá arra, hogy a kormányrendeletben megállapítottnál alacsonyabb rezsioradíj kimutatás nem eredményezi automatikusan az ajánlat érvénytelenségét.

31. A kérelmező rögzítette, hogy az ajánlatkérő az összegzésben nem rögzített kifogásokat a jogorvoslati eljárásban nem hozhatja fel, érdemben új, és az összegzésből nem kiolvasható indokokra nem hivatkozhat. Így nem hivatkozhat egyes tételek álláspontja szerint nem megfelelő összegére (pótlék, biztosítás, innovációs járulék), illetve a pótlékszámítás alátámasztásának hiányára, ezen indokok mellett, hogy nem képezheték, nem is képezték az érvénytelenné nyilvánítás indokát, így a jogorvoslati eljárásban az ezekre való hivatkozásnak érdemi jelentősége nincs.

32. A kérelmező előadta továbbá, hogy az ajánlatkérő az érvénytelenség összegezésben általa leírt indokát észrevételeiben kiegészíti olyan hivatkozásokkal, amelyek az érvénytelenné nyilvánító döntésben nem jelentek meg. Az összegzésben meg nem jelenő érvénytelenségi indokok sem a jelen eljárás tárgyául, sem pedig az érvénytelenség indokául nem szolgálhatnak. Az ajánlatkérő az érvénytelenné nyilvánító döntésében nem rögzített érvénytelenségre döntését nem alapozhatja, utóbb ilyenre nem hivatkozhat. Ezen ajánlatkérői hivatkozásokkal kapcsolatban a kérelmező megjegyezte, hogy a kiegészítő indokolása mind a „Pótlékok, kiegészítő fizetések”, mind pedig a „Biztosítások” költségsor tekintetében egyértelmű indokolást tartalmazott a megjelölt összeg alátámasztására, így ezek az érvénytelenné nyilvánítás indokául akkor sem szolgálhatnának jogszerűen, ha ezeket az ajánlatkérő az összegzésben egyébként megjelölte volna.

33. A kérelmező álláspontja szerint a rezsioradíj tekintetében történt tartalékképzés nem teszi az ajánlatot sem teljesíthetlenné, sem pedig érvénytelenné. Önmagában az, hogy a kérelmező a „tartalék” sort nem tüntette fel sem az áringokolásban, sem a kiegészítő áringokolásban, továbbá egzakt módon sem támasztotta alá, hogy miként felel meg ezen „tartalék” kifejezés a 2023. évi C. törvényben foglalt építőipari rezsioradíj fogalmának, nem eredményez érvénytelenséget. Egyrészt azért nem, mert nem teszi a vállalatot teljesíthetlenné, sőt, éppen annak körültekintő költségkalkulációját feltételezi, másrészt pedig az ajánlatkérő nem kérte semmilyen formában annak alátámasztását, hogy miként felel meg ezen „tartalék”-képzés a 2023. évi C. törvényben foglalt építőipari rezsioradíj fogalmának. Ilyen előírása hiányában pedig az alátámasztás hiányát érvénytelenségi okként utóbb nem jelölheti meg, különösen pedig az érvénytelenné nyilvánító döntést követően, pótlólagosan sem hivatkozhat erre.

Az ajánlatkérő által hivatkozott jogszabályi rendelkezés (2023. évi C. törvény a magyar építészettről 16. § 40. pont) is egyértelmű tekintetben, hogy rezsioradíjat már bekövetkezett megvalósítás és ténylegesen felmerült költségek, illetve még tervezett költségek esetében is lehet számítani. A jogszabály e tekintetben mindkettőt lehetővé teszi, „számított vagy tervezett” költségek figyelembevételével. Jelen esetben, a közbeszerzési eljárásban az áringokolás elkészítésénél – jellegéből fakadóan – kizárólag a jövőre vonatkozó tervezett költségkalkulációra kerülhet sor, így a tervezésre tekintettel nem zárható ki a változás lehetősége már az adott ajánlattevő vonatkozásában felmerülő tényleges rezsiköltség-felmerülés tekintetében sem. Emiatt pedig – a megfelelő és gondos előrelátás következményeként – a tartalékkal való kalkuláció, mint majdani és tényleges rezsiköltség-elem fedezet képzése sem kifogásolható. Ettől még az ajánlattevői rezsiköltség-kimutatás sem nem megalapozatlan, sem nem teljesíthetetlen, hiszen semmi nem zárja ki, és önmagában érvénytelenséget nem okoz a rendelet szerinti rezsioradíjnál

egyébként kevesebb rezsiorádjával való kalkuláció, amennyiben az az adott vállalkozás ténylegesen felmerülő költségeit mutatja.

Másodsorban pedig mivel maga a jogszabály – nyilvánvalóan teljesen életszerűen – tervezett költségekről is szól a rezsiorádj meghatározásával összefüggésben, azt is rögzíti, hogy a rezsiorádj az „egy aktív munkaóra vetített – a kivitelező tényköltségei alapján számított vagy tervezett – összes költsége”-t kell, hogy tartalmazza. Az összes költséggel való kalkuláció ugyanakkor a tervezett költségek vonatkozásában kizárólag akkor biztosítható, ha egyfajta tartalékképzés is megvalósul, amely alapján a tervezett költségek alapján a kalkulált rezsiorádj ténylegesen fedezetet biztosít az „összes költség”-re. Az ajánlattevő tehát akkor jár el körültekintően a tervezett rezsiorádj költségkalkuláció esetén, ha felméri a tervezés, a tervezett költségek esetleges változásának lehetséges következményeit is. A változás ugyanis nyilvánvalóan bekövetkezik, annak csupán mértéke és ideje kérdéses, hiszen ezen alapul a rendelet szerinti rezsiorádj éves változtatásának szükségessége és indokoltsága is.

Éppen ezen indokon alapulóan nem zárja ki a jogszabály az építőipari rezsiorádj felsorolt költségnemei körébe más költség beépítésének lehetőségét (hiszen nem mondja, hogy kizárólag az ott felsoroltakból áll, és nem is mondhatja, megjelenhet ugyanis abba a körbe tartozó egyéb, vagy új költség), és nem zárja ki az esetleges tartalékképzést sem.

34. Mindezek alapján az ajánlat érvénytelenné nyilvánítására pusztán azon okból nincs jogszerű lehetőség, hogy a rezsiorádj tekintetében tartalékkal is számolt az előre nem látható és előre nem tervezhető költségek vonatkozásában a kérelmező. Ez nem teszi az ajánlatot a megtett ajánlati áron teljesíthetlenné, hanem éppen a kérelmező körültekintő eljárására utal. E vonatkozásban pedig annak sincs jelentősége, hogy a kérelmező az árindokolásban bemutatta, hogy az elvégzendő építési kivitelezés során már kalkulált tartalék összeggel, amely az adott kivitelezésre vonatkozó előre nem látható feladatok elvégzésre ad fedezetet, de az nem lehet azonos a „rezsiorádjra vonatkozó tartalékkal”.

A fentiek, és a jogorvoslati kérelemben és a korábbi nyilatkozatban foglaltak alapján az ajánlatkérőnek sem az érvénytelenség általa korábban hivatkozott indoka, sem a mostani nyilatkozatban hivatkozott indoka nem megalapozott. Egyrészt azért, mert a rezsiorádj tekintetében a tartalékképzés nem tilalmazott, és nem okozza a szerződés adott áron való teljesíthetlenségét, másrészt pedig azért, mert a nyilatkozatában tett, a rezsiorádj összetételére, alátámasztásának hiányára vonatkozó egyéb hivatkozások is megalapozatlanok, és ezek érvénytelenségi okként döntésében nem is szerepeltek.

35. A kérelmező az ajánlatkérő észrevételei vonatkozásában előadta még, hogy az ajánlatkérő olyan indokra hivatkozik az érvénytelenségi döntése jogszerűségének alátámasztása érdekében, amelyre az érvénytelenségről szóló döntése nem tartalmaz. Az érvénytelenné nyilvánító döntésében ugyanis a felelősségbiztosítás – álláspontja szerint - nem megfelelő kalkulálása még megemlítésre sem került. Ugyancsak nem szerepel a döntésben a Kbt. 72. § (4) szerinti azon hivatkozása, hogy az indokolás nem felel meg a környezetvédelmi, szociális és munkajogi követelményeknek.

A kérelmező ismét kiemelte, hogy az összegzésben nem szereplő érvénytelenségi okra utóbb ajánlatkérő nem hivatkozhat, és az nem képezheti jelen eljárás tárgyát.

Mindezen túlmenően a kérelmező rögzítette, hogy egyrészt jelentős összegű felelősségbiztosítási díjjal kalkulált a kivitelezés időszakára a szöveges árindoklás pdf dokumentációban Közvetett költség fejezet „Egyéb költségek” szakaszában, mint ahogyan hivatkozott is erre ajánlatkérő, másrészt pedig a kérelmezőnek a 191/2009. (IX. 15.) Korm. rendelet 21/B.-G § szakaszában meghatározott kivitelezési felelősségbiztosítási díjon felül, az ajánlatkérő által hivatkozott, az állami építési beruházások rendjéről szóló törvény hatálya alá tartozó állami beruházásokhoz kapcsolódó felelősségbiztosítási díjjal nem kellett kalkulálnia függetlenül attól, hogy a 191/2009. (IX. 15.) Korm. rendelet 21/B.§ (2) b) pontja szerint az építőipari kivitelezési felelősségbiztosítás nem terjed ki az állami beruházások biztosítására.

Az állami építési beruházásokban a tervezői tevékenységhez, valamint a vállalkozó kivitelezői tevékenység végzéséhez szükséges felelősségbiztosítás részletes szabályairól szóló 55/2025. (III. 26.) Korm. rendelet ugyanis (amely szerint az építőipari kivitelezői felelősségbiztosítás biztosítási összegét az állami építési beruházás kivitelezési költségkeret összegéhez igazodva kell meghatározni) a kihirdetését követő 31. napon, azaz 2025. április 26-án lépett hatályba, és a rendelet 18. §-a szerint kizárólag a hatálybalépését követően megindított közbeszerzési eljárások alapján megvalósuló állami építési beruházások esetében alkalmazandó. („E rendelet rendelkezéseit az e rendelet hatálybalépését követően megindított közbeszerzési eljárások alapján megvalósuló állami építési beruházások esetében kell alkalmazni.”)

Míndezek alapján nem helytálló ajánlatkérő azon hivatkozása sem, hogy a „biztosítás a 21/B.§ (2) b) szerint nem terjed ki az állami építési beruházások rendjéről szóló törvény hatálya alá tartozó állami beruházások biztosítására. Ezáltal a beruházásra a meglévő kötelező biztosításon felül egy másik, a kivitelezésre vonatkozó felelősségbiztosítással is rendelkeznie kell”.

A fentiek alapján kérelmezőnek nem kell rendelkeznie az állami építési beruházásokra vonatkozó kivitelezői tevékenység végzéséhez szükséges felelősségbiztosítással az erről szóló 55/2025. (III. 26.) Korm. rendelet hatálybaléptető rendelkezése szerint, így ennek költségével sem kellett kalkulálnia az ajánlata megtételekor. Az előírt kivitelezői felelősségbiztosítás díjával pedig megfelelő összegben kalkulált, így ajánlatkérőnek a felelősségbiztosítási díj nem megfelelő kalkulálására való hivatkozása akkor sem lenne helytálló, ha az az összegzésben egyébként szerepelne.

A Kbt. 72. § (4) szerinti hivatkozása körében pedig ajánlatkérő még a hivatkozása indokát sem adta elő, semmilyen érvet nem mutatott be arra vonatkozóan, hogy az árándokolás miért nem felel meg a környezetvédelmi, szociális és munkajogi követelményeknek. Így ezen megjegyzése nyilvánvalóan alkalmatlan az ajánlatkérői döntés alátámasztására azon túl, hogy ezen hivatkozás az összegzésben nem is szerepel.

21. A második érvénytelenné nyilvánítási indok vonatkozásában az ajánlatkérő által tett észrevétel kapcsán előadta a kérelmező, hogy az ajánlatkérő által az összegezésben rögzítettek szerint az érvénytelenné nyilvánítás indoka az ajánlatkérő által kért, de a kérelmező által be nem mutatott dokumentumok hiánya, mivel a kérelmezőnek az ajánlatkérő által „feltett kérdésre nyilatkozni kellett volna. Valamint a 305/2011/EU rendeletben a forgalmazók és a gyártók kötelesek rendelkezésre bocsátani a termékek teljesítménynyilatkozatait”. Az ajánlatkérő által e körben hivatkozott döntések (D.278/16/2022., Fővárosi Törvényszék Kf. 650.120/2014/8. számú ítélete, D.490/21/2022., D.484/22/2022.) mindegyike az árándokolás körében kifejezetten és egyértelműen kért, de bemutatni elmulasztott információk, dokumentumok hiánya miatti érvénytelenség körében született.

Az ajánlatkérőnek tehát a jogorvoslati eljárásban azt kellene alátámasztania, hogy az érvénytelenség indokaként bemutatni elmulasztott információkat, dokumentumokat kifejezetten és egyértelműen kérte a kérelmezőtől. Az ajánlatkérő észrevételében ugyanakkor nem erre, hanem további, eddig meg nem jelölt kifogásokra hivatkozik: az indokolásban megjelölt Kft. nem szerepel az Országos Kereskedelmi Nyilvántartás közhiteles adatbázisában, továbbá nem szerepel egyetlen építési anyag gyártására vonatkozó közhiteles adatbázisban sem, székhelye pedig álláspontja szerint nem felel meg építési anyag deponálási, vagy gyártási célra, illetve, hogy a kérelmező ajánlata szakmaiatlan ajánlatra utal. Az ajánlatkérő arra is hivatkozik, hogy a kérelmező árándokolásában nem támasztotta alá, hogy kereskedelmi engedéllyel rendelkező alvállalkozót vonna be a teljesítésbe. A kérelmező hangsúlyozta, hogy ilyen irányú felhívása sem volt az ajánlatkérőnek.

36. A kérelmező szerint az ajánlatkérő az eljárásban az aránytalanul alacsony ár vizsgálatára vonatkozó kötelezettségét jogsértően végezte, az érvénytelenség megállapítása mindenképpen erre utal. Ugyanakkor az érvénytelenségről szóló döntésben nem szereplő, kizárólag feltételezéseken alapuló megállapításaival próbálja döntése jogszerűségét alátámasztani. A kérelmező ismételen

arra hivatkozott, hogy az érvénytelenné nyilvánító döntésben nem szereplő indok az érvénytelenné nyilvánítás alapjául nem szolgálhat, az a jogorvoslati eljárásban nem releváns. Ráadásul az ajánlatkérő az építési anyagok nem megfelelését, és az emiatt meghozott érvénytelenné nyilvánító döntését csupán feltételezésekre alapítja: „álláspontunk, hogy a jogszerűség hiánya teljes mértékben kihat az építési anyagok minőségeire”, „a minőség kérdése is kétségesse válik, mert ismeretlen gyártású, és ismeretlen származású építési anyagot szerez be”. Ez azonban tényekkel, konkrétumokkal nem került alátámasztásra, és az ajánlatkérő részéről a minőség vizsgálatára vonatkozóan kifejezetten kérdés, a minőség igazolására kifejezett felhívás nem érkezett. Mindemellett pedig az ajánlatkérőnek lett volna lehetősége a közbeszerzési eljárás kiírási feltételrendszerében is kikötni a minőség vagy a származás igazolására vonatkozó dokumentumok benyújtását. Az erre vonatkozó előírások és kifejezett felhívások hiányában az ajánlatkérő az árindokolás keretében feltételezésként a minőségi meg nem felelőséget érvénytelenségi okként nem határozhatja meg. Amennyiben ugyanis az ajánlatkérőnél az erre vonatkozó, és a minőség igazolására szolgáló előírások hiányában a megfelelő minőségre vonatkozó kétsége merült fel, úgy ennek szükséges vizsgálatáról tájékoztatnia kellett volna a kérelmezőt annak érdekében, hogy a minőség igazolására vonatkozó dokumentumokat becsatolhassa.

37. A kérelmező rögzítette, hogy az érvénytelenné nyilvánítás indoka tekintetében nem bír relevanciával a hatályos közutak építéséről szóló 12/2025. (V. 8.) június 9-én hatályba lépett ÉKM rendelet, amely egyébként az ajánlatkérő által is idézetten kizárólag a kivitelezési szerződés megkötésének feltételeként határozza meg a gyártási helyszín bemutatását. Ugyanakkor az ajánlatkérő által idézett 86. § (1) bekezdése helyesen és teljeskörűen a következőképpen szól: „A kivitelezési szerződés megkötésének feltétele:

a) a pontforrás működtetési engedéllyel vagy létesítési engedéllyel rendelkező gyártómű megjelölése – beleértve a mobil gyártóművet is – mint gyártási helyszín (...)”

A mobil gyártómű biztosításának lehetőségénél azonban relevánsabb rendelkezése a jogszabálynak az, hogy a záró rendelkezései között szereplő 111. §-a szerint bár a rendelet a kihirdetését követő 31. napon lép hatályba, vagyis június 9-től hatályos, a 112. § egyértelműen rögzíti, hogy „E rendelet rendelkezéseit nem kell alkalmazni az olyan közúti beruházás esetében, [...]”

c) amelynek kivitelezésre irányuló közbeszerzési eljárása e rendelet hatálybalépésekor folyamatban van vagy lezajlott.”

Ebből kifolyólag az ajánlatkérő által hivatkozott rendelkezések a jogorvoslattal érintett eljárásban nem irányadók.

38. A kérelmező hangsúlyozta, hogy az ajánlatkérő nem tett az árindokolás keretében arra vonatkozó felhívást, hogy a kérelmezőnek be kellene mutatnia az aszfaltbeszállításra vonatkozó minőséget tanúsító dokumentumokat. Az ajánlatkérő által hivatkozott rendelet szerint is a vásárlást megelőzően kell azt átadni, az pedig, hogy a megjelölt Kft. honlapján a teljesítménynyilatkozatok nem elérhetők, jogszabálysértést, vagy kötelezettségszegést nem jelent. Az ajánlatkérő által az árindokolás keretében tett általános felhívás pedig nem tartalmazza a teljesítménynyilatkozatok bemutatására vonatkozó felhívást, és azt kiterjesztően nem lehet értelmezni: „Az ajánlattevő kötelessége az ajánlati ára megalapozottságára vonatkozó minden tény, adatot, kalkulációt az ajánlatkérő rendelkezésére bocsátani ahhoz, hogy megfelelő mérlegelés eredményeként az ajánlatkérő döntést hozhasson az ajánlati ár megalapozottságáról.” A fenti felhívás alapján a kérelmezőnek nem volt sem a minőség igazolására vonatkozó dokumentumok becsatolására, sem a gyártó megnevezésére vonatkozó kötelezettsége, az ajánlatkérőnek – amennyiben ezt az árindokolás keretében vizsgálhatja, úgy – kifejezett felhívást kellett volna erre tennie. Kifejezett és egyértelmű felhívás hiányában pedig érvénytelenségi indokként sem határozhatja azt meg az ajánlatkérő.

Az építőanyag megnevezése tekintetében nem az aktuális szabványokban meghatározott építési termékek jelölésével összefüggő és kizárólag jelen jogorvoslatban hivatkozott ajánlatkérői kifogással kapcsolatban a kérelmező megjegyezte, hogy az ajánlatkérő sem az árandokolás kérsben, sem a kiegészítő árandokolás kérsben, sem az összegzésben nem jelölt meg ilyen kifogást, és annak tartalmát most sem részletezte. A kérelmező e tekintetben arra hivatkozott, hogy kifejezetten és pontosan azon anyagok és termékek megjelölésére került sor az ajánlatban és az árandokolásban, amely termékeket a költségvetési kiírás tartalmazza, és amelyekre vonatkozóan az ajánlatkérő ajánlatot várt.

39. A kérelmező előadta, hogy az ajánlatkérő által a „kijelölt depóniára” való hivatkozás megalapozatlan és téves, mert az árandokolás nem tartalmaz arra vonatkozó hivatkozást, hogy az aszfalt tekintetében „kijelölt depónia”-ba szállításra kerülne sor. Az árandokolás (alap árandokolás) árajánlatok mellékletében a megjelölt Kft. ajánlata ugyanis a homokos kavics, és háromféle zúzottkő vonatkozásában, továbbá beton és különböző aszfalttípusok vonatkozásában rögzíti szállítási címként „Hajdúböszörmény munkaterület, kijelölt depónia” szállítási helyeket. A két helyszín vesszővel való elválasztása egyértelműen igazolja, hogy a felsoroltakból csupán egyes anyagok kerülnek kijelölt depóniába szállításra, míg más anyagok, így a beton, és az aszfalt közvetlenül a „Hajdúböszörmény munkaterület” szállítási címre kerül leszállításra. A kérelmező nem kívánta az aszfaltot kijelölt depóniába szállítani, a kérelmező tisztában van az aszfalt és a beton szállítására vonatkozó követelményekkel, és az árandokolásból nem is olvasható ki ez az ajánlatkérői feltételezés. A homokos kavics és a háromféle zúzottkő „kijelölt depónia”-ba való szállításával pedig kifogás nem merülhet fel. Az ajánlatkérő utóbb, a jogorvoslati eljárásban tett hivatkozása így minden alapot nélkülöz, és csupán saját feltételezésén alapuló, az árandokolásból nem kiolvasható, rosszhiszemű állítás.

40. A kérelmező előadta továbbá, hogy az érvénytelenné nyilvánítás indoka az ajánlatkérő által feltett kérdésre vonatkozó nyilatkozat hiánya volt. Az ajánlatkérő észrevételében továbbra sem az érvénytelenné nyilvánítás indokának megalapozottságát támasztotta alá, hanem további újabb, és újabb kifogásokat hozott fel, amelyek azonban az érvénytelenné nyilvánítás megalapozottságát nem támasztják alá. Az ajánlatkérő egyrészt az érvénytelenné nyilvánító döntésben nem szereplő indokokra hivatkozott ismételten, amely indokok azonban az érvénytelenné nyilvánítás alapjául nem szolgálhatnak, másrészt olyan általánosságokra, amelyek ugyancsak nem lehetnek külön érvénytelenségi okok, illetve amelyek az összegzésben hivatkozott érvénytelenségi indokkal semmilyen összefüggésben nem állnak. A kérelmező eddig is úgy látta, de mostanra bizonyossá vált, hogy az ajánlatkérő az összegzésben az érvénytelenség alapjául szolgáló, hivatkozott indokokat próbálja kitágítani, illetve összemosni, minél követhetlenebbé téve a hivatkozásait, azokat újabb és újabb indokokkal kiegészítve. E körben hivatkozott a Döntőbizottság D.387/2021. számú jogorvoslati eljárásban hozott határozatára, mely szerint „a közbeszerzések során a verseny tisztaságának biztosítása, a nyilvánosság és az esélyegyenlőség alapvető rendelkezések érvényesítésének követelménye nem ad arra lehetőséget, hogy az értékelését az ajánlatkérő utólag – a jogorvoslati eljárásban – az összegezésben/módosított összegezésben közölt indokoktól eltérően, azt kiterjesztve indokolja”. „Az összegezésben/módosított összegezésben elő nem adott indokok a nyilvánosság előtt nem ismertek, így azokat figyelembe venni, értékelni nem tudják.” „Az értékelés jogszerűségének megítélésékor ezért kiemelt jelentősége van annak, hogy az ajánlatkérő az összegezésben/módosított összegezésben, mint az értékelés nyilvános dokumentumában mit ad elő a döntése indokaként.”

A kérelmező hangsúlyozta, hogy ez nem új kérelmi elem, csupán hivatkozás arra, hogy az ajánlatkérő az összegzésben nem értelmezhető, vagy nem egyértelmű hivatkozásait utóbb új tartalommal nem töltheti ki, a közölt indokoktól eltérő, vagy azokat kiterjesztő értelmezés nem fogadható el.

41. A kérelmező előadta továbbá, hogy az ajánlatkérő arra hivatkozott észrevételében, hogy a kérelmező által „megajánlott építőanyagok nyomon követhetősége, eredete nincs dokumentációval alátámasztva (pl. gyártó) a tanúsítványok ellenére”.

A kérelmező ismételten hangsúlyozta, hogy árándokolás körében felhívást nem kapott az ajánlatkérő által utóbb hiányolt dokumentumok benyújtására, az ajánlati ár megalapozottságának igazolására vonatkozó általános felhívás pedig a minőséget tanúsító dokumentumok benyújtására vonatkozó konkrét felhívásként nem értelmezhető.

Ahogy a kérelmező korábban már hivatkozott rá, az ajánlatkérő kötelezettsége, hogy annyira konkrétan és olyan részletességgel jelölje meg az indokolás keretében bekért adatok és információk körét, az indokolással szemben támasztott követelményeket, hogy az ajánlattevő tisztában legyen azzal, hogy milyen dokumentumok benyújtására köteles, és hogy milyen adatokkal és információkkal bizonyíthatja az ajánlati ára megalapozottságát. Ha az ajánlatkérő felhívása nem konkrét, úgy ajánlattevő nem tudhatja, hogy milyen fajtájú adatokat vár el tőle az ajánlatkérő, továbbá milyen mélyen és bőven kell indokolással alátámasztania az ajánlati ár megalapozottságát. A Kbt. 72. § (1) bekezdése szerinti ajánlatkérői kötelezettség teljesítéséhez nem elegendő önmagában az indokoláskérési szándék közlése és az ajánlati ár megalapozottságára vonatkozó adatok benyújtására való felhívás általánosságban történő megfogalmazása ajánlatkérő részéről, hanem ajánlatkérőnek az indokoláskérést ki kell tölteni a jogintézmény céljának megfelelő, és az ajánlatkérő szándéka szerinti vizsgálat irányához, mélységéhez igazodó adatok bekérésére vonatkozó tartalommal.

Az ajánlatkérő arra is hivatkozott, hogy a kérelmező az árándoklása során nem jelölte meg sem a rövid beszállítási és bedolgozási idővel rendelkező építőanyagok, sem a hosszú felhasználási idővel rendelkező építőanyagok pontos származását vagy gyártóját és minőségét annak ellenére, hogy ilyen nyilatkozati tartalomra, ezen adatok bemutatásának kötelezettségére az árándokolásra való felhívása még csak utalást sem tett.

42. A harmadik érvénytelenné nyilvánítási indok vonatkozásában, a Jogalap nélküli tevékenység végzése az Útépitési tevékenység kapcsán, az ajánlatkérő által tett észrevétel kapcsán előadta a kérelmező, hogy az a tény, hogy a kérelmező által indokolásában megjelölt Bt. státuszát a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara egy napra, 2025. március 27-ére „eltiltottra” változtatta, semmilyen relevanciával nem bír a szerződés teljesítését, teljesíthetőségét illetően, mint ahogyan az sem, hogy az útépitési tevékenység, mint bejelentéshez kötött tevékenységi kör, csupán 2025. május 12-én került a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara felé bejelentésre. Nem véletlen, hogy a közbeszerzési eljárásokban csupán az építőipari kivitelezési tevékenységet végzők névjegyzékében való szereplés követelménye az alkalmassági követelmény, nem pedig az adott, egyébként bejelentéshez kötött tevékenységi kör nyilvántartásba vétele. Az útépitési tevékenységre vonatkozó bejelentési kötelezettség sem érvényességi, sem alkalmassági követelményként meghatározásra nem került, nem is kerülhetett, hiszen a szerződés elnyerésére irányuló közbeszerzési versenyben annak, hogy az építőipari kivitelezési tevékenységet végzők névjegyzékében való szereplés követelményén felül a bejelentéshez kötött útépitési tevékenység nyilvántartásbavétele megtörtént-e, nincs jelentősége. Ennek csupán a szerződés megnyerésével, az útépitési tevékenység tényleges megkezdésével lehet jelentősége. Megjegyezte a kérelmező azt is, hogy az ajánlatkérő által hivatkozott, előírt feltételeknek való megfelelés az építőipari kivitelezési tevékenységet végzők nyilvántartásába való felvételnek a feltétele, az útépitési tevékenység végzésének bejelentéséhez további feltételek nem társulnak. Figyelemmel arra, hogy az egy napos eltiltást követően a nyilvántartásban lét 2025. március 27-ét követően folyamatos, nem lehet vita tárgya a szerződés alvállalkozóként való teljesítésére való jogosultsága a Bt. alvállalkozónak.

A kérelmező felhívta a figyelmet arra, hogy az ajánlatkérő a felhívásban (annak III.1.1. pontjában) nem határozott meg az építőipari kivitelezést végzők vonatkozásában a szakmai tevékenységek végzésére vonatkozó alkalmassági követelményt a Kbt. 65. § (1) bekezdésének c) pontja és az építési beruházások, valamint az építési beruházásokhoz kapcsolódó tervezői és mérnöki

szolgáltatások közbeszerzésének részletes szabályairól szóló 322/2015. (X. 30.) Korm. rendelet 21. § (1) bekezdésében foglaltak alapján. Az ajánlatkérő tehát nem írta elő az építőipari kivitelezési tevékenységet végző gazdasági szereplők vonatkozásában az építőipari kivitelezési tevékenységet végzők névjegyzékében való szereplés követelményét. Ebből kifolyólag pedig a tervezetten bevonásra kerülő alvállalkozót érintő egynapos eltiltás sem bír relevanciával.

43. A kérelmező hangsúlyozta, hogy a Kbt. 69. § (11) bekezdése kizárólag az ajánlatkérő által az eljárásban előírt alkalmassági feltételek és kizáró okok körében benyújtandó igazolásokra szolgáló dokumentumokra vonatkozó szabályozás. A Kbt. 69. § (10) bekezdése szerint „a Kormány rendeletben határozza meg, hogy az ajánlatkérő milyen igazolási módokat köteles elfogadni, illetve milyen dokumentumok benyújtását írhatja elő az alkalmasság és a kizáró okok körében”. Az ajánlatkérő által hivatkozott, a Kbt. 69. § (11) bekezdés szerint „nem kérhető igazolás benyújtása” kifejezetten azon feltételek ellenőrzésére szolgál, amelyek az eljárásban az ajánlatkérő által előírt feltételek szerint igazolandók. Nem vonatkoztatható a Kbt. 69. § (11) bekezdés olyan tény, körülmény igazolása helyetti elektronikus nyilvántartásban való ellenőrzésre, amely feltétel a közbeszerzési eljárásban előírásra nem került, és amely tekintetében igazolás benyújtására sem állna fenn kötelezettség az elektronikus adatbázis hiányában. Megalapozatlan az ajánlatkérő azon hivatkozása, hogy „a költségzakértő álláspontja az, hogy a Kbt. 126. § (2) bekezdése szerinti hiánypótlással való orvoslás nem terjed ki az adott ajánlat jogszerű teljesítéséhez szükséges, és az ajánlat benyújtásának időpillanatát követő új engedély beszerzésére vagy új jogosultság megszerzésére”. A kérelmező kiemelte, hogy az ajánlattevő és a Bt. között szerződés, vagyis az adott feladat vállalására vonatkozó megállapodás, amely tényleges kötelezettségvállalást eredményezne, még nem jött létre, így a 191/2009. Korm. rendelet 12. § (1) bekezdés a) pontjára való ajánlatkérői hivatkozás sem releváns. A vállalás, és a Ptk. 6:64. § szerinti ajánlati kötöttség pedig nem azonos fogalmak.

44. Mindezekre figyelemmel az ajánlatkérő az árindokolás keretében jogsértő módon vizsgálta és állapította meg, hogy az ajánlat érvénytelen, mert az alvállalkozó nem jogosult útépitési tevékenység végzésére. Az erre vonatkozó konkrét feltétel előírásának hiányában ajánlatkérő ezen érvénytelenségi okot nem állapíthatja meg. Különösen nem jogosult erre az árindokolás keretében, ahol – az arányosság követelményéből adódóan – az aránytalanul alacsony ár vizsgálatához relevánsan kapcsolódó feltételeket is költségkimutatásokat vizsgálhatja, és az azzal szorosan összefüggő érvénytelenségre vonatkozó jogkövetkezményeket alkalmazhatja. Erre utal a Kbt. 73. § (2) bekezdése, és a Kbt. 72. § (3) bekezdésének utolsó mondata is. Mindezek alapján sem az ár aránytalanul alacsony volta miatti érvénytelenséget (Kbt. 73. § (2) bekezdése), sem pedig az ajánlat egyéb okból való érvénytelenségét nem eredményezi a teljesítésbe tervezetten bevonásra kerülő, és az aránytalanul alacsony ár indokolása körében alvállalkozói árajánlat bemutatásával érintett azon alvállalkozó, amely vonatkozásában az ajánlatkérő azt állapította meg, hogy „saját maga útépitési tevékenységi kört nem végezhet”. Egyrészt ez a megállapítás téves, másrészt erre vonatkozó követelmény előírásának hiányában ilyen vizsgálatot az ajánlatkérő nem végezhet, harmadrészt pedig a tervezetten bevonásra kerülő alvállalkozó – útépitési tevékenységének MKIK felé való bejelentésének hiánya – nem okozza az ajánlat adott áron való teljesíthetlenségét.

45. A kérelmező előadta továbbá, hogy az ajánlatkérő nyilatkozatában nem az összegzésben szereplő érvénytelenségi okként megjelölt indokot támasztotta alá, hanem más, relevanciával nem bíró egyéb indokokra hivatkozott.

46. A kérelmező az ajánlatkérő észrevételében foglaltak kapcsán előadta még, hogy az ajánlatkérő téved abban, hogy a bevont Bt. alvállalkozó jogsértő módon tett alvállalkozói ajánlatot, és téved abban is, hogy az alvállalkozónak az útépitési feladat későbbi és esetleges elvégzéséhez (amennyiben kérelmező nyertesként kihirdetésre kerül) már 2025. 05.12. napját

megelőzően (az MKIK építőipari kivitelezést végzők nyilvántartásában való szereplésen túl) útépitési tevékenységet végző vállalkozóként is kellett volna az MKIK adatbázisában szerepelnie. Téves továbbá ajánlatkérőnek az a következtetése is, hogy a fenti kifogásai ok-okozati összefüggésben a kérelmező ajánlata érvénytelenségét eredményezték. A hivatkozott kifogások még azok - feltéve, de meg nem engedve való - fennállása esetén sem eredményezik az erre vonatkozó jogszabályi felhatalmazás, és ajánlatkérői érvénytelenséget eredményező előírás hiányában az ajánlat érvénytelenségét.

Az ajánlatkérő maga is elismerte, hogy csupán feltételezte az útépitési tevékenység végzésére való bejelentési kötelezettség elmaradását („mivel előre nem látható az, hogy a kérelmező által bevont alvállalkozó mikor teljesíti a rendeletekben meghatározott tényleges kivitelezési tevékenységi körökre vonatkozó előírást, amelyet a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara ellenőriz és tart nyilvántartásban”), feltételezésen pedig érvénytelenség nem alapulhat. Mindezen túlmenően az ajánlatkérői feltételezés a Kbt. egyik érvénytelenségi okát sem meríti ki különös figyelemmel a Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontja, valamint 73. § (2) bekezdése szerinti érvénytelenségi okok tartalmára és azok alkalmazhatósága körében kialakított jogalkalmazási gyakorlatra, így az ajánlatkérő által az összegzésben hivatkozott indokból az érvénytelenség megállapítása nem jogszerű.

47. A Jogalap nélküli tevékenység végzése a Megvalósulási terv készítése vonatkozásában megjelölt érvénytelenségi indok kapcsán az ajánlatkérő észrevételére vonatkozóan a kérelmező előadta, hogy az ajánlatkérő arra hivatkozott, hogy 2025. január 21-i árándokolás kérés során kérte „a teljesítés során igénybe venni kívánt személyek (pl. szakmunkások, az ajánlat felolvasólapján szereplő építésvezető szakemberek, felelős műszaki vezető, stb.) munkabér, bérjellegű ráfordításai” bemutatását. Egyebekben pedig felhívása csupán a „teljesítéshez szükséges feladatok ismertetésére, az egyes feladatok ellátásához szükséges személyi és tárgyi feltételekre, az építési beruházás gazdaságosságá”-nak bemutatására vonatkozott. Az ajánlatkérőnek kifejezett előírása a megvalósulási terv készítésére vonatkozó szakember személyének megjelölésére vonatkozóan nem volt. Figyelemmel arra, hogy a megvalósulási tervek készítésére vonatkozó szakemberrel összefüggésben alkalmassági követelményt sem határozott meg az ajánlatkérő, ezen feladatot ellátó szakembert az ajánlatban sem kellett bemutatni.

Figyelemmel arra, hogy az ajánlatkérői felhívás nem vonatkozott az ajánlatban nem ismertetett, további, a feladat ellátásában tervezetten bevonásra kerülő szakemberek személyének bemutatására, a szakemberek megnevezésére, csupán a teljesítés során igénybe venni kívánt személyek költségeit (munkabér, bérjellegű ráfordításait) kérte az ajánlatkérő bemutatni, és az egyes feladatok ellátásához szükséges személyi és tárgyi feltételekre vonatkozó általános felhívását sem lehetett valamennyi szakember megnevezésére vonatkozó felhívásként értelmezni, hiszen ez csupán a személyi feltételek körében megvalósulási tervet készítő szakemberrel való kalkuláció, mint személyi feltétellel való kalkuláció szükségességét jelenti. Így nem felel meg a valóságnak az az ajánlatkérői hivatkozás, hogy a kérelmező „külön kérés ellenére sem mutatta be a szerződés jogszerű teljesítésére vonatkozóan azt a szakembert, aki a költségvetés »megvalósítási terv« tételét készítené el”.

48. A kérelmező az ajánlatkérő észrevételei kapcsán előadta továbbá, hogy az indokolásra való felhívásban lévő teljes mondatot, illetve a releváns szóösszetételeket értelmezve kijelenthető, hogy az ajánlatkérő nem a feladatot ellátó személy megjelölését kérte, hanem a „személyek munkabér, bérjellegű ráfordításai” bemutatására, és a személyi és tárgyi feltételekre” figyelemmel „az építési beruházás gazdaságosságá”-nak bemutatására vonatkozott az ajánlatkérő felhívása, összhangban az árándokolás céljával és rendeltetésével. A felhívásból tehát nem olvasható ki a feladatot ellátó személyek megnevezésének, megjelölésének kötelezettsége.

A Döntőbizottság évek óta azt a következetes jogértelmezési gyakorlatot követi az árándokolás tartalmi elbírálásával összefüggésben, hogy kizárólag az kérhető számon az ajánlattevőn, amely követelmény a felhívásból egyértelműen kiolvasható. Ezzel kapcsolatban hivatkozott a

Döntőbizottság D.380/2019. számú jogorvoslati eljárásában hozott határozatára, miszerint „az ajánlatkérőnek meg kell benne határoznia az értékelés szempontjából lényeges ajánlati elemek tartalmát megalapozó azon adatokat, valamint az ezek megfelelőségét alátámasztó indokolással szemben támasztott azon követelményeket, amelyek ajánlattevői teljesítését követően az ajánlatkérő az adatok és indokolás vizsgálata alapján meggyőződhet az ajánlati ár megalapozottságáról.”, „kötelezettsége annyira konkrétan és olyan részletességgel megjelölni ezen adatokat és indokolással szemben támasztott követelményeket, hogy az ajánlattevő tisztában legyen azzal, hogy miképpen bizonyíthatja az ajánlati ár megalapozottságát.”.

Figyelemmel arra, hogy az ajánlatkérőnek nem volt konkrét előírása sem az ajánlattal szemben, sem pedig az árindokolással szemben arra vonatkozóan, hogy be kellene mutatni a kiviteli terv készítőjének személyét, ennek hiányára az érvénytelenség nem alapítható. A kérelmező ajánlatából és árindokolásából továbbá nem vonható le az a következtetés, hogy a megfelelő jogosultság nélküli szakembert kívánna a kiviteli tervek elkészítésére alkalmazni. Ez csupán az ajánlatkérő részéről tett megalapozatlan feltételezés, amelyre azonban érvénytelenség nem alapítható. A kérelmező a megfelelő jogosultságú személy bevonását tervezi a feladat ellátásába, amely szakértelemmel rendelkező szakember költségeivel – mint személyhez kapcsolódó ráfordítással, illetve, mint a személyi feltételhez kapcsolódó, az építési beruházás gazdaságosságára vonatkozó költségtényezővel – megfelelően kalkulált, a kalkulált költséget pedig az árindokolásban bemutatta.

49. A kérelmező az ajánlatkérő észrevételei kapcsán előadta, hogy mivel az összegezésben nem szereplő indokként, ezért nem képezheti a jogorvoslati eljárásban annak vizsgálatát, hogy kérelmező a megvalósulási terv tekintetében kalkulált költségösszeget egyébként megfelelő részletességgel mutatta-e be. Az összegzésben ajánlatkérő kizárólag arra hivatkozott, hogy „kérelmező jogalap nélkül végezné a feladatot”, és „az árindoklások során az Ajánlattevő nem mutatott be olyan céget, vagy szakembert, aki jogosult lenne a megvalósulási tervek készítésére”. A kérelmező rögzítette, hogy ajánlatkérő a kiegészítő árindokolás keretében 2025. március 3-án adott ki olyan felhívást, hogy „kérjük Ajánlattevő mutassa be, hogy jogszerűen ki készíti el az ajánlatában megjelölt megvalósulási tervet”, de ezen információ megadására kizárólag egy másik ajánlattevőt, a HUMAN-Z Kft.-t hívta fel. A kérelmező vonatkozásában ilyen felhívással nem élt. Amennyiben ajánlatkérő a vizsgálatát e körben kérelmező felé is ki kívánta terjeszteni, úgy erre kifejezett felhívást kellett volna kiadnia összhangban a másik ajánlattevő felé tett felhívásával. Konkrét felhívás hiányában pedig a megvalósulási terv készítésére vonatkozó szakember, vagy cég megjelölésének hiányát – érvénytelenséget eredményezően - nem róhatja fel a kérelmezőnek. Egyebekben a kérelmező kiemeli, hogy nem felel meg a valóságnak, hogy ajánlatkérő „külön kérés ellenére sem támasztotta alá a Megvalósulási terv készítésére vonatkozó „munkabér, bér jellegű ráfordításai (az élömunka-ráfordítás mértéke)” összeget”. Kifejezetten a megvalósulási tervre vonatkozóan ajánlatkérő ilyen tartalmú felhívást nem fogalmazott meg, így nem lett volna akadálya annak, hogy ajánlatkérő kiegészítő árindokolás keretében az ár teljesíthetőségéről való meggyőződési kötelezettsége körében kifejezett és konkrét felhívást intézzen kérelmezőhöz a megvalósulási terv készítésére vonatkozó, általa szükségesnek vélt információk beszerzése érdekében, ahogyan azt más ajánlattevő részére is biztosította.

Az ajánlatkérő ezen magatartása – mint ahogyan arra a jogorvoslati kérelemben is hivatkozott a kérelmező - sérti a verseny tisztaságát, az esélyegyenlőség és az egyenlő elbánás, valamint az ajánlatkérőtől is elvárt jóhiszeműség követelményét, kifejezetten hátrányosan érintve azt az ajánlattevőt, akinek ajánlatát úgy minősítette érvénytelenné, hogy számára fel sem tette a másik ajánlattevő felé megfogalmazott, az érvénytelenséget eredményező információhiánnyal kapcsolatos konkrét kérdést. A kérelmező álláspontja szerint ez az a többlettényállási elem, amely jelen esetben a tételesjogi jogsértésen felül az alapvető jogsértés megállapítását is eredményezheti, és annak vizsgálatát indokolja.

Az ajánlatkérő észrevétele

50. Az ajánlatkérő kérte a megalapozatlan jogorvoslati kérelem elutasítását. Rögzítette, hogy jogszerűen járt el bírálata során, elvégezte a Kbt. 71. §-72. § szerinti bírálati cselekményeket, pénzügyi érdeksérelem veszélye nem állt fenn. A bírálata során is a Kbt. alapelveinek és a projekt sikeres megvalósulásának érdekében járt el az ajánlatkérő. Sem a verseny, sem a közpénzek hatékony felhasználásának elve nem sérült az ajánlatkérő eljárása során. Az ajánlatkérő mindvégig jóhiszeműen járt el ajánlatkérőként, és a közpénzek hatékony és felelős elköltése lebegett a szeme előtt. Az árindokoláskérések és kiegészítő árindokoláskérések a közbeszerzési törvényben foglalt alapelvekből is levezethetők.

51. Az első érvénytelenségi indokkal kapcsolatban előadta, hogy a kérelmező az árindokolásban bemutatta a saját maga által meghatározott rezsioradíj felépítésű táblázatát. A munkadíj számításnál a kiinduló számítás az önköltség számítás, vagyis a saját rezsioradíj meghatározása. Az ajánlatkérő nem írta elő, a kérelmező által alkalmazott rezsioradíj felépítését, értékeit vagy számítási mechanikáját, csak azt, hogy mutassa be az „árindokolása tartalmazza az Épkiv. 3. § (5) bekezdése szerinti költségek” ismertetését. Továbbá az ajánlatkérő azt kérte az árindokolásban, hogy az adatokat a kérelmező „úgy vezesse le, hogy azok végén összesítve is jelenjen meg a teljesítéssel összefüggésben felmerült összes költsége, valamint nyeresége/árrese is.”

A kérelmező az ebben kalkulált értéket vezette át a tárgyi munka árszámításába. Azonban az említett kiinduló táblázat számítási hibát tartalmazott, amelynek javítására kiegészítő árindokolás során lehetősége volt. A kiegészítő árindokolásban a kérelmező, a számítási hibát felismerve azzal érvelt, hogy a számítási hibából adódó különbség, amely miatt .. Ft/rezsioradíjjal alacsonyabb a tétel, azt tartaléknak szánta. A kérelmező a kiegészítő árindokolásban nem változtatott az általa meghatározott táblázatos értékeken, vagy számítási képleteken, és további sort vagy értéket sem adott hozzá.

52. Az építőipari rezsioradíj tartalma törvényben meghatározott, a magyar építészettről szóló 2023. évi C. törvény fogalom meghatározása 40. pontja rögzíti az építőipari rezsioradíj fogalmát. A kérelmező által hivatkozott tartalék nem szerepel, és nem is szerepelhet a rezsioradíj számításban. Ezen rezsioradíj számítási hiba kihat a teljes munkadíj számításra, mivel az önköltség számítás a hibás.

Az ajánlott építőipari rezsioradíj mértékéről szóló 44/2024. (XII. 20.) Kormányrendelet szerint a minimális rezsioradíj értéke 6764 Ft/óra, az ajánlattevő helyes rezsioradíja Ft/óra, amely alacsonyabb az előírtaknál. Ezen számítási hibát a kérelmező saját maga vezette le, és mutatta ki, hogy .. Ft-tal alacsonyabb rezsioradíjjal működik a kivitelezői társaság.

Hivatkozott a Közbeszerzési Hatóság keretében működő Tanács útmutatójára az aránytalanul alacsony ár vizsgálatával kapcsolatban, mely a következőket tartalmazza: „A Közbeszerzési Hatóság keretében működő Tanács felhívja a figyelmet arra, hogy a 322/2015. (X. 30.) Korm. rendelet 25. §-át nemcsak az uniós rezsim szerinti építési beruházások esetén kell kötelezően alkalmazni, hanem a nemzeti rezsimbe tartozó építési beruházások esetén is. A 322/2015. (X. 30.) Korm. rendelet 25. § (1) bekezdése azonban maga állapítja meg azt, hogy – amennyiben a rezsioradíj mértéke az eljárásban a Kbt. 76. §-a szerint önállóan értékelésre kerül – az építésügyért felelős miniszter által rendeletben megállapított értéket el nem érő rezsioradíj aránytalanul alacsony árajánlatnak minősül, az ajánlatkérő erre irányuló vizsgálata nélkül. Ebben az esetben tehát azt, hogy az árajánlat aránytalanul alacsony, nem az ajánlatkérő vizsgálata, hanem a 322/2015. (X. 30.) Korm. rendelet 25. §-a alapján kerül megállapításra. Az ajánlat aránytalanul alacsony volta pedig automatikusan a Kbt. 72. §-a szerinti indokoláskérés kötelezettségét vonja maga után eljárási rezsimtől függetlenül.”

A kérelmező azon érvelése nem helytálló, hogy „Fontos kiemelni, hogy a minimális építőipari rezsioradíj értékét az ÉKM rendelet ajánlasként, nem pedig kötelező érvényű minimumként

rögzíti.”, mert az építési beruházás tárgyú közbeszerzési eljárások esetében a kötelezően alkalmazandó minimumként határozza meg a jogszabály.

53. A költségzakértő és az ajánlatkérő döntése megalapozott és jogszerű volt a kérelmező ajánlatának érvénytelenítése során. A kérelmező az árandokolásban bemutatta a rezsioradíja felépítését táblázatos formában, amely felépítési és számítási mechanikája megegyezik a 44/2024. (XII. 20.) ÉKM rendeletben lévővel, azonban az értékeit saját maga határozta meg. Ebben a táblázatban a kérelmező a Pótlék, és kiegészítésre .60 Ft-ot határozott meg, a 44/2024. (XII. 20.) jogszabályban lévő 605 Ft helyett, ami alacsonyabb érték. Ennek a pótlék érték számítás alátámasztásra az árandoklásban nem tért külön ki. Továbbá a „Biztosítások” sorra 18 Ft helyett . Ft-ot határozott meg, amely alacsonyabb érték. Innovációs járulékra nem adott értéket a kérelmező. A kérelmező nem mutatta be, hogy a rezsioradíjra vonatkozóan milyen műszaki és/vagy gazdasági és/vagy pénzügyi és/vagy egyéb tények és körülmények (adatok) alapozzák meg az ÉKM rendeletről meghatározott minimális rezsioradíj alatti értéket.

Az építőipari kivitelezési tevékenységről szóló 191/2009. (IX. 15.) kormányrendelet 3. § (6) szerint: „Aránytalanul alacsony árajánlatnak minősül, ha a vállalkozó kivitelező által alkalmazott rezsioradíj alacsonyabb az Építőipari Ágazati Párbeszéd Bizottság ajánlása alapján az építésgazdaságért felelős miniszter rendeletében megállapított minimális építőipari rezsioradíj mértékénél.”

54. A kérelmező észrevételei kapcsán előadta továbbá az ajánlatkérő, hogy a költségzakértő a bírálati szakaszban megvizsgálta a kérelmező ajánlatát, valamint az árandokolását is. A megküldött árandokolásban megjelölt rezsioradíj értékén túl az azt felépítő költségeket is megvizsgálta, hogy azok miként viszonyulnak a 44/2024. (XII. 20.) ÉKM rendelethez képest. A költségzakértő szerint a 44/2024 (XII. 20.) ÉKM rendelet szerinti meghatározás valóban egy ajánlás. A rezsioradíjat bemutató táblázat költség sorai, számítási mechanikája és értékei ajánlások. Bármely építési beruházási tárgyú közbeszerzési eljárásban bármely ajánlattevő a rendeletben lévő megnevezést és értékeket alkalmazza, akkor az árandokolás megfelelően alátámasztott.

A kérelmező az árandokolásban bemutatta, hogy az említett rendeletben meghatározott költség sorokat és számítási mechanikát alkalmazta, az eltérések a költségek értékeivel térnek el. Továbbá a költségzakértő egyértelmű álláspontja, hogy az ÉKM rendeletben foglalt értékektől szabadon eltérni lehetséges abban az esetben, ha azok értékei egzakt módon, számítással, vagy egyéb minden kétséget kizáró objektív ténnyel alátámaszthatóak, többek között például a „Szállásköltség” 0 Ft-os értéke teljes mértékben elfogadható, ha a kivitelezés helyszíne és az ajánlattevő székhelye/telephelye azonos területen, vagy a közöttük lévő távolság ésszerű és életszerű határokon belül van, mint jelen esetben is.

A kiegészítő árandokolás leírása alapján „...bemutatott rezsioradíj táblázat sorai a vállalkozásunknál tényleges felmerülő költségeket tartalmazza, nem csupán általánosság szintjén került meghatározásra.” A rezsioradíj táblázat kiinduló értéke az alapbér, valamint évekre visszamenőleg ellenőrizhető, hogy a „Pótlékok, kiegészítő fizetések” összefüggésben vannak az alapbérrel és közöttük jól megfigyelhető 32,3%-os összefüggés van. A minisztériumnak az ajánlást az Építési Vállalkozók Országos Szakszövetsége (ÉVOSZ) és az Építőipari Ágazati Párbeszéd Bizottság (ÉÁPB) közösen küldi meg az építőipari ágazatra vonatkozó elemzések alapján.

55. A kérelmező egzakt módon, objektív számítással nem támasztotta alá, hogy miként is alkalmaz az ágazatban meghatározott minimális értékektől jelentősen alacsonyabb értéket. A kérelmező által meghatározott „Pótlékok, kiegészítő fizetések” értéke nagyságrendileg a 2021. évi értékhez közelít, amitől az alapbér értéke már 59%-kal növekedett. A kérelmező az árandokolásban előadta, hogy a rezsioradíjat felépítő táblázat „Biztosítások” értékre válasza: „magyarázatunk ezen pontra is az, hogy az Ajánlatkérő a saját vállalkozásának tényadatai alapján

határozta meg a rezsioradíj táblázat adatait.” Ezen tényadatokat alátámasztó dokumentumot (meglévő szerződést vagy ajánlatot) nem mutatott be a kérelmező, amely alátámasztaná a kirívóan alacsony értéket. Továbbá a kérelmező a kiegészítő árindokolásban bemutatta, hogy a rezsioradíja kevesebb, mint a 44/2024. (XII. 20.) ÉKM rendeletben meghatározott. A kérelmező ugyanebben a dokumentumban fejtette ki, hogy az általa kalkulált rezsioradíjhoz elméletben kalkulált egy „tartalék kategóriába sorolható költségnem” értéket. Egyrészt a kérelmező ezt a „tartalék” sort nem tüntette fel sem az árindoklásában, sem a kiegészítő árindoklásában, továbbá egzakt módon sem támasztotta alá, hogy miként felel meg ezen „tartalék” kifejezés a 2023. évi C. törvényben foglalt építőipari rezsioradíj fogalmának.

A költségzakértő álláspontja, hogy a kérelmező azon érvelése nem helytálló, hogy a rezsioradíj tekintetében külön még számolni kell a „tartalék, az előre nem látható és tervezhető költségek”-re. A rezsioradíj a teljes gazdasági tevékenység, aktív munkaórára vonatkozó általános működési költséget mutatja be és a rezsioradíj kalkulálásánál minden költség előre számítható, mint a fogalom meghatározása is mutatja.

Az ajánlatkérő idézte az építőipari kivitelezési tevékenységről rendelkező 191/2009. (IX. 15.) Korm. rendelet 3. § (6) bekezdését. A költségzakértő nem értett egyet a kérelmező azon álláspontjával, hogy a rendelet hivatkozott bekezdésének „...második mondata egyébként ugyancsak utal az árvizsgálat szükségességére, amelyből egyértelműen következik, hogy önmagában még a minimális építőipari rezsioradíj mértékénél alacsonyabb alkalmazott rezsioradíj sem okozza az ajánlat érvénytelenségét.” A költségzakértő kifejtette, hogy a rezsioradíj \times élómunka szükségleti normatíva = munkadíj egységára. A kérelmező az árindoklást alátámasztó .xlsx fájlban a P oszlopban bemutatta ugyanezen számítást, hogy a munkadíj egységárra vonatkozó mekkora élómunka szükséglettel kalkulált. Ezen vizsgálatot a költségzakértő el is végezte, azonban a rezsioradíj vizsgálata során a kirívóan alacsony értékek nem kerültek objektív módon alátámasztásra.

Az alacsonyabb rezsioradíj alkalmazása miatt nem került automatikusan kizárásra a kérelmező, a rezsioradíj felépítését a költségzakértő megvizsgálta, azonban az kellőképpen nem került alátámasztásra, annak ellenére, hogy az ajánlatkérő kérte, hogy az árképzéshez szükséges minden információt bocsásson rendelkezésre. A kérelmező, mint ahogy az árindokolásban is bemutatta, tisztában van az árképzés mechanikájával és a rezsioradíj összetételével, és annak fontosságával, azonban az árindokolásban nem adta elő kellő gondossággal annak megalapozottságát.

56. Az ajánlatkérő előadta továbbá, hogy a kérelmező által alkalmazott rezsioradíj alacsonyabb, mint az Építőipari Ágazati Párbeszéd Bizottság ajánlása alapján az építésügyért felelős miniszter rendeletében megállapított minimális építőipari rezsioradíj mértéke. A 322/2015 Korm. rendelet 25. § (2) bekezdése értelmében az ajánlott rezsioradíjtól alacsonyabb érték megajánlása esetén az ajánlatkérő különös figyelemmel vizsgálja a Kbt. 72. § (4) bekezdése szerinti körülmények fennállását. A Kbt. 72. § (4) szerint nem megfelelő az indoklás különösen, ha megállapítható, hogy az ajánlat azért tartalmaz aránytalanul alacsony árat vagy költséget, mert nem felel meg környezetvédelmi, szociális és munkajogi követelményeknek.

A kérelmező a szöveges árindoklás pdf dokumentációban Közvetett költség fejezet „Egyéb költségek” szakaszában előadta, hogy kalkulált a felelősségbiztosítással, amely egyszeri egy összegű összeg. Azonban a 191/2009. (IX. 15.) Korm. rendelet 21/B.-G § szakasza arról rendelkezik, hogy az építőipari kivitelezőknek egész évre vonatkozólag állandó jelleggel kell felelősségbiztosítással rendelkezniük, amely biztosítás a 21/B.§ (2) b) szerint nem terjed ki az állami építési beruházások rendjéről szóló törvény hatálya alá tartozó állami beruházások biztosítására. Ezáltal a beruházásra a meglévő kötelező biztosításon felül egy másik, a kivitelezésre vonatkozó felelősségbiztosítással is rendelkeznie kell.

Ezen biztosítást az említett rendelet szerint az MKIK ellenőrzi, és rögzíti a közhiteles adatbázisában, valamint a gazdálkodó szervezet tevékenységet is csak akkor vállalhat, ha ezen biztosítással rendelkezik. Mivel ezen felelősségbiztosítást állandó jelleggel fenn kell tartaniuk a társaságoknak, így ezen összeg a 44/2024. (XII. 20.) ÉKM rendeletben meghatározott rezsioradíj

értékében is megjelenik a táblázat 22. sorában. Ezen ajánlást a szakmai szervezetek küldik az építésgazdaságért felelős miniszternek és az alapja a jelenlegi piaci árak átlaga. Azonban a kérelmező a benyújtott szöveges árindoklásában a rezsioradíjat számító táblázat 21. sorában szereplő biztosítási sorhoz az említett ÉKM rendeletről jelentősen, nagyságrendekkel alacsonyabb értéket határozott meg. Ezen biztosítási értéket megfelelően nem támasztotta alá egy olyan dokumentummal vagy számítással sem, hogy milyen objektív körülmény miatt tér el, és ezzel együtt alacsonyabb a rezsioradíj értéke, mint az ajánlott rezsioradíj.

A 322/2015. Korm. rendelet 25. § (2) bekezdése értelmében az ajánlott rezsioradíjtól alacsonyabb érték megajánlása esetén az ajánlatkérő különös figyelemmel vizsgálja a Kbt. 72. § (4) bekezdése szerinti körülmények fennállását. A Kbt. 72. § (4) szerint nem megfelelő az indoklás, különösen, ha megállapítható, hogy az ajánlat azért tartalmaz aránytalanul alacsony árat vagy költséget, mert nem felel meg a környezetvédelmi, szociális és munkajogi követelményeknek.

A költségzsakértő álláspontja, hogy a kérelmező által bemutatott rezsioradíjat felépítő értékeket, amely lényegesen alacsonyabbak a rendeletben meghatározott értékektől, nem támasztották alá megfelelően, hogy az teljesíti az előírt követelményeket.

57. A második érvénytelenségi indokkal kapcsolatban előadta az ajánlatkérő, hogy a kérelmező az árindoklásában bemutatta, hogy az ajánlatában alkalmazott egységárú tételeket, amik jóval a piaci és az Építési Norma Gyűjteményben meghatározott egységárak alattiak, egy beszállítótól kívánja beszerezni. Ezen beszállító közhiteles adatbázis szerint nem rendelkezik sem saját építőanyag gyártáshoz, vagy bányászathoz tartozó telephellyel vagy engedéllyel. A közhiteles adatbázist vizsgálva, vagyis cégmérleg szerint pedig nem is rendelkezik évekre visszamenő felhalmozott készlettel. Így minden építőanyagot, amelyet a kérelmezőnek beszállítana azt csak, mint közvetítő tenné meg.

A közhiteles adatbázis szerint a kérelmező rendelkezik ISO 9001 tanúsítvánnyal, amely az MSZ EN ISO 9001:2015 szabvány által előírtaknak megfelelő minőségirányítási rendszert működtet, amelynek előírása szerint minden saját és külső erőforrás (alvállalkozó vagy beszállító) alkalmazása esetén, a termékekre és szolgáltatásokra alkalmazható jogszabályi és egyéb szabályozó követelményeknek meg kell felelni. Valamint a szervezetnek gondoskodnia kell arról, hogy a külső forrásból biztosított folyamatok a minőségirányítási rendszerének felügyelete alatt maradjanak.

A kérelmező által bemutatott építési anyagot beszállító a 210/2009. (IX. 29.) kereskedelmi tevékenységek végzésének feltételeiről szóló Kormányrendelet szerinti Országos Kereskedelmi Nyilvántartás közhiteles adatbázisában nem szerepel, mint építési anyag kereskedő. Építési anyag gyártására vonatkozóan sem szerepel egy közhiteles adatbázisban sem. Továbbá a kérelmező által megjelölt beszállító közhiteles adatbázis szerinti székhelye sem felel meg arra a célra, hogy ott a tárgyi ajánlathoz szükséges mennyiségű építési anyag deponálható legyen, vagy ott építési termék gyártása (pl.: aszfalt) történjen. A székhelye családi házas övezetben található, és az adott helyrajzi számhoz lakófunkció tartozik.

58. Az ajánlatkérő álláspontja szerint a jogszerűség hiánya teljes mértékben kihat az építési anyagok minőségeire, különösen azért, mert az adott ágazatban már jól ismert, hogy az Építési és Közlekedési Minisztérium rendelete szigorúbb körülményt határoz meg a tényleges aszfaltgyártó szerepével kapcsolatban. A hatályos, közzétett építéséről szóló 12/2025. (V. 8.) ÉKM rendelet 82. § (1) bekezdés c) pontja értelmében a gyártási helyszín és a bedolgozási helyszín között hengerelt aszfalt esetén legfeljebb 80 kilométer lehet, továbbá az érintett ÉKM rendelet 86. § (1) bekezdése szerint „kivitelezési szerződés megkötésének feltétele a pontforrás működtetési engedéllyel vagy létesítési engedéllyel rendelkező gyártómű megjelölése, mint gyártási helyszín”. A 86. § (2) bekezdés a) pontja szerint a „gyártási helyszíneként megjelölt aszfalt termék beszállítása esetén pontforrás működtetési engedéllyel rendelkező gyártómű vonatkozásában a vállalkozó kivitelező igazolja az építető számára a gyártómű rendelkezésre állását, valamint a szükséges engedélyek meglétét.”

A kérelmező kereskedelmi engedéllyel nem rendelkező alvállalkozót vonna be a szerződés teljesítése során az építési anyagok beszerzésére és beszállítására, így annak jogszerűségi kérdésén túl, a minőség kérdése is kétségesse válik, mert ismeretlen gyártású, és ismeretlen származású építési anyagot szerez be a piaci és a Normagyűjteményben meghatározott érték alatt, olyan vállalkozástól, akinek kereskedelmi tevékenysége nincs nyilvántartásba véve. Az árándoklásában ezt a körülményt nem támasztotta alá megfelelően.

59. Az építési termékek forgalmazását előíró rendeletek szerint, a forgalmazónak kötelessége díjmentesen átadni előzetesen, a vásárlást megelőzően, az építési termékek teljesítménynyilatkozatát, ezzel bizonyítva annak alkalmasságát. Továbbá a forgalmazók a rendelet szerint, ezen teljesítménynyilatkozatokat a weboldalon is közzétehetik, azok ellenőrizhetőségét segítve. A beszállító honlapján ilyen dokumentáció nem lelhető fel.

Az árándoklás kérése során az ajánlatkérő részéről kifejezett kérés volt, hogy „Az ajánlattevő kötelessége az ajánlati ára megalapozottságára vonatkozó minden tény, adatot, kalkulációt ajánlatkérő rendelkezésére bocsátani ahhoz, hogy megfelelő mérlegelés eredményeként az ajánlatkérő döntést hozhasson az ajánlati ár megalapozottságáról.” A költségzakértő kifejtette, hogy megfelelő objektív körülmények (pl.: saját gyártóüzem, építési terület közvetlen közelében lévő telephely) esetén lehetséges a kérelmező által megadott építési anyagok egységárral való kivitelezése, de a kérelmező ilyen objektív körülményt, vagy bevont alvállalkozót az árándoklás során nem mutatott be. A költségzakértő felhívta a figyelmet arra, hogy a kereskedelmi engedéllyel nem rendelkező beszállító ajánlata, amelyre a kérelmező is hivatkozik, az építőanyag megnevezésében nem az aktuális szabványokban meghatározott építési termékek jelölését tartalmazza egyes esetekben. Ez szakmaiatlan ajánlatra utal. További szakmaiatlanságra utal, hogy az aszfalt tekintetében is a „kijelölt depóniá” -ra utal az ajánlat, mégpedig az aszfaltot a gyártása után, a legrövidebb időn belül kell bedolgozni, és közbeső depónia alkalmazása nem életszerű és nem is szakszerű. Az aszfaltot legtöbb esetben közvetlenül a „finisher” munkagép beönti, azonban annak adagolása szakaszos, és több időt igényelne.

A megfelelő minőségű építési anyag bizonyítására a kérelmező benyújthatott vagy megnevezhetett volna egy konkrét bányát vagy építési termék gyártóját. Illetve azok nyilvánossá tett teljesítménynyilatkozatát is benyújthatta volna, hogy igazolja a megfelelő minőségű építési anyag alkalmazását, mint anyagbemutatói dokumentáció.

A költségzakértő álláspontja, hogy az előzőekben taglalt hiányosságok, a szakmaiatlan építési anyagok ajánlatai, és a piaci és Normagyűjteményben meghatározottól alacsonyabb egységárak mellett, a kérelmező nem mutatta be megfelelően, hogy a beépíteni kívánt építési anyagok megfelelő minőségűek. A költségzakértő az árándoklást, és a kiegészítő árándoklást teljes egészében megvizsgálta, és a szerződés jogszerű teljesítésén túl nem tudott meggyőződni a piaci ár alatti építési anyagok megfelelő minőségéről sem.

60. A kérelmező észrevétele kapcsán előadta az ajánlatkérő, hogy a költségzakértő nem ért egyet a kérelmezővel, mivel az építési beruházáshoz szükséges anyagok egységára tekintetében nem került minden tény és információ megfelelően alátámasztásra. A költségzakértő álláspontja, hogy az építési normagyűjtemény (ÉNGY) és a piaci árak alatti egységárak az vagy egyedi objektív körülmény esetén áll fenn, vagy minőségbeli különbségből. A kérelmező olyan objektív egyedi körülményt nem mutatott be, amely a magyarázza az építési normagyűjtemény (ÉNGY) és a piaci árak alatti egységárakat.

Az ajánlatkérő idézte a magyar építészetéről szóló 2023. évi C. törvény a 4. § (1) bekezdésének e) és f) pontját. Rögzítette, hogy a kérelmező és az építési anyagot szolgáltató Kft. közhiteles adatbázis szerint rendelkezik ISO 9001 tanúsítvánnyal, amely a megfelelő minőség biztosítás érdekében a teljes beszállítói láncot felügyelete alatt kell tartsa és értékelni kell azokat. A költségzakértő közhiteles adatbázisokat alkalmazva megvizsgálta az árándoklásokat, és nem talált olyan objektív tény vagy ráutaló jelet, hogy a kérelmező, vagy a neki beszállító Kft. rendelkezik építési anyagok gyártására vonatkozó megfelelő telephellyel, vagy cégmérleg szerint rendelkezik

a teljes beruházásra vonatkozó felhalmozott építőanyaggal. Továbbá a kérelmező és az általa megjelölt Kft. a céginformációk szerint kapcsolt vállalkozásnak minősülnek, mivel a kérelmező ügyvezetője megegyezik a Kft. tulajdonosával. A szokásos piaci ár meghatározásával összefüggő nyilvántartási kötelezettségről szóló 32/2017. (X. 18.) NGM rendelet szerint a kapcsolt vállalkozásoknak nyilvántartást kell vezetnie az azonos területen lévő ügyleteikről. Így a kérelmező kellő információval bírhatott a Kft. által biztosított építőanyagok beszállítóiról vagy gyártóiról.

A társasági adóról és az osztalékadóról szóló 1996. évi LXXXI. törvény értelmében, jelen esetben a kérelmezőnek további adót is kell fizetni, ha a piaci ártól eltérő módon szerzi be a kapcsolt vállalkozáson keresztül a szükséges építőanyagokat, amely összeg az árindoklásban nem került feltüntetésre. A kérelmező objektív módon nem támasztotta alá, hogy miként is kivitelezhető a beruházás az építési normagyűjtemény (ÉNGY) és a piaci árak alatti egységárak alkalmazásával. Az építőanyagok egységárának alátámasztására csak a kapcsolt vállalkozásának ajánlatára hivatkozik. A kérelmező az árindokolásban és a kiegészítő árindokolásban nem mutatta be az ajánlati ára megalapozottságára vonatkozó minden tény, adatot, kalkulációt. A költségszakértő egyértelmű álláspontja, hogy piaci ár alatti építőanyag beszerzése kihatással van az építési beruházás minőségre, amelyet a 2023. évi C. törvény kifejezetten megkövetel. A költségszakértő és az ajánlatkérő a bírálat során nem alkalmazta a 12/2025. (V. 8.) ÉKM rendeletet.

61. Az ajánlatkérő előadta továbbá, hogy az árindoklaskérés során megfogalmazta, hogy „az ajánlattevő kötelessége az ajánlati ára megalapozottságára vonatkozó minden tény, adatot, kalkulációt ajánlatkérő rendelkezésére bocsátani ahhoz, hogy megfelelő mérlegelés eredményeként az ajánlatkérő döntést hozhasson az ajánlati ár megalapozottságáról.”

A kérelmező a piaci ár alatti építőanyagok egységárak megalapozottságát olyan gazdasági szervezet ajánlatával tette meg, amellyel kapcsolt vállalkozásban van, és ezen túlmenően közhiteles adatbázis szerint nem rendelkezik az építőanyagok gyártására vonatkozólag sem engedéllyel, sem megfelelő telephellyel. Ezen felül ezen gazdasági szervezet az építőanyagokra vonatkozó kereskedelmi tevékenységet jegyző közhiteles adatbázisban sem szerepel. A kérelmező és az építőanyagot beszállító Kft. a közhiteles adatbázis szerint rendelkezik ISO minősítésekkel, amely biztosítani kívánja a megfelelő minőségű és minősítésű alapanyag használatát és beépítését úgy, hogy annak teljes életútja nyomon követhető. Az általuk megajánlott építőanyagok nyomon követhetősége, eredete nincs dokumentációval alátámasztva (pl. gyártó) a tanúsítványok ellenére. Azonban a kérelmező az árindoklása során nem jelölte meg sem a rövid beszállítási és bedolgozási idővel rendelkező építőanyagok, sem a hosszú felhasználási idővel rendelkező építőanyagok pontos származását vagy gyártóját és minőségét, vagy egyéb az ajánlati árat megalapozó tény, miközben a kérelmező és az ajánlatát alátámasztó beszállító tulajdonosi köre azonos. Az Építési és Közlekedési Minisztérium a 2025. évben kiadott közutak építéséről szóló rendeletében, a szakmai szervezetek ajánlására, meghatározták azt, hogy szerződésekben előre jelöljék ki a közutak építőanyag gyártóit, hogy a megfelelő minőséget biztosítsák.

A kérelmező az árindoklás során nem támasztotta alá objektív tényekkel, hogy az általa megajánlott piaci ár alatti építőanyagok egységárai fedezik a beépíteni kívánt anyagok minőségi követelményeit, mivel származásuk bizonytalan.

62. A harmadik érvénytelenségi indok, a Jogalap nélküli tevékenység végzése az Útépítési tevékenységgel kapcsolatban előadta az ajánlatkérő, hogy a kérelmező által megnevezett, a szerződés teljesítésébe bevonni kívánt Bt. a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara által üzemeltetett Kivitelezői Nyilvántartó rendszer jelenlegi, vagyis az előzetes vitarendezési kérelem benyújtásának napján az alábbi adatok vannak feltüntetve: A Bt. státuszát 2025. március 27-én egy napra „eltöltöttra” változtatta a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara. A ténylegesen végzett építőipari tevékenységi köreiben a 421101 – Útépítési tevékenységi kör bejegyzése csak 2025. május 12-én, vagyis az előzetes vitarendezési kérelem benyújtásának napján történt meg. A Bt. ténylegesen végzett tevékenységi körrel nem rendelkezett az ajánlat benyújtásának időpontjában,

sem az ajánlat bírálati szakaszában, sem az összegzés megküldésének napján sem. A ténylegesen végzett építőipari tevékenységi kör bejelentése az érintett Kamaránál nem csupán csak egy jelentkezési lap kitöltése, hanem a Kamarai törvényben meghatározott feltételeknek is teljesülnie kell a jelentkező cégre vonatkozóan. Ezen feltételeknek való megfelelést az ajánlatkérő közhiteles adatbázist alkalmazva ellenőrizte.

A Kbt. 69. § (11) bekezdése szerint „Nem kérhető igazolás benyújtása, ha az ajánlatkérő az Európai Unió bármely tagállamában működő, – az adott tagállam által az e-Certis rendszerben igazolásra alkalmas adatbázisként feltüntetett – ingyenes elektronikus adatbázisba belépve közvetlenül hozzájuthat az igazoláshoz vagy egyéb releváns információhoz. Nem magyar nyelvű nyilvántartás esetén az ajánlatkérő kérheti a releváns igazolás vagy információ magyar nyelvű fordításának benyújtását. A magyarországi nyilvántartások közül a hatósági nyilvántartások, valamint a külön jogszabályban nevesített nyilvántartások tekintendők az igazolás benyújtásának kiváltására alkalmas nyilvántartásnak. A magyarországi ilyen nyilvántartások listájának az e-Certis rendszerben való közzétételéről a Közbeszerzési Hatóság gondoskodik.”

Továbbá a költségszakértő álláspontja az, hogy a Kbt. 126. § (2) bekezdése szerinti hiánypótlással való orvoslás nem terjed ki az adott ajánlat jogszerű teljesítéséhez szükséges, és az ajánlat benyújtásának időpillanatát követő új engedély beszerzésére vagy új jogosultság megszerzésére.

63. A kérelmező előzetes vitarendezési kérelmében előadott érvelése nem helytálló, mivel sem a kérelmező, sem a bevont Bt. alvállalkozó nem rendelkezett az ajánlat benyújtásának idejében, továbbá a bírálat megküldésének időpontjában megfelelő bejelentéssel a tárgyi tevékenységi kör tekintetében. A kérelmező azon állítása nem helytálló, hogy „a MKIK kivitelezői nyilvántartása a magyar építészettről szóló 2023. évi C. tv. és a kapcsolódó végrehajtási rendeletek alapján kizárólag tájékoztató jellegű adatokat tartalmaz a vállalkozások bejelentett tevékenységi köreiről.” A magyar építészettről szóló 2023. évi C. törvény 69. § (1) bekezdése szerint „Aki üzletszerű gazdasági tevékenységként építőipari kivitelezési tevékenységet (a továbbiakban: vállalkozó kivitelezői tevékenység) kíván folytatni, annak rendelkezni kell az e törvény felhatalmazása alapján kiadott kormányrendeletben meghatározott feltételekkel és köteles az erre irányuló szándékát a névjegyzéket vezető szervnek bejelenteni.” A 2023. évi C. törvény 69. § (4) bekezdésében meghatározott esetek sem állnak fent, így az adott kivitelezői tevékenységet nem folytathat. A szolgáltatási tevékenység megkezdésének és folytatásának általános szabályairól szóló 2009. évi LXXVI. törvény 12. § (2) bekezdése szerint „Ha jogszabály előírja, hogy a tevékenység folytatására irányuló szándékát a szolgáltató köteles az ott meghatározott, a szolgáltatás felügyeletét ellátó hatóságnak bejelenteni”. Az építőipari kivitelezési tevékenységet szabályozó 191/2009. (IX. 15.) kormányrendelet a kivitelezőre vonatkozó előírása a 12. § (1) bekezdés a) pontja szerint „Építőipari kivitelezési tevékenységet – a Méptv. 188. § (4) bekezdésében foglaltakon túlmenően – a vállalkozó kivitelező akkor vállalhat, ha a vállalkozó kivitelezői tevékenységre jogosultak névjegyzéke a vállalkozó kivitelezőre vonatkozóan tartalmazza a vállalt tevékenységet.” A Ptk. 6:64. § az ajánlati kötöttségre vonatkozó előírása értelmében a kérelmező által bemutatott alvállalkozó olyan tevékenységre vállalt kötelezettséget, amely tevékenységre nem jogosult. Összeségében a fent bemutatott jogszabályok mindegyike azt írják elő, hogy a tevékenységi szándék és kötelezettség vállalás előtt, (ajánlatadás előtt) kell a névjegyzéki és bejelentési kötelezettségnek eleget tenni.

64. A MKIK kivitelezői nyilvántartás tényleges végzett tevékenységi kör feltüntetése nem csupán egy egyszerű bejelentés, hanem feltételekhez kötött pl.: megfelelő szakemberek, tevékenység végzéséhez alkalmas telephely, tevékenységre vonatkozó felelősségbiztosítás. Ezeket a 191/2009. Korm. rendelet 35. §-a írja elő, és a 39. § szerint a MKIK ellenőrzi. A fentiek értelmében a kérelmező azon állítása nem helytálló, hogy „az MKIK nyilvántartásában a „ténylegesen végzett építőipari kivitelezési tevékenységi kör” mezőre vonatkozóan az útépitési tevékenység bejelentése egy adminisztratív aktusként minden további feltétel vizsgálata és igazolása nélkül megtehető, amelyet a vállalkozás a tevékenység tényleges megkezdése előtt

bármikor jogszerűen megtehet”. A bevont alvállalkozó a tevékenységi körébe és a tényleges végzett bejelentett építőipari kivitelezési tevékenységi körébe az 421101-Útépítési tevékenységi kör 2025. május 12-én került bejegyzésre, és azelőtt nem volt erre jogosultsága. Így az eljárás bírálati szakaszban meghozott döntés jogszerű volt.

65. A kérelmező észrevétele kapcsán előadta az ajánlatkérő, hogy a költségszakértő az árándokolásban foglalt egységárak vizsgálata során meg kívánt győződni arról, hogy azok megfelelően alátámasztottak és az építési beruházás sikerességét nem befolyásolja. Azonban a kérelmező árándokolásában olyan gazdasági szereplő árajánlata és hivatkozása szerepel, aki jogszerűen nem végezheti az ágazatban lévő adott tevékenységet, továbbá az piaci ár alatti értékeket tartalmaz.

A kérelmező azzal érvelt, hogy a közte és a megjelölt Bt. között tényleges szerződés és megállapodás nincs a munka elvégzésére vonatkozólag, azonban a kérelmező a munka elvégzését piaci ár alatti egységár magyarázatára azzal érvelt az árándokolásban, hogy azt a Bt. ajánlata alapján kalkulálta. Az árándoklása szerint: „Az építési anyagköltség és bedolgozás költségét a mellékletben csatolt táblázat tartalmazza”. Az árándokolásban bemutatott .xlsx fájlokban minden munka tételekhez tartozó számításnál, amelyre a Bt.-től kapott árajánlatot, azt a megjegyzést használja a kérelmező, hogy „A költségvetés szerinti kalkulációja aBt.-től kért ajánlat alapján”.

A kérelmező csak a jogorvoslati kérelmében adja elő, hogy „...a Bt. bevonása adott feladat vállalására vonatkozó megállapodás, amely tényleges kötelezettségvállalást eredményezne, még nem jött létre”, azonban az árándokolás és a kiegészítő árándokolásban az adott munkatételekre elvégzésére a Bt.-t jelölte meg.

66. A kérelmező állítása nem helytálló, hogy a „névjegyzékben való szereplés követelményén felül a bejelentéshez kötött útépítési tevékenység nyilvántartásba vétele megtörtént-e, nincs jelentősége.” Az ajánlatkérő idézte a magyar építészetéről szóló 2023. évi C. törvény 69. § (1) bekezdését és a szolgáltatási tevékenység megkezdésének és folytatásának általános szabályairól szóló 2009. évi LXXVI. törvény 12. § (2) bekezdését. A MKIK kivitelezői nyilvántartásban a ténylegesen végzett tevékenységi kör feltüntetése nem csupán egy egyszerű bejelentés, hanem feltételekhez kötött pl.: megfelelő szakemberek, tevékenység végzéséhez alkalmas telephely, tevékenységre vonatkozó felelősségbiztosítás. Ezeket a 191/2009. Korm. rendelet 35. § írja elő, és a 39. § szerint a MKIK ellenőrzi.

67. Az ajánlatkérő a bírálat során helyesen járt el, mert a közbeszerzési eljárás során a beruházás megvalósulása jogszerűtlenül történne meg, ha a Bt., mint árándokolásban megnevezett társaságot nem ellenőrizték volna, és az jogalap nélkül végez kivitelezési tevékenységet. Az ajánlat megalapozottsága továbbá megkérdőjelezhető, hogy miként kerülnek kivitelezésre azok a munkatételek, amelyekre a kérelmező piaci ár alatti egységárral kalkulált a Bt. ajánlata szerint. A költségszakértő álláspontja szerint, ha ezek a tételek építési normagyűjteményben meghatározott árakat tartalmaznának, vagy több hasonló összegű ajánlattal alátámasztásra került volna, akkor elfogadható lenne.

68. Az ajánlatkérő előadta továbbá, hogy a kérelmező olyan gazdasági szervezet ajánlatára hivatkozott az ajánlata során, amely szervezet jogszerűen az útépítési tevékenységet az MKIK közhiteles adatbázisa értelmében csak 2025.05.12. dátumot követően végezhet. A szolgáltatási tevékenység megkezdésének és folytatásának általános szabályairól rendelkező 2009. évi LXXVI. törvény értelmében az alvállalkozó ajánlatot nem is tehetett volna. A bevont Bt. alvállalkozó az árándoklásban benyújtott dokumentumok szerint 2024.12.12-én olyan tevékenységre vállalt kötelezettséget, amelyet jogszerűen nem végezhet.

Az ajánlatkérő és a költségszakértő az ajánlatok vizsgálatát még az előbb említett dátum előtt vizsgálta, és jogszerűen járt el, amikor döntését meghozta. Mivel előre nem látható az, hogy a

kérelmező által bevont alvállalkozó mikor teljesíti a rendeletekben meghatározott tényleges kivitelezési tevékenységi körökre vonatkozó előírást, amelyet a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara ellenőriz és tart nyilvántartásban.

69. A Jogonalap nélküli tevékenység végzése a Megvalósulási terv kapcsán megjelölt érvénytelenségi indok tekintetében az ajánlatkérő hivatkozott a Hajdú-Bihar Vármegyei Kereskedelmi és Iparkamara 2928-1/2024./02.08 számú tájékoztatójára, amely szerint: „Kamarai Nyilvántartó Rendszer (KNYR) kivitelezői regisztráció oldalán lekérdezettek esetében a rendszer mindenekelőtt feltünteti a cég vagy EVNY nyilvántartásba regisztrált vállalkozás (építőipari kivitelezéssel kapcsolatos) bejegyzett tevékenységi köreit. Ebben az adott cég cégkivonatában szereplő valamennyi építőipari szempontból releváns tevékenység szerepel, függetlenül attól, hogy azt a vállalkozás valóban végezni fogja-e vagy sem. Ez a felsorolás tehát a cégek cégkivonatában feltüntetett egyéb tevékenységi körökhöz hasonlóan pusztán az egyes szolgáltatások ellátásának az elméleti lehetőségét biztosítja, mindazonáltal szükséges előfeltétele a további kategóriának, mivel az ezen körben fel nem tüntetett tevékenységet nem lehet a ténylegesen végzett kategóriában mégis szerepeltetni.

A vállalkozás/vállalkozó által ténylegesen végzett - bejelentett - építőipari kivitelezési tevékenységi körei – kategóriában azokat a tevékenységeket kell regisztrálni, amelyek vonatkozásában a vállalkozás a bejelentéstől fogva ténylegesen kivitelezői tevékenységet kíván végezni. Ha tehát az adott vállalkozás az »útépítés« tevékenységet csak a bejegyzett körben szerepelteti, a bejelentettek között viszont nem, úgy ezen kivitelezői munkák ellátásához a ténylegesen végzett - bejelentett - tevékenységeihez fel kell vennie a 421101 Útépítési tevékenységet is.

70. A kérelmezőnek a 2025. január 21-én megküldött árándokolás kérsben az ajánlatkérőnek határozott kérése volt, hogy mutassa be a teljesítés során igénybe venni kívánt személyek kapcsán felmerülő költségeket, valamint térjen ki a teljesítéshez szükséges feladatok ismertetésére, az egyes feladatok ellátásához szükséges személyi és tárgyi feltételekre, az építési beruházás gazdaságosságára.

Az ajánlatkérő idézte a magyar építészetéről szóló 2023. évi C. törvény tervezőkre vonatkozó 68. §-át, amely szerint: „...az építési folyamat során az építőipari kivitelezési tevékenység végzéséhez szükséges építészet-műszaki tervezési, valamint építésügyi műszaki szakértői tevékenységet az folytathat, aki rendelkezik a névjegyzéket vezető szerv engedélyével (a továbbiakban: tervezői és műszaki szakértői jogosultság). A névjegyzéket vezető szerv az engedélymegadásával egyidejűleg névjegyzékbe veszi a jogosultságot szerzett természetes személyt vagy kormányrendelet szerinti szakmagyakorlást folytató céget.”

Idézte az építésügyi és az építésüggyel összefüggő szakmagyakorlási tevékenységekről szóló 266/2013. (VII. 11.) Korm. rendelet 15. § (3) bekezdés c) pontját, amely szerint: „Az (1) bekezdésben foglaltakon túlmenően jogosultsággal végezhető a megvalósulási terv készítése.”

A kérelmező benyújtotta egy Tervező Bt. ajánlatát, ami csak a forgalomtechnikai tervek vonatkozásban, megvalósulási tervre nem. A Magyar Mérnöki Kamara által üzemeltetett nyilvántartásban ez a Tervező Bt. szerepel, és egy tagja van: K.T., aki a következő jogosultságokkal rendelkezik: MV-KÉ - Közlekedési építmények építési-szerelési munkáinak felelős műszaki vezetése, KÉ-KK - Közúti építmények közlekedésmérnöki tervezési részszakterület. Az ajánlatkérő idézte a 266/2013. (VII. 11.) Korm. rendelet 1. melléklet (feladatok, amelyeket az adott szakterületi jogosultsággal lehet végezni) II. táblázat (Szakma Építészet-műszaki tervezés) 10. sorát a KÉ-KK jogosultsággal végezhető feladatokról, amely szerint: „Valamennyi közút forgalomszabályozásának, forgalomirányításának tervezése. Közúti üzemi létesítmények és működtetésük tervezése.”

A kérelmező által megjelölt tervezőnek nincs jogosultsága közút tervezésére vagy megvalósulási terv készítésére, csak forgalomirányítási tervezésre.

71. A kérelmező által benyújtott árendokolásban és kiegészítő árendokolásban bemutatott alvállalkozókat és szakembereket a költségvetés szakértő megvizsgálta, és ellenőrizte a Magyar Mérnöki Kamara közhiteles adatbázisában. A kérelmező külön kérés ellenére sem mutatta be a szerződés jogszerű teljesítésére vonatkozóan azt a szakembert, aki a költségvetés „Megvalósulási terv” tételét készítené el. Amennyiben a kérelmező előzetes vitarendezési kérelmének helyt adott volna az ajánlatkérő, és nyertes ajánlattevőként hirdette volna ki a kérelmezőt, úgy a szerződés teljesítése jogalap nélkül valósulna meg.

72. A kérelmező észrevétele kapcsán előadta az ajánlatkérő, hogy a kérelmező álláspontja nem helytálló, hogy az ajánlatkérő nem kérte a megvalósulási terv készítőjének bemutatását. Idézte az árendokoláskérés két részletét, amely szerint: „teljesítés során igénybe venni kívánt személyek (pl. szakmunkások, az ajánlat felolvasólapján szereplő építésvezető szakemberek, felelős műszaki vezető, stb.) munkabér, bérjellegű ráfordításai” és „a „teljesítéshez szükséges feladatok ismertetésére, az egyes feladatok ellátásához szükséges személyi és tárgyi feltételekre, az építési beruházás gazdaságosságára”. A megvalósulási terv készítésére vonatkozólag alkalmassági követelmény nem került meghatározásra, mert annak készítését mindenkor is csak tervező végezheti. A tervező olyan természetes személy, aki a törvényben foglaltaknak megfelelő képzettséggel és jogszabályban meghatározott jogosultságnak kell rendelkezni. A megvalósulási terv készítésére vonatkozóan idézte az építésügyi és az építésüggyel összefüggő szakmagyakorlási tevékenységekről szóló 266/2013. (VII. 11.) Korm. rendelet 15. § (3) bekezdés c) pontját. A megvalósulási terv készítése tervezési feladat, amely csak tervezői jogcímmel készíthető, mely együtt jár a tervezői felelősségvállalással is, így az adott munka összegének nagyságrendjétől függetlenül felelősségteljes munkarész. Az ajánlati árnak jelentős részét nem teszi ki, viszont a megvalósulási terv a kivitelezési dokumentáció része, valamint az ajánlatkérő és a támogató szerv közötti elszámolás lényeges részét képezi, így összegtől függetlenül is a teljes projekt sikeressége függ tőle.

Közhiteles adatbázis nem tartalmaz olyan adatot, amely alátámasztaná, hogy a kérelmező saját maga foglalkoztatna megvalósulási terv készítésére jogosult tervező személyt. Az árendokolásban bemutatott .xlsx fájlban, mint „általános kivitelezési költség” kategóriában szerepel, azonban pontos összeg vagy ajánlat nem tartozik hozzá. A kérelmező az árendokolásban csak olyan alvállalkozót és annak tervezőjét mutatta be, akik csak a forgalomkorlátozási tervek készítésére adtak ajánlatot. Továbbá a tervező jogosultságát megvizsgálva a közhiteles adatbázisban, megvalósulási tervre vonatkozólag nincs is jogosultsága, így később sem vonható be. A kérelmező az árendokolásban és a kiegészítő árendokolásban nem mutatott be olyan tervező személyt, vagy bármilyen objektív okot, hogy alátámassza az árendokolásban meghatározott árakat.

73. Az ajánlatkérő előadta továbbá, hogy a kérelmező az árendoklását 2025.01.28-án küldte meg, amely több pdf dokumentációt és az árképzésének mechanizmusát bemutató .xls fájl tartalmazott. Az xls fájlban a kérelmező a költségvetési tételek szerinti bontásban, tételesenként mutatta be a munkafolyamatok munkadíjának felépítését. Azokat a tételeket, amelyet saját kapacitású munkaerővel végez el, ott bemutatta a szakmai összetételt a táblázat O oszlopában (pl.: gépkezelő, tdk. vezető, betanított munkás), és a munkafolyamathoz tartozó emberek számát az N oszlopban. A munkafolyamathoz tartozó normatívát, vagyis a „Munkaóra/óra” értéket a P oszlopban tüntette fel, valamint a hozzá tartozó rezsioradíjat a Q oszlopban tüntette fel. Ezek szorzata adja ki a munkafolyamathoz tartozó munkadíj önköltségét. Azokhoz a munkafolyamatokhoz, amelyet nem saját kapacitásból, hanem alvállalkozó bevonásával kíván megvalósítani, ott feltüntette az alvállalkozói teljesítést.

pl.: A 8. tételhez „Ideiglenes forgalomtechnikai terv készítése és táblák kihelyezése munkafolyamat tételhez kalkulált saját kapacitású embert táblák kihelyezésére, és megjelölte a tervet készítő alvállalkozót is az alábbi szöveggel: „A költségvetés szerinti IFK terv készítésének kalkulációja a K.-T. Bt.-től kért ajánlat alapján”. Ebben az esetben az mellékletben található

alátámasztó pdf. dokumentációban fellelhető az alvállalkozói árajánlat, és ellenőrizhető a jogosultság is.

A Kérelmező a 4. tételhez tartozó „Megvalósulási tervek” munkafolyamathoz az alábbi szövegezést írta: „A tétel költségeivel az "Általános kivitelezési költségek" soraiban kalkuláltunk!” Ezen szövegezést 1. és 3-7. tételig alkalmazta és a tételekhez Díj egységárat és Díj összesen értéket meghatározott a H és J oszlopokban tüntette fel, viszont nem jelölt hozzá szakembert vagy alvállalkozót. A táblázat C11 és C15 sora tartalmazza az „Általános kivitelezési költségek” tétel szövegezését, és a I11 sor pedig az egyösszegű értéket, amellyel tovább kalkulált az ajánlat végösszegében, azonban az nem tartalmaz sem személyek számát, munkabér kalkulációt vagy alvállalkozói megjelölést az 1. és 3-7. tételig.

A bemutatott xls táblázat és az alátámasztó dokumentációk nem tartalmazzák a Megvalósulási terv készítéséhez tartozó, az árindoklásban kért „munkabér, bér jellegű ráfordításai (az élőmunka-ráfordítás mértéke)” összeget. Közhiteles adatbázisokban nem szerepel, hogy a kérelmező a 266/2013. (VII. 11.) Korm. rendelet szerinti és a Magyar Mérnöki Kamarai tagsággal rendelkező munkavállalót, aki jogosult a törvényben előírt, vagyis az adott tevékenységre vonatkozó megvalósulási terv készítésére.

A kérelmező az árindoklásában külön kérés ellenére sem támasztotta alá a Megvalósulási terv készítésére vonatkozó „munkabér, bér jellegű ráfordításai (az élőmunka-ráfordítás mértéke)” összeget, amely munkafolyamat a hatályos jogszabályok értelmében csak olyan személy végezhet, aki Kamarai nyilvántartásban szerepel.

Mivel az ajánlatkérő az árindoklás kérésében már feltette az erre vonatkozó kérdését, így megismételt kérdést nem tehetett fel.

74. A fentiek alapján az ajánlatkérő jogszerűen járt el a bírálóknál, mert a kérelmező nem tudta objektív módon alátámasztani az ajánlatában foglalt árat.

75. Az érdekelt észrevételt nem tett, csak részvételi szándékát jelezte.

A Döntőbizottság döntése és annak indokai

76. Az ajánlatkérő tárgybani közbeszerzési eljárását az 1-5. részek tekintetében a 2024. november 25-én feladott hirdetményvel indította meg, így a jogorvoslati eljárásban az akkor hatályos Kbt. szabályai alkalmazandók.

77. A kérelmező jogorvoslati kérelmében az ajánlatának érvénytelenné nyilvánítását sérelmezte a közbeszerzési eljárás 1-5. részek tekintetében. Az ajánlatkérő a Kbt. 73. § (2) bekezdés alapján nyilvánította érvénytelenné a kérelmező ajánlatát, mert ajánlatkérő szerint a kérelmező ajánlata aránytalanul alacsony ellenszolgáltatást tartalmaz. A kérelmező ezt vitatta.

78. A kérelmező az aránytalanul alacsony ára vonatkozásában benyújtott indokolását és kiegészítő indokolását üzleti titokká nyilvánította, így a Döntőbizottságnak ennek figyelembevételével kellett eljárnia, az indokolásban és kiegészítő indokolásban szereplő adatok a jogorvoslati eljárásban, így a határozatban nem szerepelnek.

A Kbt. 145. § (1) bekezdése szerint a Közbeszerzési Döntőbizottság eljárására az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) rendelkezéseit kell alkalmazni e törvény, valamint az e törvény felhatalmazása alapján alkotott végrehajtási rendelet kiegészítő vagy eltérő rendelkezéseinek figyelembevételével.

Az Ákr. 27. § (2) bekezdés szerint a hatóság gondoskodik arról, hogy a törvény által védett titok és törvény által védett egyéb adat (a továbbiakban együtt: védett adat) ne kerüljön nyilvánosságra, ne juthasson illetéktelen személy tudomására, és e védett adatok törvényben meghatározott védelme a hatóság eljárásában is biztosított legyen.

79. A Döntőbizottság a döntése meghozatala során az alábbi rendelkezésekre volt alapvetően figyelemmel.

A Kbt. 2. § (1)-(4) bekezdései szerint:

- (1) A közbeszerzési eljárásban az ajánlatkérő köteles biztosítani, a gazdasági szereplő pedig tiszteletben tartani a verseny tisztaságát, átláthatóságát és nyilvánosságát.
- (2) Az ajánlatkérőnek esélyegyenlőséget és egyenlő bánásmódot kell biztosítania a gazdasági szereplők számára és arányos módon kell eljárnia a közbeszerzési eljárás során.
- (3) Az ajánlatkérő és a gazdasági szereplők a közbeszerzési eljárásban a jóhiszeműség és a tisztesség követelményeinek megfelelően kötelesek eljárni. A joggal való visszaélés tilos.
- (4) Az ajánlatkérőnek a közpénzek felhasználásakor a hatékony és felelős gazdálkodás elvét szem előtt tartva kell eljárnia.

A Kbt. 69. § (1)-(2) bekezdései szerint:

- (1) Az ajánlatok és részvételi jelentkezések elbírálása során az ajánlatkérőnek meg kell vizsgálnia, hogy az ajánlatok, illetve részvételi jelentkezések megfelelnek-e a közbeszerzési dokumentumokban, valamint a jogszabályokban meghatározott feltételeknek.
- (2) Az ajánlatkérő köteles megállapítani, hogy mely ajánlat vagy részvételi jelentkezés érvénytelen, és hogy van-e olyan gazdasági szereplő, akit az eljárásból ki kell zárni. Az ajánlatkérő a bírálat során az alkalmassági követelmények, a kizáró okok és a 82. § (5) bekezdése szerinti kritériumok előzetes ellenőrzésére köteles az egységes európai közbeszerzési dokumentumba foglalt nyilatkozatot elfogadni, valamint minden egyéb tekintetben a részvételi jelentkezés és az ajánlat megfelelőségét ellenőrizni, szükség szerint a 71-72. § szerinti bírálati cselekményeket elvégezni.

A Kbt. 72. § (1)-(4) bekezdései szerint:

- (1) Az ajánlatkérő az értékelés szempontjából lényeges ajánlati elemek tartalmát megalapozó adatokat, valamint indokolást köteles írásban kérni és erről a kérésről a többi ajánlattevőt egyidejűleg, írásban értesíteni, ha az ajánlat a megkötni tervezett szerződés tárgyára figyelemmel aránytalanul alacsony összeget tartalmaz az értékelési szempontként figyelembe vett ár vagy költség, vagy azoknak valamely önállóan értékelésre kerülő eleme tekintetében.
- (2) Az ajánlatkérő figyelembe veheti az olyan objektív alapú indokolást, amely különösen
 - a) a gyártási folyamat, az építési beruházás vagy a szolgáltatásnyújtás módszerének gazdaságosságára,
 - b) a választott műszaki megoldásra,
 - c) a teljesítésnek az ajánlattevő számára kivételesen előnyös körülményeire,
 - d) az ajánlattevő által ajánlott áru, építési beruházás vagy szolgáltatás eredetiségére,
 - e) a 73. § (4) bekezdése szerinti környezetvédelmi, szociális és munkajogi követelményeknek való megfelelésre, vagy
 - f) az ajánlattevőnek állami támogatások megszerzésére való lehetőségére vonatkozik.
- (3) Az ajánlatkérő az indokolás elfogadhatóságának megítéléséhez – ha az elfogadhatóság kétséges – további kiegészítő indokolást kérhet az ajánlattevőtől, a többi ajánlattevő egyidejű értesítése mellett. Az ajánlattevő kötelessége az ajánlati ára megalapozottságára vonatkozó minden tényt, adatot, kalkulációt az ajánlatkérő rendelkezésére bocsátani ahhoz, hogy megfelelő mérlegelés eredményeként az ajánlatkérő döntést hozhasson az ajánlati ár megalapozottságáról. Az ajánlatkérő köteles érvénytelennek nyilvánítani az ajánlatot, ha a közölt információk nem indokolják megfelelően, hogy a szerződés az adott áron vagy költséggel teljesíthető.
- (4) Nem megfelelő az indokolás különösen, ha megállapítható, hogy az ajánlat azért tartalmaz aránytalanul alacsony árat vagy költséget, mert nem felel meg a 73. § (4) bekezdése szerinti környezetvédelmi, szociális és munkajogi követelményeknek. Az ajánlatkérő az ajánlat

megalapozottságának vizsgálata során ennek megítéléséhez az adott ágazatban kötelezően alkalmazandó irányadó munkabékekről is tájékoztatást kérhet az ajánlattevőtől.

A Kbt. 73. § (2) bekezdés szerint:

(2) Az (1) bekezdésben foglaltakon túl az ajánlat érvénytelen, ha aránytalanul alacsony ellenszolgáltatást vagy más teljesíthetetlen feltételt tartalmaz [72. §].

80. A Döntőbizottság a közbeszerzési eljárás 1-5. részek tekintetében benyújtott jogorvoslati kérelem nyomán azt vizsgálta, hogy az ajánlatkérő által a kérelmező ajánlatának érvénytelenné nyilvánítása kapcsán az összegezésben megjelölt Kbt. 73. § (2) bekezdés szerinti érvénytelenségi ok, annak körében az ajánlatkérő által megjelölt érvénytelenné nyilvánítási indokok fennállnak-e a kérelmező ajánlatával szemben.

81. A kérelmező helyesen hivatkozott arra, hogy az összegezésben rögzített érvénytelenségi indokok vizsgálhatóak a Döntőbizottság részéről, mert ebben foglalta össze az ajánlatkérő a közbeszerzési eljárást lezáró döntését a kérelmező ajánlata kapcsán. A jogorvoslati eljárásban az összegezésben rögzítettekben túli érvénytelenségi indokra való hivatkozás nem vizsgálható.

82. Az összegezésben foglalt érvénytelenné nyilvánítási indokok helytállósága az ajánlatkérői indokolásra, kiegészítő indokolásra való felhívásban foglaltak és az arra adott indokolásban, kiegészítő indokolásban foglaltak figyelembe vételével ítélték meg. Tehát fontos azt figyelembe venni, hogy az ajánlatkérő mire vonatkozóan kért indokolást, és az ajánlattevő arra adott indokolása mit tartalmazott. Ezeknek összefüggésben kell állnia az összegezésben foglaltakkal, az összegezésben lévő megállapításoknak az indokoláskérésekben foglaltakból és az arra adott indokolásokban foglaltakból kell következnie.

83. Az ajánlatkérő az összegezésben első érvénytelenné nyilvánítási indokként a Hibás rezsiorádij, önköltség számítását jelölte meg. Rögzítette az összegezésben, hogy a kérelmező a kiegészítő árándoklásában a rezsiorádij táblázatában lévő számítási hibát javította és bemutatta, hogy a rezsiorádija alacsonyabb a 44/2024. (XII.20.) az ajánlott építőipari rezsiorádij mértékéről szóló rendeletben meghatározott 6764 Ft/óra értéknél. A 44/2024 (XII.20.) ÉKM rendelet szerinti rezsiorádijat bemutató táblázat költségnemei és értékei ajánlások. Bármely építési beruházás tárgyú közbeszerzési eljárás során amennyiben bármely ajánlattevő a rendeletben lévő megnevezést és értékeket alkalmazza, akkor az árándoklás megfelelően alátámasztott, azonban ettől szabadon el lehet térni. A kérelmezőnek a kiegészítő árándoklásában szereplő azon érvelése nem helytálló, hogy „más egyedi költségsort nem szűrhet be” a saját egyedi rezsiorádij táblázatában. A kérelmező az árándoklásában nem, csupán a kiegészítő árándoklásában mutatta be, hogy az tartalmazta a 23 Ft-os „tartalék” kategóriába sorolható költségnemet, amely a táblázattal érintett tételek vonatkozásában „az előre nem látható, nem tervezhető költségek fedezetül szolgál”.

A kérelmező azon érvelése nem helytálló, hogy a rezsiorádij tekintetében külön még számolni kell a „tartalék, az előre nem látható és tervezhető költségek”-re. A rezsiorádij a teljes gazdasági tevékenység aktív munkaórára vonatkozó általános működési költséget mutatja be, és rezsiorádij kalkulálásánál minden költség előre számítható a 2023. évi C. törvény 16. § 40. pontja szerinti fogalom meghatározás alapján. A kérelmező az árándoklásában bemutatta, hogy az elvégzendő építési kivitelezés során már kalkulált tartalék összeggel, amely az adott kivitelezésre vonatkozó előre nem látható feladatok elvégzésre ad fedezetet, de az nem lehet azonos a „rezsiorádijra vonatkozó tartalékkal”.

Hivatkozott továbbá a 191/2009. (IX. 15.) az építőipari kivitelezési tevékenységről szóló kormányrendelet 3. § (6) bekezdésre: „Aránytalanul alacsony árajánlatnak minősül, ha a vállalkozó kivitelező által alkalmazott rezsiorádij alacsonyabb az Építőipari Ágazati Párbeszéd

Bizottság ajánlása alapján az építésgazdaságért felelős miniszter rendeletében megállapított minimális építőipari rezsioradíj mértékénél.”

84. A Döntőbizottság megvizsgálta, hogy a fentiekben ismertetett érvénytelenné nyilvánítási indok megalapozza-e a kérelmező ajánlatának érvénytelenné nyilvánítását.

A Döntőbizottság rögzíti, hogy automatikusan nem eredményezi az ajánlat érvénytelenségét az, ha az ajánlattevő alacsonyabb építőipari rezsioradíjjal számol, mint a mindenkor ajánlott építőipari rezsioradíj. Ezen esetben az ajánlata kapcsán árandokolást kell kérni a Kbt. 72. §-a alapján. Tárgybani esetben az ajánlatkérő ezt megtette, a kérelmezőtől árandokolást kért az árajánlata kapcsán.

85. A kérelmező által benyújtott árandokolás vizsgálata kapcsán a Döntőbizottság megállapította, hogy a kérelmező excel táblázatban bemutatta az ajánlati árát alkotó költségelemeket és azok mértékét számításokkal, melyek során minden esetben 6764.-Ft, illetve 6765.-Ft rezsioradíjjal számolt, mely elérte a 2024. december 25-től hatályos ajánlott minimális építőipari rezsioradíjat. Így a részletes árandokolása, az excel táblázatban bemutatott költségkimutatása az ajánlott minimális építőipari rezsioradíj előírásnak megfelelt.

A kérelmező árandokolásában bemutatta továbbá a rezsioradíját képező költségtételeket és azok mértékét, mely számítási hibát tartalmazott. A kérelmező kiegészítő indokolásában az ajánlatkérő előírása szerint javította a számítási hibát, mely során a rezsioradíja alacsonyabb értéket mutatott, mint amivel az árandokolásban számolt. Rögzítette, hogy a ténylegesen kalkulált rezsioradíjánál magasabb értékkel számolt az ajánlati ára kalkulálásakor, melyet bemutatott az excel táblázatban adott árandokolásában, mivel még kalkulált tartalékkal is a rezsioradíj kapcsán.

A Döntőbizottság megállapította, hogy a kérelmező bemutatta az ajánlatkérő felhívása szerint, hogy a rezsioradíja milyen költségeket tartalmaz, az abban lévő számítási hibát a kiegészítő indokolásban javította és indokát adta, hogy miért számolt magasabb rezsioradíjjal, mint a bemutatott tényleges rezsioradíja. Azon körülmény, hogy magasabb rezsioradíjjal számolt, mint a ténylegesen nála felmerülő rezsioradíj, nem eredményezi az ajánlat érvénytelenségét. Az ajánlatkérő is rögzítette az összegezésben, hogy az építőipari rezsioradíjat alkotó, a 44/2024. EKM rendeletben lévő megnevezésektől és értékektől el lehet térni, más egyedi költségsor is beszűrhető az egyedi rezsioradíj táblázatba. A kérelmező által bemutatott rezsioradíj mértékéhez hozzászámolt tartalék mérték nem jogszabálysértő, a 2003. évi C. törvény 16. § 40. pontja szerinti fogalom meghatározás alapján sem, nem zárja ki a fogalom meghatározás a további tartalékkal való kalkulálást.

A kérelmező részletes árandokolása, excel táblázatban bemutatott költségei irányadóak elsődlegesen, azzal támasztotta alá ajánlati árát, azt, hogy az aránytalanul alacsony ajánlati ára minden költséget tartalmaz. A rezsioradíj részletezése nem teszi az árandokolásban bemutatott költségkimutatást kétségessé, mivel a kérelmező ismertette, hogy a rezsioradíj kapcsán milyen költségekkel számolt, számítási hibát a kiegészítő indokolás során javította.

Értékelésre az értékelési szempontként rögzített egyösszegű nettó ajánlati ár került, a rezsioradíj önállóan nem került értékelésre, értékelési szempontként nem került előírásra.

A Döntőbizottság a fentiek alapján megállapította, hogy az ajánlatkérő által az összegezésben megjelölt első érvénytelenségi indok a kérelmező indokolása és kiegészítő indokolása alapján nem megalapozott. A kérelmező saját költségstruktúrája alapján bemutatta az értékelésre kerülő ajánlati árát alkotó költségtényezőket és a rezsioradíját alkotó költségelemeket, a rezsioradíj kapcsán végzett számítási hiba javítás, pontosítás nem hatott ki az árandokolásban excel táblázatban bemutatott részletes költségbemutásra, nem módosította az ajánlati árát.

86. A Döntőbizottság nem vizsgálta az ajánlatkérő a jogorvoslati eljárás során tett észrevételeiben hivatkozottakat a kérelmező ajánlata kapcsán a tekintetben, ami túlmutatott az összegezésben megjelölt érvénytelenségi indokon.

87. Az ajánlatkérő az összegezésben második érvénytelenné nyilvánítási indokként a Bemutatott anyagok minősége kapcsán rögzítette, hogy a kérelmező ajánlatában meghatározott egységárai jóval a piaci és az Építési Norma Gyűjteményben meghatározott egységárak alatt kerültek megjelölésre. Az ajánlatkérő meg kívánt győződni arról, hogy a tárgyi beruházáshoz felhasznált építőanyagok az alacsony ár mellett is a megfelelő minőségben kerülnek a beruházás területére és megfelelő minőségben kerülnek beépítésre. Az ajánlatkérő az összegezésben rögzítette, hogy az árindokolásban a piaci ártól jóval kedvezőbb árra azért hivatkozott a kérelmező, mert meglévő és régi kialakult beszállítói hálózattal rendelkezik. Amennyiben korábban volt már aszfaltbeszállítás, úgy azok dokumentumainak az ISO 9001 tanúsítás miatt rendelkezésre kell állniuk, mely alapján az árindokolásban és a kiegészítő árindokolásban a feltett kérdésre nyilatkozni kellett volna. Valamint a forgalmazók és a gyártók kötelesek rendelkezésre bocsátani a termékek teljesítménynyilatkozatait.

88. A Döntőbizottság a fenti érvénytelenné nyilvánítási indok alapján megállapította, hogy az ajánlatkérő azért nyilvánította érvénytelenné a kérelmező ajánlatát, mert az árindokolásban és a kiegészítő árindokolásban az ajánlatkérő által feltett kérdésre nem nyilatkozott az aszfaltbeszállítás kapcsán. Megjelölte továbbá, hogy a korábbi aszfaltbeszállítás dokumentumainak az ISO 9001 tanúsítás miatt rendelkezésre kell álljon, valamint a forgalmazók és a gyártók kötelesek rendelkezésre bocsátani a termékek teljesítménynyilatkozatait. Ezen dokumentumok kapcsán azonban nem került rögzítésre az összegezésben hiány a kérelmező részéről.

89. A Döntőbizottság megvizsgálva az ajánlatkérő indokolásadásra és kiegészítő indokolásadásra vonatkozó felhívását megállapította, hogy sem az árindokolás adásra vonatkozó ajánlatkérői felhívás, sem a kiegészítő indokolásadásra vonatkozó ajánlatkérői felhívás nem tartalmazott arra vonatkozó felhívást, hogy a kérelmező nyilatkozzon az aszfaltbeszállítás kapcsán, ehhez kapcsolódóan dokumentumokat sem kért az ajánlatkérő.

A kérelmező által hivatkozottakkal egyetértve az ajánlatkérő akkor róhatja a kérelmező hátrányára, érvénytelenségi indokként megjelölve valamely kérelmezői nyilatkozat hiányát, vagy csatolandó dokumentum hiányát, ha azt az ajánlatkérő kérte. A kérésnek egyértelműnek, kifejezettnek kell lennie az ajánlatkérő részéről a kérelmező felé.

Tárgybani esetben az ajánlatkérő nem kért az aszfaltbeszállítás kapcsán a kérelmezőtől nyilatkozatot az árindokolás kérések során, továbbá ehhez kapcsolódóan dokumentumokat sem kért az ajánlatkérő csatolni a kérelmező részéről.

Így az ajánlatkérő megállapítása, hogy az ajánlatkérő által feltett kérdésre a kérelmező nem nyilatkozott az aszfaltbeszállítás kapcsán, nem helytálló. A dokumentumok csatolásának hiánya körében nem került rögzítésre kérelmezői mulasztás.

Az ajánlatkérő által második érvénytelenné nyilvánítási indokként megjelöltek ezért nem megalapozottak, nem állnak fenn a kérelmező ajánlata kapcsán.

Ezen érvénytelenné nyilvánítási indok kapcsán is érvényesül, hogy a Döntőbizottság nem vizsgálta az ajánlatkérő által a jogorvoslati eljárás során tett észrevételeiben hivatkozottakat a kérelmező ajánlata kapcsán a tekintetben, ami túlmutatott az összegezésben megjelölt érvénytelenségi indokon.

90. Az összegezésben harmadik érvénytelenné nyilvánítási indokként jelölte meg a kérelmező ajánlata vonatkozásában az ajánlatkérő a Jogalap nélküli tevékenység végzését az Útépitési tevékenység kapcsán. Rögzítette az összegezésben, hogy a kérelmező az árindoklásában bemutatta, hogy az útépitési tevékenység (TEAOR '08 kódja: 4211) egy részét alvállalkozóval, egy Bt. bevonásával kívánja elvégezni. Az alvállalkozásba bevont Bt. a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara által vezetett kivitelezői nyilvántartó „ténylegesen végzett – bejelentett – tevékenységi kör” kategóriában nem szerepel útépitési tevékenységi kör, viszont a bemutatott árindokolásban

ezt a típusú munkát végezné (pl.: közúti tábla elhelyezés, burkolati jelek festése). A fenti előírást a Hajdú-Bihar Vármegyei Kereskedelmi és Iparkamara tájékoztatója is megerősítette.

91. A Döntőbizottság megállapította, hogy a kérelmező által az árindokolás során becsatolt árajánlatban szereplő Bt. cégkivonat szerinti tevékenységi köre kiterjed az útépitési tevékenységre, viszont a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara kivitelezői nyilvántartásában a ténylegesen végzett építőipari kivitelezési tevékenységi kör kategóriában nem tüntette fel az útépitési tevékenységet 2025. május 12-ig. A Döntőbizottság - egyetértve a kérelmezővel – megállapította, hogy a kamarai nyilvántartásba való bejelentés elmaradása a Bt. részéről önmagában nem teszi jogellenessé, lehetetlenné a tevékenység végzését figyelemmel arra is, hogy a Bt. cégkivonatában az útépitési tevékenység szerepel a tevékenységi körei között.

Az irányadó jogszabályok alapján a Döntőbizottság megállapíthatónak találta, hogy a bejelentési kötelezettség a szerződés teljesítésének megkezdéséhez szükséges, addig pótolható.

Az ajánlatkérő által az észrevételében hivatkozott magyar építészettről szóló 2023. évi C. törvény 69. § (1) bekezdése szerint „Aki üzletszerű gazdasági tevékenységként építőipari kivitelezési tevékenységet (a továbbiakban: vállalkozó kivitelezői tevékenység) kíván folytatni, annak rendelkezni kell az e törvény felhatalmazása alapján kiadott kormányrendeletben meghatározott feltételekkel és köteles az erre irányuló szándékát a névjegyzéket vezető szervnek bejelenteni.” A szolgáltatási tevékenység megkezdésének és folytatásának általános szabályairól szóló 2009. évi LXXVI. törvény 12. § (2) bekezdése szerint „Ha jogszabály előírja, hogy a tevékenység folytatására irányuló szándékát a szolgáltató köteles az ott meghatározott, a szolgáltatás felügyeletét ellátó hatóságnak bejelenteni”. Az építőipari kivitelezési tevékenységet szabályozó 191/2009. (IX. 15.) kormányrendelet 12. § (1) bekezdés a) pontja szerint, a kivitelezőre vonatkozó előírása szerint az „Építőipari kivitelezési tevékenységet a vállalkozó kivitelező akkor vállalhat, ha a vállalkozó kivitelezői tevékenységre jogosultak névjegyzéke a vállalkozó kivitelezőre vonatkozóan tartalmazza a vállalt tevékenységet.”

Az ajánlatkérő által hivatkozott jogszabályok alapján megállapítható, hogy az építőipari kivitelezési tevékenység folytatásához, vállalásához szükséges a kamarai bejelentés. Az építőipari kivitelezői tevékenység folytatása és vállalása is a szerződéskötéshez, a szerződés teljesítésének megkezdéséhez kapcsolódik.

Az ajánlatkérő is azt rögzíti észrevételében, hogy az árajánlatot adó Bt. útépitési tevékenységet a kamarai bejelentésig nem végezhet. A bejelentés a szerződés teljesítéséhez kapcsolódó kötelezettség, ami pótolható a szerződés teljesítését, az útépitési tevékenység megkezdését megelőzően. A kérelmező pótolta a kamarai bejelentést 2025. május 12-én.

92. A fentiekben kifejtettek alapján az ajánlatkérő nem megalapozottan nyilvánította érvénytelenné a kérelmező ajánlatát az összegezésben harmadik érvénytelenné nyilvánítási indokként, a Jogalap nélküli tevékenység végzése az Útépitési tevékenység kapcsán megjelölt indokban rögzítettek alapján.

A Döntőbizottság ezen érvénytelenné nyilvánítási indok esetében is csak az összegezésben megjelölt indokot vizsgálta, az ajánlatkérő által a jogorvoslati eljárás során tett észrevételeiben ezen túlmutatóan hivatkozottakat nem.

93. Az ajánlatkérő az összegezésben a Jogalap nélküli tevékenység végzése a Megvalósulási terv készítése kapcsán megjelölt érvénytelenné nyilvánítási indok szerint az árindokolások során a kérelmező nem mutatott be olyan céget vagy szakembert, aki jogosult lenne a megvalósulási tervek készítésére.

94. A Döntőbizottság a Megvalósulási terv kapcsán megállapította, hogy a kérelmező árindokolásában az árajánlatában kalkulált költségek bemutatása körében megjelölte a megvalósulás terv elkészítésének a költségét is. Az ajánlatkérő ezen túlmenően a megvalósulási tervre vonatkozóan további kérést nem intézett a kérelmező felé, sem az árindokolás kérésben,

sem a kiegészítő árandokolás kérdésben nem szerepelt arra vonatkozó felhívás, hogy a kérelmező jelölje meg, hogy mely cég vagy szakember készíti a megvalósulási terveket. Erre vonatkozó ajánlatkérői kifejezett kérdés, felhívás nem volt, így azon hiányra, hogy a kérelmező nem mutatott be olyan céget vagy szakembert, aki jogosult lenne a megvalósulási tervek készítésére, érvénytelenség nem alapítható. Az ajánlatkérő akkor róhatja a kérelmező hátrányára, érvénytelenségi indokként megjelölve valamely kérelmezői nyilatkozat hiányát, ha azt az ajánlatkérő egyértelműen, célzottan kérte.

Tárgybani esetben az ajánlatkérő nem kért a megvalósulási terv elkészítése kapcsán a kérelmezőtől nyilatkozatot az árandokolás kérések során. Így az ajánlatkérő megállapítása, hogy a kérelmező nem mutatott be olyan céget vagy szakembert, aki jogosult lenne a megvalósulási tervek készítésére, nem megalapozott.

Így az ajánlatkérő által a Jogalap nélküli tevékenység végzése a Megvalósulási terv készítése kapcsán megjelölt érvénytelenné nyilvánítási indok nem megalapozott, nem támasztja alá a kérelmezői ajánlat érvénytelenné nyilvánítását.

A Döntőbizottság ezen érvénytelenné nyilvánítási indok esetében sem vizsgálta az ajánlatkérő által a jogorvoslati eljárás során tett észrevételeiben hivatkozott további indokokat, amelyek az összegezésben nem szerepeltek.

95. A Döntőbizottság a fentiekben kifejtettek alapján megállapította, hogy a közbeszerzési eljárás 1-5. részei tekintetében az ajánlatkérő nem megfelelően állapította meg, hogy a kérelmező ajánlata érvénytelen a Kbt. 73. § (2) bekezdése alapján, az ajánlatkérő által az összegezésben megjelölt érvénytelenné nyilvánítási indokok egyike sem volt megalapozott, nem igazolta a kérelmezői ajánlat érvénytelenségét. Az ajánlatkérő így megsértette a Kbt. 73. § (2) bekezdésre figyelemmel a Kbt. 69. § (1)-(2) bekezdését a közbeszerzési eljárás 1-5. részek tekintetében.

96. A Döntőbizottság a tételes jogi jogsértésen túlmenően alapvető jogsértést nem állapított meg, mert a megállapított tételes jogi jogsértés lefedte az ajánlatkérő által megvalósított jogsértő magatartást. A kérelmező által hivatkozott többlétevényállási elemek a Döntőbizottság szerint nem indokolták a megállapított jogsértésen túlmenően alapvető jogsértés megállapítását is.

97. A Döntőbizottság a Kbt. 145. § (2) bekezdésében meghatározott hatáskörében eljárva a fenti indokok alapján a közbeszerzési eljárás 1-5. részei tekintetében a Kbt. 165. § (2) bekezdés d) pontja alapján megállapította a jogsértés megtörténtét, és a Kbt. 165. § (3) bekezdés b) pontja alapján megsemmisítette az ajánlatkérő 2025. május 7. napján kelt összegezését a kérelmező ajánlatának érvénytelenné nyilvánítása tekintetében a közbeszerzési eljárás 1-5. részeket érintően.

98. A Döntőbizottság tárgybani esetben az eset összes körülményét mérlegelve további jogkövetkezményként bírság kiszabását indokoltnak ítélte.

A Kbt. 165. § (3) bekezdés d) pontja szerint, amennyiben a Döntőbizottság határozatában jogsértést állapít meg, bírságot szabhat ki a jogsértő szervezettel vagy személlyel, valamint a jogsértésért felelős személlyel vagy a szervezettel jogviszonyban álló, a jogsértésért felelős személlyel és szervezettel szemben.

A Kbt. 165. § (4) bekezdése szerint a (3) bekezdés d) pontja szerinti bírság összege - a (11) bekezdésben foglaltak figyelembevételével - a közbeszerzési eljárás becsült értékének, illetve részajánlattétel esetében a jogorvoslattal érintett rész értékének legfeljebb 10%-a.

A Kbt. 165. § (5) bekezdés szerint ha a kérelemmel érintett jogsértéssel összefüggésben előzetes vitarendezést kérelmeztek és az ajánlatkérő a jogsértés orvoslása érdekében intézkedést nem tett, ezen jogsértés tekintetében a (3) bekezdés d) pontja szerinti bírság összege - a (11) bekezdésben foglaltak figyelembevételével - a közbeszerzési eljárás becsült értékének, illetve részajánlattétel esetében a jogorvoslattal érintett rész értékének legfeljebb 15%-a.

A Kbt. 165. § (11) bekezdése értelmében a Döntőbizottság annak eldöntésében, hogy indokolt-e a bírság kiszabása, valamint a bírság összegének megállapításában az eset összes körülményét, így különösen

- a) a jogsértés súlyát,
 - b) a közbeszerzés tárgyát és értékét,
 - c) a jogsértésnek a közbeszerzési eljárást lezáró döntésre gyakorolt befolyását,
 - d) az e törvénybe ütköző magatartásnak az adott közbeszerzés vonatkozásában történt ismételt tanúsítását,
 - e) a jogsértés megtörténte és a jogorvoslati eljárás megindítása között eltelt hosszú időtartamot,
 - f) támogatásból megvalósult beszerzés esetén azt a körülményt, ha a jogsértéshez más szerv eljárásában a támogatás visszafizetésére vonatkozó szankció kapcsolódhat
- figyelembe veszi. A bírság összegének megállapításakor figyelembe kell venni azt is, ha a jogsértés nyilvánvalóan szándékos volt.

99. A Döntőbizottság további jogkövetkezményként bírság kiszabását indokoltnak tartotta a beszerzés tárgyára, értékére figyelemmel, valamint a jogsértésnek a közbeszerzési eljárást lezáró döntésre gyakorolt befolyására tekintettel, a kérelmező ajánlatát nem megalapozottan nyilvánította érvénytelenné az ajánlatkérő.

A Döntőbizottság a bírság összegére vonatkozó döntése során az ajánlatkérő terhére értékelte, hogy a Döntőbizottság az ajánlatok bírálata körében állapított meg jogsértést, a kérelmező ajánlatát nem megalapozottan nyilvánította érvénytelenné, valamint figyelemmel volt a közbeszerzés tárgyára, értékére.

A Döntőbizottság az ajánlatkérő terhére értékelte továbbá azon körülményt, hogy a tárgyi közbeszerzési eljárással kapcsolatban korábban, D.314/20/2025. számú határozatban jogsértés megállapítása mellett bírság kiszabására is sor került.

Az ajánlatkérő javára értékelte, hogy a jogsértés reparálható. A Döntőbizottság értékelte az ajánlatkérő együttműködő magatartását és azt a körülményt, hogy nem lehetett azt megállapítani, hogy a jogsértés nyilvánvalóan szándékos volt.

A Döntőbizottság figyelembe vette, hogy a közbeszerzés támogatásból valósult meg, így a jogsértéshez más szerv eljárásában támogatás visszafizetésére vonatkozó szankció kapcsolódhat. A Döntőbizottság az eset összes körülményét figyelembe véve a fenti szempontok mérlegelését követően a rendelkező részben meghatározott alacsonyabb összegű bírságot tartotta indokoltnak.

100. A Döntőbizottság az eljárási költségek viseléséről a Kbt. 151. § (9) bekezdése, illetve az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (Ákr.) 126. § (2) bekezdés b) pontja alapján rendelkezett.

A Kbt. 151. § (9) bekezdése alapján ha a jogorvoslati ügyet lezáró érdemi határozatban a Közbeszerzési Döntőbizottság a Kbt. 165. § (2) bekezdés c)–f) pontja szerinti döntést hoz, a befizetett igazgatási szolgáltatási díj háromszázezer forintot meghaladó része a kérelmezőnek a Közbeszerzési Döntőbizottság érdemi határozatának megküldését követő 8 napon belül visszajár. Az igazgatási szolgáltatási díj összegéből háromszázezer forint ilyenkor is a Közbeszerzési Hatóság saját bevétele, amelynek viseléséről a Közbeszerzési Döntőbizottság az Ákr. szerint az eljárási költségekre vonatkozó általános szabályok szerint rendelkezik.

Az Ákr. 126. § (2) bekezdés b) pontja szerint a jogvita eljárásban a hatóság az eljárási költségek viselésére kötelezi a kérelemnek helyt adó döntés esetén az ellenérdekű ügyfelet.

101. A Döntőbizottság a jogorvoslati kérelemnek helyt adott, ezért a Kbt. 151. § (9) bekezdése alapján felhívta a Közbeszerzési Hatóság Titkárságát 1.206.474.-Ft, azaz egymillió-kétszázhatvan-négyezer forint igazgatási szolgáltatási díj visszatérítésére a kérelmező részére.

A Döntőbizottság kötelezte továbbá az ajánlatkérőt, hogy fizessen meg a kérelmezőnek 300.000.- Ft, azaz háromezer forint igazgatási szolgáltatási díjat az Ákr. 126. § (2) bekezdésének b) pontja és a Kbt. 151. § (9) bekezdésének második mondata alapján.

A kérelmező kérte ügyvédi munkadíj megtérítését. A Döntőbizottság a kért ügyvédi munkadíjból 400.000.-Ft megfizetésére kötelezte az ajánlatkérőt figyelembe véve a jogorvoslati kérelem alaposágát, illetve a jogi képviselő által kifejtett jogi tevékenység mértékét, ezen belül a beadványok megszerkesztésének időigényességét, a beadványok, nyilatkozatok számát, terjedelmét, valamint az azokban kifejezésre juttatott jogi érvelés helytállóságát.

102. A Döntőbizottság hatásköre és illetékessége a Kbt. 145. § (2)-(6) bekezdésén alapul.

103. A határozat közigazgatási perben történő elbírálását a Kbt. 170. §-a biztosítja. A Döntőbizottság tájékoztatja a feleket, hogy jelen határozat közigazgatási perben történő felülvizsgálatára a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 12. § (1) bekezdés és a 13. § (3) bekezdés a) pont aa) alpont szerint a Fővárosi Törvényszék kizárólagosan illetékes. A jogi képviselet a Kp. 27. § (1) bekezdés b) pontja alapján kötelező. A kereseti kérelem elektronikus úton történő benyújtása a digitális államról és a digitális szolgáltatások nyújtásának egyes szabályairól szóló 2023. évi CIII. törvény (Dáptv.) 19. § (1) bekezdése és a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 608. § (1) bekezdése alapján kötelező.

Budapest, 2025. július 21.

Hubáné Dr. Szabó Ágnes sk
közbeszerzési biztos,
az eljáró tanács elnöke

Bán János sk
közbeszerzési biztos

Dr. Petró Szilvia sk
közbeszerzési biztos

A kiadmány hitelül:

Kovács Krisztián
titkárságvezető

Kapják: (kizárólag elektronikus úton)

1. Dr. Farkas Edit ügyvéd
2. Dr. Berecz Orsolya Zsuzsa állami közbeszerzési szaktanácsadó
3. Dr. Sárai Szilvia kamarai jogtanácsos
4. Közbeszerzési Hatóság Titkársága
5. Nemzeti Fejlesztési Központ